The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi".
Editor-in-Chief: ALEKSANDRS KUNDRATS
Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephones — EM 8-0792, EM 8-3239.
United States Editorial Office:
Editor: K. KEZBERS,
2727 Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., USA.
Phones — DI 2-2324, BR 8-8681.

WEDNESDAY, APRIL 4, 1962.

LATVIJA
AMERIKĀ

Nr. 26. TREŠDIEN, 1962. GADA 4. APRĪLĪ 12. GADS

„AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA, AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH".

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi"
REDAKTORS: ALEKSANDRS KUNDRATS
Redakcija un kantoris: 123 Huron Street. Toronto, Ont., Canada. Telefoni: redakcijai — EM 8-3239, kantorim — EM 8-0792.
Čikagas redakcijas vadītājs red. K. ĶEZBERS
2727 N. Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., USA. Tālruņi: DI 2-2324, BR 8-8681.

Māc. E. Pavasars Hamiltonā iesvētīja Daugavas Vanagu gaidām dāvāto karogu. Uzņēmumā kreisajā pusē vanadžu pārstāves un DV Hamiltonas nodaļas pr-ks O. Ieviņš.

Miera izredzes vēl tālu

Traktoru tirdzniecība pārvēršas traģēdijā. Argentīna gāž prezidentu Frondizi, Sīrija atgriežas pie Ēģiptes. Alžīrijas eiropieši turpina cīnīties.

Tā kā aprīļa invāzijas dalībniekus pret amerikāņu traktoriem izmainīt neizdevās, Kubas ministru prezidents Kastro nule kā iesācis tiesas prāvu pret vairāk kā 1700 invāzijas dalībniekiem.

Gadījumā, ja invāzijas dalībnieki tiktu atrasti nevainīgi, Kastro solījās nestāties ceļā pēdējo lidojumam uz Floridu. Bet situācija tagad mainījusies un to zināja arī Kastro. Visi invāzijas dalībnieki atzinušies par vainīgiem un kā tādus viņus arī tiesās. Invāzijas dalībnieku liktenis pilnā mērā atkarājas no tiesas sprieduma

Pēc peronistu vēlēšanu uzvaras agrākā diktatora Perona Argentīnā nule kā gāzta prezidenta Frondizi valdība. Pēdējais amatā nāca peronistu un komūnistu atbalstīts, bet nebija komūnists.

Pēc trīs gadu Frondizi valdīšanas varu Argentīnā pārņēma armijas vadība, patiesībā apvienota bruņoto spēku vadība, kas nekavējās izmantot savas spējas, lai aizkavētu Argentīnu no diktatūras atgriešanās.

Prezidenta Frondizi krišanas laikā Argentīnā valdīja pilsoņu kaŗa draudi; vēlāk tie apsīka. Frondizi liktenis bija noskaidrojies. Lai cik labs viņš arī nebūtu bijis Argentīnas politikai, prezidentam bija jādodas trimdā. Argentīna cer, ka pēc prezidenta Frondizi tās valdības galvgalā stāsies kāda uzticamāka persona.

Sīrijai, kas tikai nesenā pagātnē bija atšķēlusies no Nasera Ēģiptes, vajadzēja tikai pāris cīņas dienu. Galilejas jūŗas piekrastē, lai pārliecinātos, ka politiska un militāra drošība daudz tuvāka Kairo paspārnē nekā jebkur citur.

Kā jau minēts, tikai dažas dienas pēc Galilejas piekrastes nesaskaņām, Sīrijas valdībā notika drastiskas pārmaiņas, Naseram draudzīgiem valdības ierēdņiem pārņemot valsts vadību.

Tikai nesen Sīrija bija atšķēlusies no Ēģiptes, praktiski iznīcinot Nasera Arabu impērijas sapni. Tagad Sīrija atkal atgriezusies. Prezidents Nasers var atkal sākt būvēt. Acumirklī Sīrija gan nav Ēģiptes sastāvdaļa, bet sagaida, ka drīzi vien tā tāda būs.

ASINSIZLIEŠANA ALŽĪRIJĀ

Cik ilgi tas vilksies? To var tikai jautāt. Acumirklī liekas, ka pēc Alžīrijas pamiera asinsizliešana tikai sākusies. Tā var vilkties nedēļām. Tā var vilkties mēnešiem.

Slepenās armijas organizācija Alžīrijā neuzvarēs. Neuzvarēs arī eiropiešu kolonisti. Beigu beigās, pēc ilgām cīņām, uzvaras vainagu nesīs prezidents de Golls. Bet tas būs pēc ilga laika. Tagad jāsamierinās ar nepatīkamo faktu, ka Alžīrija vēl atrodas svaru kausā. Bet uzvara, lai cik sāpīga tā arī būtu, un lai cik lēni tā arī nāktu, vairs nav tālu.

PADOMJU ZEMŪDENES NOVĒRO MANEVRUS

KANADAS KAŖA KUĢI INDIJAS OKEANĀ. ANGLIJA UZTRAUCAS PAR AUGOŠO PADOMJU UN KOMŪNISTU ĶĪNIEŠU ZEMŪDEŅU FLOTI. AUSTRĀLIJA BŪVĒS SAVAS ZEMŪDENES.

Pagājušās nedēļas Britu kopvalsts flotes manevrus, kuros piedalījās arī kanadiešu jūrnieki, Indijas okeanā un Bengāles līcī bija ieradušies noskatīties pavisam nelūgti viesi — Pad. Savienības zemūdenes. Miera laika apstākļos, atklātā jūŗā, krieviem šo prieku neviens, protams, nevar liegt.

Augšminētās kaŗa spēles, lai gan ne sevišķi ievērojama apmēra, militārās aprindās izsaukušas vispārēju uzmanību. Jau ilgāku laiku Anglija, Sav. Valstis un Austrālija uztraucas par Padomju Savienības un komūnistu Ķīnas zemūdeņu lielo skaitu un aktivitāti kā Klusā, tā Indijas okeanā.

Zemūdeņu laukā Rietumu aizsardzības vājuma punkts ir Austrālija. Pēdējās flotei ir tikai trīs zemūdenes, tās pašas austrālieši aizņēmušies no angļiem.

Labi informētas aprindas Sidnejā paskaidro, ka ļoti iespējams, ka jau vistuvākā laikā Austrālija sāks būvēt pati savas zemūdenes — gan parastā tipa, jo atomzemūdeņu būve neesot pa spēkam Austrālijas kabatai. Tāpat iespējams, ka ne vairs tālā nākotnē Anglija Austrālijā ierīko vairākas flotes bazes. Uz Singapūru vien sabiedrotie vairs neuzdrošinas.

Sabiedroto militārās aprindās bieži vien spekulēts par Padomju Savienības un komūnistu Ķīnas zemūdens flotes apmēriem. Ap 1950. gadu, un kopš tā laika, Pad. Savienības zemūdeņu skaitu rēķināja uz 500, nekad ne mazāk kā 400. Pag. nedēļas nogalē Anglijas zemūdeņu flotes komandieris admirālis Makenzijs Sidnejā izteicās, ka krieviem un ķīniešiem ir pavisam 429 zemūdenes, to starpā raķetēm bruņotas atomzemūdenes. Amerikāņi par krievu atomzemūdenēm izsakās ļoti skeptiski, tāpat par šo zemūdeņu raķetēm. Bet, acīmredzot, lai ar kādu skepsi šim jautājumam nepieiet, jāsamierinas ar faktu, ka atomzemūdenes ir arī Pad. Savienībai, un ka parasto zemūdeņu gadījumā krieviem tādu ir vairāk nekā visiem sabiedrotiem kopā.

J. Niedra, LNAK valdes pr-dis.

VISI DRAUDZĪGI AICINĀTI

Katru gadu, pavasaŗa pusē, LNAK griežas pie Kanadas tautiešiem ar laipnu aicinājumu neliegt savu ārtavu Kultūras fondam un neatteikties nokārtot LNAK dalības maksu.

Ziemeļamerikas latviešu kultūras fonds ir vienīgais iestādījums, kas radīts mūsu kultūras vajadzību atbalstīšanai. Tas savu svētīgo un nacionāli ārkārtīgi svarīgo darbu var turpināt tikai mūsu visu sirsnīgā atbalstā. Bez gala daudz ir to vajadzību, kas nav apmierināmas ar vietējiem līdzekļiem un kur pašu rokas ir par īsām. Trimdai ieilgstot, šo vajadzību skaits pat stipri pavairojas. Mūsu mākslas iestādījumu pastāvēšana, literatūras attīstība un zinātnisko darbu rašanās stipri atkarīga no tā, vai mēs tam visam parādam savu interesi, vai nē. Ziedojot Kultūras fondam, mēs ne tikai izsakām materiālu līdzdalību latviskās kultūras saglabāšanai, bet vēl lielākā mērā mēs dodam savu morālo atbalstu mūsu māksliniekiem, literātiem, zinātniekiem, skolām un skolu darbiniekiem. Ir prieks un griba ko radīt, celt un veidot, ja šis darbs tiek attiecīgi novērtēts un tā nepieciešamība tiek klaji un nepārprotami apliecināta. Un šī ir izdevība katram ar mazāku vai lielāku ārtavu, personīgo iespēju robežās, pateikt savu jā vārdu latviešu kultūras dzīves attīstībai un tālākai pastāvēšanai. Ja gribam kā latvieši uz kultūrālās līdzvērtības bazes pastāvēt citu tautu starpā, mums jārūpējas par savas kultūras dzīves veidošanu. Šo darbu ievērojamos apmēros veic Kultūras fonds, — neliegsim tam savu atbalstu.

Tāpat ikgadus, pavasaŗa pusē, LNAK griežas pie Kanadas tautiešiem ar lūgumu nokārtot dalības maksājumus apvienībai. Parasti tiek izsūtīts kopīgs personīgs aicinājums par abām pieminētām vajadzībām reizē. Tam pievienota noplēšama daļa, uz kuŗas var uzrakstīt vēlamo ziedojumu un ievietojot pievienotajā aploksnē, atgriezt LNAK. Šogad, draudžu un organizāciju laipnā atbalstā, LNAK ir izsūtījusi ap 6000 šādu aicinājumu un šis ir tas laiks, kad aicinājumi sasniedz tautiešu mājas. Lūgums, saņemot aicinājumus, nenocietināt sirdis un neatstāt šo ļoti pieticīgo aicinājumu neatbildētu. Neviena summa nebūs par mazu. Visas sanākušas kopā dos iepriecinošus rezultātus.

Ir taisnība, ka tautieši tiek bieži, varbūt par daudz bieži, apgrūtināti ar dažādu ziedojumu listēm. Nav mans uzdevums izvērtēt to visu svarīgumu, bet vienu gribētos tomēr teikt, ka šie divi aicinājumi pieskaitāmi pamata uzdevumiem. Ja mēs izbeigsim pastāvēt kā organizēta latviešu kopība un ļausim panīkt savai nacionālai kultūrai, pārējais izniks pats no sevis.

Daudzu jo daudzu tautiešu adreses nav LNAK rīcībā. Tāpēc arī minētos personīgos aicinājumus nevarējām izsūtīt visiem. Bet arī tie, kuŗi aicinājumu nav saņēmuši, lūgti neatteikt savu grasi latviešu kultūrai, kopībai un Latvijas brīvībai. Ziedojumi un LNAK dalības maksas, kas ir ārkārtīgi mazas — tikai 1 dol. gadā, sūtāmi: Latvian National Federation in Canada, P. O. Box 285, Terminal "A", Toronto, Ont.

Tautieši, jūtaties visi draudzīgi aicināti kopējā kultūras un latviskās vienības darbā. Šie abi ir svarīgi un ārkārtīgi nozīmīgi visiem, kā kultūras vērtību radītājiem, tā to baudītājiem, kā sabiedriski aktīvajiem, tā personīgā ikdienas darba veicējiem. Par latvisko var būt nomodā tikai latvieši, tāpēc būsim nomodā.

Nasers solās sargāt Sīriju

Ēģipte mēģina spēlēt lielāku lomu Sīrijas iekšpolitikā. Iespējama Apvienoto Arabu Republikas atdzimšana. Nasera piekritēji demonstrē pret Sīrijas militāro juntu.

Atsaucoties uz Izraēlas un vārdā neminētu imperiālistu agresīvām tendencēm, Ēģiptes prezidents Nasers mēģina iespiesties Sīrijas iekšpolitikā un ar jauna kaŗa draudiem grib iebaidīt Sīriju, piespiežot pēdējo atgriezties Apvienotā Arabu Republikā.

Lai gan nesenās vietēja rakstura cīņās Sīrijas un Izraēlas starpā Ēģipte aktīvu dalību neņēma, Nasera politiskām ambīcijām saspīlējuma palielināšanās Palestīnā nākusi tikai par labu. Normālos apstākļos — un šim apzīmējumam Vidējos Austrumos ir gluži cita jēga nekā pārējā pasaulē — Sīrijai pat sapņos nenāktu prātā vēlreiz kļūt par Nasera otro provinci. Bet kaŗa draudu priekšā Sīrijai Ēģiptes draudzība un militārā palīdzība ir dzīvības jautājums. Atsevišķi neviena arabu valsts pret Izraēlu pastāvēt nespēj. Arabiem ir tikai viena cerība — jāpaļaujas uz kopību. Tiklīdz tā izjūk, Izraēlai tiek pavērts ceļš uz territoriālu ekspansiju.

Jautājumam — vai Sīrija jau tuvākā nākotnē atgriezīsies Nasera paspārnē — atbildēs divi faktori. Vispirms, militārā situācija Vidējos Austrumos. Relatīvi miermīlīgam periodam turpinoties, Sīrija ar atgriešanos pie Ēģiptes nesteigsies.

Otrkārt, jāņem vērā Sīrijas iekšpolitika. Viena valdība nule kā gāzta, valsts vara atrodas militārās juntas rokās, un pret pēdējo notiek ievērojamas demonstrācijas. Interesanti atzīmēt, ka demonstranti ir Nasera piekritēji, kas grib redzēt agrākā stāvokļa atgriešanos, t. i., Sīrijas atkalpievienošanos Ēģiptei.

KOMŪNISTU IEGUVUMS

Sagūstītā amerikāņu lidotāja Fr. Pauera apmaiņa pret Amerikā arestēto krievu spiegu Ēbelu bija Kremlim ļoti izdevīgs veikals. Vispirms tā bija krievu „augstsirdības un miermīlības" demonstrācija, kuŗai noticēja daudzi naīvi cilvēki Rietumos. Otrkārt, krievi ieguva atpakaļ meistarisko spiegu, kurš esot ļoti sekmīgi beidzis slaveno Kuibiševas spiegu skolu. Komūnistu režīms Krievijā ir jau no savas pastāvēšanas pirmajām dienām izlietojis spiegošanu kā galveno ieroci cīņā ar pretinieku. Netiek žēloti ne līdzekļi, ne pūles, lai izveidotu lieliski apmācītu spiegu tīklu, par kuŗu rietumu pasaules iedzīvotājiem nav ne jausmas.

Ļoti rūpīgi tiekot izraudzīti kandidāti spiegu amatam no komūnistu partijas rindām. Par šiem kandidātiem ievācot sīkas ziņas par viņu privāto dzīvi, paražām, interesēm, radiem, draugiem u. c. Minētās ziņas vairākkārt rūpīgi pārbaudot. Kandidātu sarakstu vēl rūpīgi sijājot un tiem sarīkojot slazdus, lai pārbaudītu viņu uzticību un spējas. Tikai pēc tam sākoties izredzēto trenēšana viņu uzdevumam.

Vispirms tiem jābeidz marksisma - ļeninisma skola ar ļoti stingru režīmu, jāstudē partijas vēsture un dogmas. Tiem ir jāzvēr nevienam neizpaust, kas notiek skolas sienās. Šinī treniņa periodā nākamais spiegs gan zina, ka viņu gatavo kādam augstam uzdevumam partijā, bet tam vēl neatklāj, kāds būs šis uzdevums.

Pēc tam izredzētos pārved uz jaunu skolu, kur viņus apmāca lietot ieročus, it īpaši spridzināmās vielas, rīkot spridzināšanas, slepenus radio raidījumus u. c.

Tad nāk pēdējā vissmagākā pārbaude: K. G. B. (komiķet gosudarstvenoj bezopasnosķij) pēkšņi arestē kandidātu izdomātu apvainojumu dēļ, un nu sākas pratināšana ar slavenām krievu metodēm (neizslēdzot arī „smadzeņu mazgāšanu"). Ja kandidāts visu to sekmīgi iztur un nesabrūk, tad to atzīst spiega uzdevumam par piemērotu, un tagad viņš dabū zināt, kādam amatam viņu gatavo. Viņam, protams, ir jāzvēr, ka viņš neko neizpaudīs par savu arestu un pratināšanu.

Tad nāk pēdējā un vissvarīgā kā treniņa pakāpe — no pārējās Krievijas noškirtā un rūpīgi apsargātā apgabalā, Kuibiševas apkārtnē. Tas, kas šeit norisinājās, liekas neticams, fantastisks rietumniekiem, kas nav pieraduši pie Kremļa metodēm. Šeit esot sādžas, kas pilnīgi atgādinot ciemus un pilsētas ASV, Anglijā, Francijā, Vācijā u. c. Nākamo spiegu novietojot tās „valsts" sādžā, kurā viņam nāksies darboties. Šeit viņš runā tikai attiecīgās zemes valodā, šīs zemes pilsoņi (ne par velti tik daudz pilsoņu no kapitālistiskām valstīm pēkšņi „pazūd"!), iepazīstina nākamo spiegu ar „viņa zemes" parašām un dzīves veidu; viņam jānēsā pat šīs zemes apģērbs. Piecu gadu laikā viņam esot pilnīgi jāaklimatizējas, jāpiemērojas savam nākamam darbības aplokam resp. zemei, kurā viņš darbosies. Esot domāts par visiem sīkumiem — pat cenu svārstībām rietumu valstīs, kas tiekot pārbaudītas ik nedēļas, tā ka spiegs, nonākot vēlāk Amerikā vai Anglijā, labi zina visas vietējās cenas autobusos, veikalos u. c. un nemodina nekādas aizdomas, jo neatstāj svešnieka iespaidu. Nākamais spiegs šī treniņa laikā tiekot rūpīgi sargāts no satiksmes ar krieviem un viņu dzīves veida, lai viņš neizkristu no savas lomas. Spiega treniņš varot vilkties vairāk kā 10 gadus. Protams, spiegi tiek apgādāti ar viltotām personas apliecībām, dabū jaunu piemērotu vārdu u. t. t.

Tamlīdzīgu treniņu esot dabūjis arī Ēbels un sekmīgi darbojies ASV, bez kā modinātu pat mazākās aizdomas. Viņš „iekrita" neparedzētu apstākļu dēļ: viens no Padomju slepenā dienesta darbiniekiem pārgāja Rietumu pusē un nodeva Ēbelu.

Ņemot vērā, cik daudz laika, naudas un pūļu prasa viena laba spiega „izaudzināšana' (tas ir daudz grūtāk un dārgāk par šinšilas un nercu audzēšanu!), ir saprotams, kādēļ krievi vēlējās apmainīt amerikāņu lidotāju pret spiegu Ēbelu. Pēdējais zina tik daudz, viņa rokās ir vērtīga informācija! Viņš ir pierādījis savas spējas. Viņš var būt vērtīgs mācības spēks spiegu skolās Padomju Krievijā. Nebūt nav galīgi izslēgta varbūtība, ka viņu drusku pārskolos, apgādās ar jauniem dokumentiem un jaunu vārdu — un sūtīs uz kādu citu angliski runājošu zemi, kur viņš centīgi darbosies „lielās dzimtenes" labā.

-s.

BRITU SKOLOTĀJU IESPAIDI PADOMJU KRIEVIJAS SKOLĀS.

Četri angļu skolu vadītāji ir atkal viesojušies Padomju Savienībā un ir atgriezušies — lielā sajūsmā par laipno uzņemšanu un redzētajām lietām (Tādus viesus ir vērts laipni uzņemt, jo viņi savus labos iespaidus par Padomju valsti paudīs tālāk britu jaunai paaudzei!). Šis apmeklējums bija domāts kā atbilde 5 krievu skolotāju apmeklējumam Britanijā 1960. gadā. Angļu skolotāji stāsta par lieliem padomju skolu - internātu „sasniegumiem" kopš 1956. gada. Maskavā un Ļeņingradā esot 140 internātu ar apmēram 330 skolēniem katrā. Maskavā uz katru vakantu skolēnu vietu šos internātos pieteicoties 25 kandidāti (tas ir saprotams: šīs skolas pašķiŗ ceļu uz tālāku karjēru). Ļeņingradā kandidātu skaits esot mazāks.

Angļu skolotāji konstatējuši lielu starpību starp krievu un angļu internātiem. Krievu internātos mācoties kopā zēni un meitenes no 7 — 18 gadiem. Audzēkņiem izsniedzot arī apģērbu par brīvu. Skolēniem esot pašiem jātīra skolu telpas un pēdējos 3 mācību gados 2 dienas nedēļā jāstrādā fabrikās. Skolotāju personāls sastāvot pa lielākai daļai no sievietēm. Angļus pārsteidzis internātu štatu lielums (ieskaitot tanī ne tikai skolotājus, bet arī virtuves darbiniekus un medicīnisko personālu): caurmērā viens štata darbinieks uz 3 bērniem. Nedēļas beigas bērni pavadot savās ģimenēs: tādā kārtā krievu skolas gribot „stiprināt ģimenes saites".

Angļu skolotājus esot pārsteigusi labā disciplīna krievu skolās. Šinī sakarā jāatzīmē, ka britu skolas ir laikam vienīgās Eiropā, kur disciplīnas uzturēšanai plaši pielieto miesas sodu; miesas soda nav arī padomju skolās, un iespēja uzturēt disciplīnu bez šī soda vienmēr pārsteidz britu skolotājus, kad tie apmeklē Eiropas kontinenta skolas.

Angļu skolotāji apmeklējuši arī Pionieŗu pili Ļeņingradā. Tās iekārta, ērtības un jauniešu iespējas tur pavadīt savu brīvo laiku un „izglītoties" — esot bijis liels pārsteigums Anglijas viesiem. Viens no tiem esot pat izteicies, ka Britanija nevarot par šādām lietām pat sapņot.

Par minēto skolu nozīmi komūnisma propagandā un jaunatnes audzināšanas sistēmā angļu skolotāji nemin ne vārda: to viņi, acīm redzot, nav ievērojuši.

Archibīskaps Dr. T. Grīnbergs 2. aprīlī nosvinēja 92. dzimšanas dienu. Pēc pārciestas slimības Dr. T. Grīnbergs atkal atgriezies darbā un laikā no 2. līdz 4. aprīlim piedalījās mācītāju sanāksmē Eslingenā.

LATVIJA

Nr. 26. TREŠDIEN, 1962. GADA 4. APRĪLĪ

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par mēn. $ 1.50; 3 mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $ 16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $ 1.60; tekstā $ 3.20 — $ 6.40 par vienu collas slejas telpu.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktas domas var neatbilst redakcijas viedoklim.

Krievijas sociālā traģēdija

Šogad pagāja 45 gadi kopš Krievijas demokrātiskās revolūcijas, kas 1917. gada februārī pirmo reizi visā Krievijas impērijas pastāvēšanas laikā solīja iekārtu, pēc kādas ilgojās visas šīs plašās zemes tautas, cerot reiz atbrīvoties no autokrātisko cara administrātoru patvarībām. Diemžēl, šim laikmetam nebija ilgs mūžs, jo jau tā paša 1917. gada rudenī maza, bet visai disciplinēta „profesionālo revolūcionāru" grupa izdarīja oktobŗa apvērsumu un komūnistu mazākums uzsāka valdīt pār krievu un citu Krievijas tautu vairākumu, visā visumā atjaunojot tautas ienīstos totalitārās varas administrācijas pārvaldes paņēmienus, ko vairs neizdarīja cara tētiņa, bet gan „tautas" vārdā. Cara ministru vietā nāca tautas komisāri,bet pārvaldes technika kļuva vēl brutālāka nekā tas bija cara laikos.

Kaut gan Ļeņins un viņa domu biedri, kas nodibināja mazākuma valdību pār vairākumu, lai gan paši sevi dēvēja par „boļševikiem" (precīzs tulkojums šim vārdam būtu nevis lielinieki, bet gan vairākumnieki), sevi skaitīja par pārliecinātiem marksistiem un Markss, balstīdamies uz pagātnes vēstures analīzi, pretendēja uz nākotnes vēsturiskās attīstības „likumu" atklāšanu, kas mācīja, ka sociālistiskās revolūcijas vispirms notiks augsti attīstītās rūpniecības zemēs, tomēr tas nekavēja Ļeņinu un viņa domu biedrus uzsākt t. s. „sociālistisko revolūciju" atpalikušā un galvenām kārtām lauksaimniecības zemē. Tā tad, ja Ļeņins un viņa domu biedri patiesi būtu bijuši godīgi revolūcionāri, tiem būtu jāatzīst, ka Marksa teorija nav piemērojama Krievijai un to tai nedrīkst piemērot, un ka liberālais režīms, kas nodibinājās 1917. gada pavasarī, var pavērt šai lielajai zemei veselīgu un laimīgu attīstības gaitu. Bet boļševiki bija varmācīgi cilvēki, kas nāca no politiskās pagrīdes, kur noziegumi, krāpšana, slepkavības un slepenpolicijas izrīcības bija visai parastas parādības. Boļševiki visai stipri cerēja uz „Vācijas oktobri", bet kad cerētais apvērsums Vācijā nenotika, tie stājās pie savas parastās varmācīgās meodes: ja marksistiskā teorija nesaskaņa ar vēstures faktiem, tad šos faktus bija jāgroza un jāpieskaņo teorijai. Tas bija jādara, lai marksisma teorija paliktu pie dzīvības. To izdarīja divos veidos.

Faktus varēja grozīt, aizvietojot patiesību ar meliem. Meli arvien ir bijuši galvenais boļševiku ierocis. Tiem, runājot viņu žargonā, „nepiemīt buržuiska morāle," kas saistīta ar patiesības cienīšanu. Boļševikiem nav nekādas morāles. Pretēji Marksam, vēlākā laika „marksisti" uzskata vārdus par vienkāršu ieroci, ar ko uzvarēt savā nebeidzamā sazvērestībā, kas cenšas sagrābt pasaules varu. To tie mēdz saukt par dialektiskā materiālisma domāšanu. Viss, kas veicina šīs sazvērestības mērķus, ir patiesība: kas to neveicina, ir nesvarīgs,vai arī tas jāsagrauj un jāapklusina ar varu. Vislielākā veidā tas izpaudās veco boļševiku trīsdesmito gadu „tīrīšanas prāvās," kad tās tagad ir pašu Chruščeva apliecinātas, vecie boļševiki sacentās pašu apvainošanā, lai gan nebija neko noziegušies.

Bet tas vēl nebija viss. Ja marksisms prasīja kā priekšnoteikumu pārejai uz sociālismu un komunismu, lai būtu t. s. rūpnieciskā sabiedrība, un ja Krievija tad nebija vēl pietiekami industrializēta, tad vajadzēja industrializēt paātrinātā gaitā, tā sakot, „trieciena tempā." Tā faktus pieskaņoja teorijai, un to veica, nerēķinoties ar cilvēku ciešanām, ko tāda rīcība sagādāja. „Kulaku likvidācija," lai sagādātu vergu darba spēku, tika veikta ar tādu brutālitāti, kādu vēl vēsture nebija pieredzējusi, vismaz ne tik plašos apmēros. Miljoniem zemnieku nonāvēja vai ievietoja vergu nometnēs, lai gan zeme bija badā. Visu to darīja, lai tikai veiktu partijas nospraustos plānus.

Tā kā ortodoksālā marksisma izpratnē Krievija nebija nobriedusi sociālismam, tad boļševiku barveži izgudroja īpašu pārejas laikmetu, lai ērti attaisnotu savu valstsvīru rīcības nejēdzību un vienkāršu neprašanu, uzkraujot visu vainu sabotieŗiem un buržuāzijas pārpalikumiem. Ilgi tomēr ar to nevarēja aizbildināties, un tāpēc tagad Chruščevs sola, ka pēc 20 gadiem būšot pilnīgs komūnisms . . . Spriežot pēc notecējušo 45 gadu „panākumiem", gan ir visai mazas cerības, ka „īstais komūnisms" daudz ko varēs atšķirties no tagadējā padomju „sociālisma" . . .

Ir arī tīri teorētisks jautājums: vai vispār boļševisms ir komūnisms, raugoties no patiesas marksisma teorijas. Bijušā Trocka sekretāre, kas ir sarakstījusi grāmatu par komūnismu un brīvību, Raja Dunajevskaja ir šai ziņā visai skeptiska, nerunājot jau nemaz par citiem teorētiķiem. Kāds pārliecināts latviešu sociālists pat apzīmējis boļševismu par „razbainieku sociālismu."

AKL

PAR AIZSARDZĪBU JĀGĀDĀ LAIKUS

PADOMĀSIM PAR AIZSARGĀŠANOS PRET RADIOAKTĪVITĀTI

Gribētos cerēt, ka valstsvīri, kuru rokās atrodas miljoniem cilvēku likteņu, darīs visu, lai cilvēku iznīcināšanai neekspoldētu lielie atomu krājumi. Bet tie, kas redzējuši vaigu vaigā padomju diktātora dzīvniecisko stāju un klausījušies viņa lielīgi bezatbildīgās runās, šādām cerībām nepakļaujas.

Nevar būt šaubu, ka katra cilvēka pienākums ir darīt iespējamo, lai atomkaŗš nenotiktu, bet tai pašā laikā būtu tālredzīgi padomāt, ko darīt, ja šāds konflikts vairs nebūtu novēršams.

Ir vairākas zemes, kurās izveidoti civīlās aizsardzības korpusi. Tiem nav nekā kopēja ar armiju. Šie cilvēki galvenokārt kalpo radioaktīvitātes noteikšanai. Viņi pielaiž atomkaŗa iespējas tuvākā vai tālākā nākotnē un tādēļ upurē savu laiku, lai sagatavotos humānam uzdevumam — glābt civīlos iedzīvotājus no radioaktīvitātes atomkaŗa gadījumā. Viņi būs arī tie, kuŗi palīdzēs privātajiem cilvēkiem kā ar savu rīcību, tā padomiem.

Civīlās aizsardzības korpusa piederīgie ļoti labi zina atomkaŗa briesmas un par tām tiem nav nekādu ilūziju. Viņi zina, ka cilvēki, kuŗi atradīsies atomeksplozijas centrā, būs neizbēgami padoti nāvei. Bet no otras puses, viņi grib izvērtēt briesmas līdz pēdējai iespējamībai. Viņi arī zina, ka briesmas nevajaga pārspīlēt, ka noteikti pastāv arī aizsargāšanās iespējas pret samazinātu radioaktīvitāti. Kaŗa gadījumā ienaidnieks parasti pielieto pānikas paņēmienus. Ja cilvēki saglabās aukstasinību un sekos civīlās aizsardzības ieteikumiem, ir lielas iespējas izglābties.

Ja kāds apvidus ir apdraudēts ar radioaktīvu mākoni, civīlās aizsardzības centrs dod iedzīvotājiem brīdinājumu ar sirēnām un pa radio. Ja signāls ir dots, iedzīvotājiem jādara iespējamais, lai vairāk vai mazāk pasargātos pret radiomākoni. Pastāv princips — jo tālāk var atrasties no ārējās atmosfairas, jo ir drošāk. Būtu ideāli atrasties speciāli būvētās pretatomu patvertnēs, bet ja tādas apkārtnē nav, vismaz jāmēģina patverties savā pagrabā. Jo vairāk šāds pagrabs ir noslēgts un aizsargāts pret putekļiem, jo lielākas iespējas izvairīties no saskares ar radioaktīvitāti. Betona bunkurī, vairākus metrus zem zemes, ar hermētiski noslēgtām durvīm, kur gaiss ienāk caur speciālu filtru, risks saskarties ar radioaktīvitāti ir minimāls. Bet kamēr visiem iedzīvotājiem šādas patvertnes nav, jāiztiek ar pieejamiem līdzekļiem. Vienkāršs pagrabs jau sniedz nelielu patvērumu, sevišķi, ja durvis un logi ir aizklāti biezām segām.

Tikai nevajadzētu aizmirst, ka uzturēšanās patvertnē atomtrauksmes gadījumā var vilkties daudz ilgāk nekā vienkāršā bombardēšanas laikā. Trauksmes ilgums nav iepriekš paredzams. Tas atkarājas no atombumbas tipa un stipruma, no vēja virziena un eksplozijas centra attāluma. Lai būtu gatavi visām varbūtībām, iedzīvotājiem būtu jāapgādājas ar pārtiku un ūdeni slēgtos traukos vismaz vienai nedēļai. Bez tam ir nepieciešami mazie radio aparāti ar baterijām, lai atombumbu uzbrukuma gadījumā varētu saņemt vajadzīgo informāciju no civīlās aizsardzības centra.

Minētam gadījumam aizvien būtu jātura mājās nelielas pārtikas rezerves. Iepērkot produktus ģimenes ikdienišķām vajadzībām, būtu lietderīgi iegādāties mazliet vairāk, sevišķi konservus. Tādā kārtā rastos pēc zināma laika neliels krājums, kas nemaz neapgrūtinātu kārtējo budžetu. Protams, pēc tam regulāri jāpatērē vecākie krājumi un tie jāatvieto ar jaunākiem. Arī dzeramais ūdens jāuzglabā slēgtās pudelēs, to laiku pa laikam pārmainot.

Ja atomaktīvitātes skartie cilvēki nav miruši, skartās mājas vai priekšmeti nav gājuši bojā, pastāv vesela virkne iespēju atbrīvoties no radioaktīvitātes. Šoreiz pieminēsim tikai viselementārāko līdzekli, kas pieejams visiem, t. i. ūdens, ja vien tas nav radioaktīvizēts. Mazgāties, berzt un atkal mazgāt — ir galvenais darbs pēc izkļūšanas no radioaktīvitātes apdraudējuma.

Dzīves labklājībā pavadot dienas, dažreiz liekas, ka viss tas uz mums nevar attiekties. Katrs no mums priecātos, ja neiestātos apstākļi, ko paredz minētie civīlās aizsardzības soļi. Bet šī nelielā varbūtība vienmēr pastāv, kas jāievēro negrozāms fakts: ja konflikts būs sācies, tad būs par vēlu spert aizsardzības soļus.

HALLO, MASKAVA!

SENSĀCIONĀLS STĀSTS PAR ATKLĀTĀS SLEPKAVOŠANAS DIENU PAD. SAVIENĪBĀ.

Dzīvei Pad. Savienībā nolemtie jau sen apraduši ar faktu, ka tā jau garlaicīgās propagandas pilnās avīzes laiku pa laikam vēl pārpilnas rakstiem, kas veltīti kādai īpašai atcerei vai komūnistu iestādījumam. Šī diena tad nu nes attiecīgu nosaukumu, piem., Sarkano pionieŗu, Osoavichama diena, Padomju preses, Sarkanās artilerijas diena u.t.t. „Atklāto durvju" dienās iespējams drusku iepazīties ar viena vai otra iestādījuma vai iestādes darbu. Trūkst toties vēl īpašas „atklāto duršanu" dienas, kad varētu nevēlamos cilvēkus nodurt, nošaut vai pakārt atklāti, gaišā dienas laikā un nevajadzētu periodiski ar to nodarboties slepus naktī.

Šo šermuļus izsaucošo tematu sensācionālā stāstā apstrādājis kāds padomju rakstnieks ar pseudonimu Nikolajs Aršaks. Protams, lieki būtu minēt, ka, par spīti visiem atkušņa viļņiem, šis stāsts nav parādījies klajā Pad. Savienībā, bet gan Rietumos, Parīzē, pie tam poļu valodā — trimdas žurnālā Kultūra. Arī agrāk šai izdevumā šad tad parādījušies darbi, kas kaut kā izgādāti ārā no „viņas puses", un tādu, dabiski, vēl jo vairāk bijis krievu emigrācijas presē, bet šis stāsts ar savu saturu un stilu citus atstāj tālu aiz sevis.

Par nosaukumu stāstam likti padomju metropoles raidītāja ievadraksti: Gavarit Maskvā. Tā varoņi, inteliģences piederīgie pusmūža gados, kādā brīvā dienā sēd viena drauga vasarnīcā Maskavas tuvumā un klausās radio, kad pēkšņi dzird standartformā ietvertu valdības paziņojumu, ar kuŗu 10. augusts izsludināts par „atklātās slepkavošanas dienu". Draugi uz brīdi kļūst mēmi ,taču spīkers svinīgi skandē tālāk: „Visi pilsoņi, kas sasnieguši 16 g. vecumu, šai dienā drīkst pēc patikas nogalināt jebkuŗu citu pilsoni," un proti, no pl. 6 rītā līdz pusnaktij. Slepkavot nedrīkst vienīgi bērnus līdz 16 g. v., bruņoto spēku piederīgos un miličus uniformā, kā arī satiksmes resora darbiniekus veicot dienesta pienākumus. Dekrētā uzsvērts, ka slepkavošanas laupīšanas vai izvarošanas nolūkā arī šai dienā paliek aizliegtas. Noslēgumā parastais paraksta teksts: „Maskavā, Kremlī, Augstākās padomes prezidija . . ."

Oficiālais tonis, kādā ziņa ietverta parastās frazēs, neatstāj vietu nekādām šaubām, un arī iespēja, ka tas varētu būt tīšs Amerikas balss viltojums tūdaļ atkal tiek izslēgta jau kā techniski pilnīgi neiespējama. Tā draugi ar šo drausmīgo domu pamazām aprod. Laikam taču slepkavība bija jālegālizē, jāievieš par gluži parastu parādību vismaz reiz gadā — gudro viens draugs, atgādinot, ka jau, piem., 1937. g. valdīja pilnīga slepkavošanas brīvība. Taču toreiz slepkavām bija rokās vesels aparāts un lieli līdzekļi. Tagad turpretī tiek teikts: esiet tik laipni un padariet to paši — pašapkalpošanās principa progresēšanas ietvaros.

Lai kā, draugiem vairs nav prieka ne tērzēt ,ne dzert, un viņi priekšlaicīgi izklīst. Drīz sākas parastā propaganda jaunproklamētajai dienai — ievadraksti avīzēs, jā, pat dzejas un oficiālas deklarācijas. Vienā uzsvērts, ka jaunais likums ir spilgts pierādījums tautas masu radošās iniciātīvas pieaugumam. Taču masās aug nervozitāte: kuŗš kuŗu noslepkavos?

„Atklātās slepkavības diena" pienāk un aiziet, par tās „rezultātiem" ilgi neviens nekā nedzird, tikai no ārzemju raidītājiem tiek uzzināts, ka Krievijā upuŗu bijis starp 800 un 900, ka Kaukazā notikušas kaujas starp armēņiem un gruzīniem, ka Āzijas vidienē nogalināto skaitā bijuši tikai krievi — un ka Baltijas valstīs Maskavas likums ignorēts.

Draugi atkal satiekas Oktobŗa revolūcijas svētkos — visi sveiki un veseli, un nervozā, pārspīlētā priekā pastāsta, kā katrs slepkavu dienu pārlaidis. Stāsta varonis Anatols atzīst, ka viņi visi dzīvo iebaidīti, nespējīgi pieņemt paši sev piemērotus lēmumus. Viņš solās gādāt par to, lai turpmāk tas tā vairs nebūtu, viņš neļaus sevi vairs iebiedēt, uzņemsies pats atbildību par sevi, jo tā ir viņa atbildība iepretim līdzcilvēkiem. Un klīstot pa savas mīļās Maskavas ielām, Anatolam liekas, ka pilsēta viņam čukst ausīs savu piekrišanu. Laimīgs viņš jūt: runā Maskava, jā, tā runā Maskava! —

Stāsta noslēgums ir drusku saldens un pozitīvs, kā pašreizējos padomju pasūtinājumu darbos, — taču to jau arī rakstījis cilvēks, kas tur dzīvo un droši arī raksta diendienā, kā vajag. Lielā uzdrīkstēšanās tematā un svaigais, dzīvais stils padomju inteliģences dzīves un domāšanas tēlojumā ļauj ar lielu interesi un cerībām piedomāt pie daudzajiem pašlaik nepublicētajiem un nepublicējamiem darbiem, kuŗus neskaitāmi rakstnieki viņpus dzelzs aizkara glabā savās atvilktnēs, vai arī — vairāk iebiedētie un piedzīvojušie — savās domās.

S. Z.

SPĀNIJAS GRŪTĪBAS

VĒSTULE „LA" NO MADRIDES

Tā sauktajam Eiropas valstu koptirgum praktisku apsvērumu dēļ, kā zināms, grib pievienoties arī Anglija, Šveice, Spānija un citas valstis. Taču pret Spānijas pievienošanos koptirgum ar visiem iespējamiem līdzekļiem solās cīnīties citu valstu arodbiedrības un sociālisti, jo Spānija neesot demokrātiska valsts. Glītuma pēc Eiropas valstu arodbiedrību vadītāji un sociālisti gan apgalvo, ka viņi būtu arī pret komūnistiski nedemokrātisko valstu iekļaušanos Eiropas koptirgū.

Šķiet, ka visi šie ļaudis apzinīgi aizmirst, ka tieši saimnieciskās grūtības ir tās, kas Spānijai rada ilgstošas iekšpolitiskās nepatikšanas. Spānijas uzņemšana koptirgus organizācijā katrā ziņā palīdzētu nostabilizēt tās saimniecisko stāvokli. Spānijas likumi strādniecībai ir labvēlīgāki kā dažās demokrātiskajās zemēs. Pēdējā laikā, piemēram, Spānijā stājies spēkā likums, ka sievietes, ja tās strādā to pašu darbu ko vīrieši, arī algas ziņā ir pielīdzināmas stiprajam dzimumam. Spānijas apstākļiem šis likums ir atzīstams par nopietnu progresu. Jāatzīmē, ka Spānija pēdējos gados ir darījusi daudz savas saimniecības attīstībai. Tas neapšaubāmi ved uz labklājības augšanu visām iedzīvotāju šķirām.

Viena no Spānijas nelaimēm ir ūdens. Vasarās ūdens ir par maz un ziemās savukārt par daudz, jo Spānijas upes pārplūzdamas nereti tur rada šausmīgus plūdus. Tieši šī svarīgā dabas faktora savaldīšanā Franko valdība ir darījusi daudz vairāk kā visas agrākās valdības veselos gadu simteņos. Ja 1939. gadā Spānijā ziemās, vasaru vajadzībām, ar aizsprostu palīdzību varēja uzkrāt tikai 4 milj. kubikmetru ūdens, tad šinī ziemā spāņiem ir jau iespējams ar jaunu aizsprostu palīdzību uzkrāt vismaz 18 milj. kubikmetru ūdens. Līdz ar iespēju uzkrāt ūdeni vasaru vajadzībām Spānijā pēdējos gados ir uzbūvētas daudzas jaunas elektriskās spēkstacijas, kuŗas 1961. gadā ir ražojušas 16 miljardu kilovatstundu strāvas. Kopš pilsoņu kaŗa beigām līdz 1957. gadam Spānija ar jaunu apūdeņošanas sistēmu palīdzību auglīgā zemē pārvērtusi 1,8 milj. hektāru agrāk nekam nederīgu platību un tagad spāņi strādā pie „Badajoz" plāna reālizēšanas, kuŗa gala rezultātā ar mākslīgo apūdeņošanu varenu auglību iegūs vēl vismaz 3,3 milj. hektāru zemes. Ar laiku šīs jauniegūtās platības visai Eiropai sola ļoti labus un lētus apelsīnus. Spānijai, protams, ir vēl daudzi citi saimnieciski plāni, bet to reālizēšanai trūkst kapitālu. Jauno zemes apūdeņošanas plānu reālizēšanai Spānija dabūs 200 milj. lielu aizdevumu no Rietumvācijas.

Vispār, Spānijas attiecības ar vāciešiem izveidojas arvien ciešākas. Izdevīgā vācu darba tirgus dēļ Rietumvācijā darbu tagad ir atraduši daudzi tūkstoši spāņu. Tie ir čakli, godīgi un mazliet lepni ļaudis, kuŗi apbrīno vācu dzīves standartu un demokrātiskās brīvības. Taču, pateicoties tieši lielajām politiskajām brīvībām, spāņu strādniekus Rietumvācijā tagad pamatīgi sākuši apstrādāt Maskavā skolotie sarkanie spēki, kas gan ar īstiem, gan ar viltotiem dokumentiem un citiem rafinētiem līdzekļiem tiek iepludināti Rietumvācijā. Šķiet, ka vācu zeme pēdējos mēnešos sāk kļūt sarkano, komūnistisko spāņu „Eldorado," jo pēc visām pazīmēm spriežot, spāņu komūnistu slepenā organizācija „Dril" savu darbības smaguma punktu no Francijas un Beļģijas ir pārnesusi uz Rietumvāciju.

Savu darbību pastiprinājis arī kāds kautkur Eiropā, — Francijā jeb Vācijas krievu okupācijas zonā esošais sarkano spāņu radio raidītājs. Spāņu strādnieki Rietumvācijā to nenoliedzami klausās. Kādi panākumi ir, vai būs sarkanajiem Rietumvācijā tagad esošo spāņu strādnieku apstrādāšanā, to rādīs nākotne.

Ir tomēr dīvaini, ka spāņu komūnistu aktīvitāti nemaz neredz tās eiropiešu un arī vāciešu arodbiedrību un sociālistu aprindās, kuŗas skaļi sauc pret Franko nedemokrātisko sistēmu. Negribētos pagaidām tomēr vēl ticēt, ka ar savu noraidošo nostāju pret Spānijas uzņemšanu koptirgū dažādo Eiropas valstu arodbiedrības un sociālisti gribētu panākt to, lai aiz Pirenejiem plīvotu sarkanais karogs.

Mārtiņš Priede.

INTERVIJA

FEĻETONS

Kā zināms, Pigbridžas lepnums jau kopš pirmajiem trimdas gadiem bija modernā rotātora technikā izdotās PIGBRIDŽAS VĒSTIS. Pa vaļas brīžiem to pierakstīja, pārrakstīja, pavairoja, salocīja un ekspedēja nesavtīgais un nenogurstošais Pigbridžas sabiedriskais darbinieks Antons Žēlastība. Kaut arī Pigbridžas Vēstis visi pigbridžieši nepirka, lasīt tās lasīja visi — par nepatikšanām un iepriecināšanu redaktoram. Par nepatikšanu tāpēc, ka neienāca pietiekami daudz naudas, par iepriecināšanu tāpēc, ka visiem tās lasot, Žēlastība ar sava brīvās preses orgāna palīdzību varēja audzināt un veidot sabiedrisko domu trimdas gaišāko ideālu garā. Kaut arī Žēlastība savos rakstos nevienu vārdā nesauca, viņš tomēr prata ar spalvu tik veikli apieties, ka tikai galīgs mūlāps nesaprata, ka šoreiz viņam, bet nevis kādam citam uzkāpts uz varžacīm.

Kādā jaukā dienā Žēlastība juta iekšēju aicinājumu Pigbridžas vēstīs ļaut izteikties visiem Pigbridžas sabiedriskajiem darbiniekiem. Šajā sakarībā viņš par intervētāju nozīmēja savu daudzsološo atvasi Darivari. Apbruņojies ar diktafonu, košļājamo gumiju un kabatas radio, ko pa ceļam sev pakavēt laiku, Darivaris devās ceļā. Pirmo sava vaiga priekšā viņš ņēma Pigbridžas trimdas saimes sirdzapziņu Jūliju Taisnību.

„Mr. Tēsnīb, Darivaris ierunāja mikrofonā, ar vienu aci šķielēdams uz intervējamo, — ko jūs domā par last year? Vai tur hepenēja anything very important? —

Beidzis jautājumu, Darivaris mikrofonu piegrūda Taisnībam pie mutes. Nokrekšķinājies un pieri dziļdomīgās krunkās salocījis, Taisnība atbildēja:

— Aizgājušais gads bija ļoti nozīmīgs un izšķirīgs. Tas skaidri parādīja, ka vēl vienmēr pastāv plaisa starp dažādiem uzskatiem, un ka vēl nemaz nevaram paredzēt, kā tas viss beigsies. Svarīgākais notikums pagājušajā gadā bija Pigbridžas koŗa piedalīšanās dziesmu svētkos, kuŗos tas ieradās pilnā sastāvā ar diriģentu Zizlīti priekšgalā. Pigbridžas koŗa piedalīšanās dziesmu svētkos ļoti cēla to mākslinieciśko vērtību, nemaz nerunājot par visu pārējo. Tā, piemēram. Lampatāna kungam var pateikties par to, ka godalgošana tomēr nokļuva pie laimīgām beigām, jo ar savu vecu kaŗavīra aci viņš pamanīja vienu no godalgojamiem slapstāmies pa bufetes telpu, kur viņš godalgu dalītāja balsi nemaz nedzirdēja. Nebijis Lampatāna kunga un viņa attapīgās rīcības, publika vēl šodien gaidītu svētku programmas otro pusi.

— Kādas jūsu domas par starptautisko politisko stāvokli? —

— Esmu noskaņots optimistiski. Kopš mūsu trimdas saime sapratusi savu sūtību un grupa tās labāko dēlu sākusi organizēt jaunu politisko partiju, varam droši teikt, ka arī starptautiskajā politikā iestāsies zināma uzlabošanās. Ja mēs nākošajās vēlēšanās arī, varbūt, vēl negūsim absolūto vairākumu, tad tomēr mūsu deputātiem būs iespējams pacelt savu balsi un dot dažus norādījumus.

— Ko jūs domājiet par galotņu konferencēm? —

— Tās nāks drīzi. Tūlīt pēc Chruščeva nāves. —

— Vai ir kādas pazīmes, kad tā varētu būt gaidāma?

— Vistuvākajā nākotnē. Neatceraties, ka viņš partijas kongresa laikā jau lika sev atbrīvot vietu blakus Ļeņinam? —

— Kādas jūsu domas par Pigbridžas sarīkojumu kalendāru? Daži lasītāji izteikuši bažas, ka sarīkojumu par daudz; vai jūs viņiem pievienojaties? —

— Nē. Sarīkojumu ir par maz. Pagājušajā gadā Pigbridžā bija veselas divas sestdienas bez sarīkojumiem. Tas bija deprimējoši. Tas bija kauns. —

— Vai ir cerības, ka šo trūkumu tagad izdosies novērst? —

— Mēs darīsim, ko varēsim. Esam ierosinājuši, lai trimdas centrālās organizācijas izdotu noteikumu, ka slēdzama katra biedrība, kas vismaz reizi gadā nesarīko bazāru, loteriju, dibināšanas atceres svētkus, vienu koncertu, vienu teātŗa izrādi un tējas vakaru.

— Vai domājiet, ka tādam sarīkojumu skaitam pietiks apmeklētāju? —

— Viss atkarājas no sadarbības. Ja organizācijas saskaņos savas programmas, tad katram trimdiniekam būs iespējams apmeklēt katru sarīkojumu. Protams, ja organizācijas savus sarīkojumus sāks vienā laikā, tad radīsies sarūgtinājumi un apmeklētāji nervozēs. Tas nedrīkst notikt. —

— Bet meibī visi nemaz negrib uz visām vietām iet? —

— Ko nozīmē — negrib? Ja organizāciju darbinieki ir pūlējušies un nesavtīgi veltījuši savu laiku sarīkojuma izkārtošanai, tad mūsu morālais pienākums to pozitīvi novērtēt un sarīkojumu atbalstīt ar ierašanos. Tas ir vismazākais, ko varam darīt mūsu etniskās grupas labā. —

— Kuŗu līdzekļu vākšanas veidu jūs atzīstiet par iedarbīgāko un ieteicat arī nākamajā gadā? —

— Ar pastmarku sērijām. Šo līdzekļu vākšanas paveidu vēl pārāk maz izmanto. Cerams, ka radīsies sekotāji un uz trimdas markām redzēsim ne tikai Abesīnijas negusa, bet arī citu orientālo valdnieku galvas. Tas ārkārtīgi popularizēs mūsu idejas. Otrs, ērtāks un iedarbīgāks veids ir loteriju biļešu piesūtīšana ar vēstuli mājās. Tikai retām pietiek bezkaunības tās sūtīt atpakaļ. Un ja kāds to tomēr dara, tad tādu vajaga kauņināt un izslēgt no trimdas kopības. —

— Kā jūs skatāties uz tvistu? —

— O boi! Pavisam te runādams aizmirsu! Man taču jāskrien uz slimnīcu! — Sieva, saproti . . . nupat tikmēr tvistēja, kamēr viena kāja izmežģīta gan, jāiet apraudzīt. —

— Vēl tikai vienu jautājumu: ko jūs sagaidāt tuvākā nākotnē? —

— Algas pielikumu. Es savā firmā strādāju jau devīto gadu un varu droši teikt: ja es no turienes kādu dienu aizeju, tad viņi droši var savu uzņēmumu slēgt ciet. Tur viss tagad gulstās uz maniem pleciem. Par visu man jāzina — kur stāv slotas, kur naglas, kur mazgājamie līdzekļi. Ja viņi daudzmaz sapratīs stāvokli, tad algu pieliks. Ja nē — kvitēšu. —

Kad Darivaris tēvam nodeva interviju, tas rādījās neapmierināts.

— Ko — tikai no Taisnības? Kur pārējie? —

— Nebija laika — sākās hokejs: Toronto pret Montreālu. Un ko tie citi tev pateiks labāk? Bet ja tu gribi, es varu rītu atkal. —

Žēlastība nopūtās un sāka rakstīt avīzi. Pigbridžas Vēstīm bija jātiek laikā gatavām. Strīķis

Millija: „Spēlē tā, ka mums nav jāatsauc saderināšanās."

DZEJNIEKS NO

NO DZEJNIEKA UN RAKSTNIEKA KĀ
PAIET 70 GADI, BET 11. JŪN

Vai redzēšu es acis,
Kas zilā gaismā zied —
Jeb visu kapuracis
Būs metis smiltīm ciet? —

K. Students

Pāris reizes dzejnieku Kārli Studentu satiku laikraksta Latvis redakcijā, kur Arveds Bergs viņu bija izredzējis par redakcijas locekli. Pēdējo reizi viņu satiku 1938. g. Rīgas pilsētas bērnu slimnīcā, kuŗas administrātors viņš toreiz bija. Būdams ļoti aizņemts, toreiz piesteidzos dzejniekam un pasniedzu roku pateicībā par jauko dzejoļu krājumu Sarkanā sermukša. K. Students dzejot bija sācis jau uz skolas sola. Viņa pirmās dzejas iespiestas Valkā, Rauskas izdotajā laikrakstā Kāvi un Zvārguļa Zobgalī. Plašāk Studentu lasītāji sāka pazīt Latvijas pirmajos gados, kad viņš publicējās galvas pilsētas periodikā. 1923. g. Rozes apgādā iznāk pirmais dzejoļu krājums Zvaigžņu krusts. Ja Zvaigžņu krustā dominē diezgan pārsteidzīgi erotiskie elementi, tad Sarkanā sermukšā dod mums jauku, nopietnu, pārliecinošu dzeju. Liekas, ka viņš dzejojis vairāk ar prātu kā jūtām. Mēs sastopamies ar sociāliem, sabiedriskiem notikumiem, dzirdam pilsētas troksni, kņadu; redzam dzimtenes dabu, ceļus un gājējus. Viņa izteiksme brīva, retoriska, dažreiz pat neapvaldīta bet savā būtībā patiesa un vienkārša.

Tās ir vienkāršas, mazas lietas, par kuŗām Students dzejo, bet starp tām vienmēr pamirdz skaista pērle ,un tā ir — Kārļa Studenta talants. Viņš nedomā par augstām, lielām lietām, no slavas bēg kā no barga negaisa, jo labi zina, ka slava ir nepastāvīga un var zust visātrāk. Labas sekmes uzrāda arī prozas darbos. Ar Alfreda Aizpura precībām latviešu literātūrā rādās kā pilnīgi gatavs stāstnieks. Vienreizēji un īpatnēji mūsu literātūrā ir kolportieŗu gaitu tēlojumi, kuŗi dzimtenē iznāca 6 sējumos.

Šis zemes gaitas St. iesācis Erģemes Krūjiņkrogū rentnieka ģimenē. Kaut kā pastāvīgam darbam nevar nekur piesieties. Pir-

mā pasau
par muižā
ņā. 1918.
nē, saistā
vos pienā
nistrijas
cirkni, k
bās ar
Sausais
saista.
redakcijā
dienām r
atkal sav
tos no p
zemei ur
visu sird
zemē bij
ar visām
izkustinā
Ar otr
pāciju a
bība. U
dzejoliti,
bet publ
komūnist
1947. g
slimības
veŗ acis
Araišu v
piedalās
gi. No
tu aprin
Elīna Zā
nu no v
dzejolie

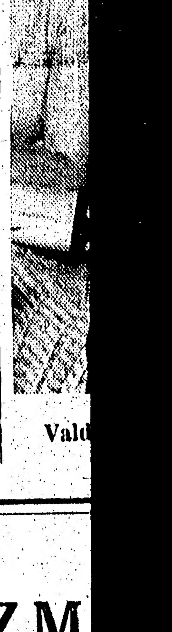

Vald

Arnolds Lūsis

CILVĒKS BEZ M

ATMIŅAS.

21. turpinājums

Stacijā daudz bēgļu, vecu cilvēku,
Tie visi ir noplīsuši, novārguši. Bērniem
mocītas sejiņas, ka žēl skatīties. Un tad
Kas gan vairs palicis pāri no vācu braš
apgarotās armijas! Tie, ko redzēju, bija
ilgi nemazgājušies un novārguši kaŗa k
— vācu uniformās. Dzirdēju tos sarun
franču, krievu un vēl citās, man nesapro
Uz grīdas, dubļos un netīrumos, gulē
tekņi. Tie bija tik nespēcīgi un novārguš
kustējās, ja sargs vai kāds no gaŗāmgāj
reiz iespēra ar kāju. . . Daži bija novil
ķēra kukaiņus. Kādā telpas stūrī jauna
goni kaŗavīra padusē! Aizdurvē, nemaz
no zobgalīgajiem vērotājiem, kāds iekai
uzmācās formā tērptai izpalīdzei . . . Sk
atbaidošs.
Lielu pārsteigumu sagādāja tikšanās
tieti" no Daugavpils, kas runāja Marijas
Teica, ka esot mani tūdaļ pazinis. Gri
savām dēkainām gaitām, bet es ieteicu
brīdī nepazaudēt galvu un, paša labā,
vispazīstamākiem cilvēkiem.
Šim vīram ir iemesls priecāties. Visa
ka šis dienas iezvana beigu iesākumu. Vā
uz ceļiem. Nupat noklausījos Virspavēlnie
Angļi un amerikāņi ielauzušies Šafenburgā
Atsauc baumas, ka amerikāņi jau aizsnie
Bet — vai tās ir tikai baumas?
Vissāpīgāk mūs tomēr skaŗ ziņojum
frontē cīņas notiek „austrumos no Vent
nozīmē, ka Kurzemes fronte sākusi ļodzī
stāvi klāt mūsu mīļajiem dzimtenes kras
sas, bet sirdī dzeļ asas sāpes. Tauta dzim
Lielās Piektdienas ceļu! Brāļi! Māsas! Di
gā! Dievs lai ļauj mums atkal satikties u
Lieldienu rītu. Tas reiz nāks. Tam ir jān
Lielā Piektdienā, Koburgas stacijā,
30. martā, 1945.

Gara KULTŪRAI

DZEJNIEKS NO DIEVA ŽĒLASTĪBAS

NO DZEJNIEKA UN RAKSTNIEKA KĀRĻA STUDENTA DZIMŠANAS Š. G. 7. APRĪLĪ PAIET 70 GADI, BET 11. JŪNIJĀ ATCERĒSIMIES 15. NĀVES DIENU.

Vai redzēšu es acis,
Kas zilā gaismā zied —
Jeb visu kapuracis
Būs metis smiltīm ciet? —

K. Students

Pāris reizes dzejnieku Kārli Studentu satiku laikraksta Latvis redakcijā, kur Arveds Bergs viņu bija izredzējis par redakcijas locekli. Pēdējo reizi viņu satiku 1938. g. Rīgas pilsētas bērnu slimnīcā, kuŗas administrātors viņš toreiz bija. Būdams ļoti aizņemts, toreiz piesteidzos dzejniekam un pasniedzu roku pateicībā par jauko dzejoļu krājumu Sarkanā sermukša. K. Students dzejot bija sācis jau uz skolas sola. Viņa pirmās dzejas iespiestas Valkā, Rauskas izdotajā laikrakstā Kāvi un Zvārguļa Zobgalī. Plašāk Studentu lasītāji sāka pazīt Latvijas pirmajos gados, kad viņš publicējās galvas pilsētas periodikā. 1923. g. Rozes apgādā iznāk pirmais dzejoļu krājums Zvaigžņu krusts. Ja Zvaigžņu krustā dominē diezgan pārsteidzīgi erotiskie elementi, tad Sarkanā sermukša dod mums jauku, nopietnu, pārliecinošu dzeju. Liekas, ka viņš dzejojis vairāk ar prātu kā jūtām. Mēs sastopamies ar sociāliem, sabiedriskiem notikumiem, dzirdam pilsētas troksni, knadu; redzam dzimtenes dabu, ceļus un gājējus. Viņa izteiksme brīva, retoriska, dažreiz pat neapvaldīta bet savā būtībā patiesa un vienkārša.

Tās ir vienkāršas, mazas lietas, par kuŗām Students dzejo, bet starp tām vienmēr pamirdz skaista pērle ,un tā ir — Kārļa Studenta talants. Viņš nedomā par augstām, lielām lietām, no slavas bēg kā no barga negaisa, jo labi zina, ka slava ir nepastāvīga un var zust visātrāk. Labas sekmes uzrāda arī prozas darbos. Ar Alfreda Aizpura precībām latviešu literātūrā rādās kā pilnīgi gatavs stāstnieks. Vienreizēji un īpatnēji mūsu literātūrā ir kolportieŗu gaitu tēlojumi, kuŗi dzimtenē iznāca 6 sējumos.

Šīs zemes gaitas St. iesācis Ērģemes Krūjiņkrogū rentnieka ģimenē. Kaut kā pastāvīgam darbam nevar nekur piesieties. Pirmā pasaules kaŗa laikā darbojas par muižas ierēdni Penzas guberņā. 1918. gadā atgriežas dzimtenē, saistās dažādos administrātīvos pienākumos. Apgādības ministrijas laikā vada Strenču iecirkni, kur nonāk tuvās attiecībās ar dzejnieku Ziemeļnieku. Sausais ierēdņa darbs viņu nesaista. Neapmierina arī darbs redakcijā. Pēc dažām nosēdētām dienām redaktora krēslā saiņo atkal savu grāmatu somu, lai dotos no pilsētas laukā. Latvijas zemei un cilvēkiem pieķērās ar visu sirdi un dvēseli. Dzimtenes zemē bija ieaudzis dziļi kā koks ar visām saknēm, kuŗu nevarēja izkustināt nekādas vētras.

Ar otrreizējo komūnistu okupāciju apstājās viņa literārā darbība. Uzraksta tikai kādu retu dzejolīti, ko dāvina draugiem, bet publicēties viņš negrib, jo komūnistiem viņš negrib rakstīt.

1947. gada 11. jūnijā, ļaunas slimības nomākts, Students aizveŗ acis uz mūžu. Viņu aprok Āraišu vecā kapsētā. Izvadīšanā piedalās tikai viņa tuvākie draugi. No dzimtenē palikušo literātu aprindām bērēs piedalās tikai Elīna Zālīte. Pie kapa nodzied vienu no viņa pēdējiem sacerētiem dzejoļiem:

Draugs, klusu dziesmu dziedi
Par dienām tām,
Kad saule bij un ziedi
Pār atmatām,
Kad mīlestību nesi
Tu sirdī vien
Kā baltu padebesi,
Kas tālēs brien.

Draugs, rokas kopā lieci
Un klusībā
Uz brīdi gaišāks tieci
Tu lūgšanā.
Lai debess gaisma svētā
Pār zemi spīd,
Līst katrā sāpju rētā
To sasildīt.

Draugs, zaļu mētru vītni
Ap krustu sien,
Pret gaišo debess mītni
Lai domas skrien.
Krāj ticību un veldzi,
Ka vari spēt
Tu izbrist sāpju smeldzi
Un uzvarēt.

J. Ezergailis

◎ Irānas seno mākslas darbu izstādi 7000 gadu māksla Irānā atklāja Esenē villā Hīgels. Izstādi uz Vāciju pārcēla no Parīzes, un mākslas darbi, kuŗu vērtība nav aprēķināma, tālāk ceļos uz Cīrichi, Hāgu un Vīni.

Valdis Krāslavietis iepazīstina Ainu Zemdegu ar savu „Kokteili ar laika degli".

Aina Zemdega

MĒNESIM

Tu šovakar tik plakans un skābs
Kā citrona šķēle,
Aizmirsta zilganā šķīvī.
It kā tu neticētu vairs
Savai renesansei,
Ne jaunai debesu ērai.
It kā tevi pārvarējis būtu
Mazvērtības komplekss —
Saldu romanču vietā
Suņus uz tevi raida.

Vai salsti no bailēm,
Ka zeme, aizgājusi saulei priekšā,
Tur varētu palikt?

Šķiet,
Tu izdilis cīņā ar sevi:
Būt, kas esi, līdz galam,
Vai pieņemt jaunas krāsas, kubisku veidu.
Pavasaŗos zemei griezt rožainu sānu,
Augusta naktīs — akvamarīnu.
Bet ziemā — pār neona gaismām
Augt zaļš kā mirte.
Tad visām ledus puķēm logos
Būtu zaļas lapas
Ar dzelteniem zvaigžņu ziediem.

LIELĀKĀ LATVIEŠU MĀKSLINIEKU SKATE

Filadelfijas latviešu mākslinieku kopas iniciātīvā rīkoto latviešu tēlojošās mākslas skati atklāja pag. svētdien Redingas mūzejā. Izstādei atsūtītos darbus jau nedēļu iepriekš izskatīja un izvērtēja īpaša komisija ar prof. A. Annusu, L. Linautu, V. Jansonu, A. Krūkliņu un J. Krūkliņu sastāvā. Kopa paveica izstādes sakārtošanu un kataloga iespiešanu. Tik plaša latviešu mākslas parāde vēl nekad un nekur Jaunās pasaules krastos nav īstenota kā šī.

Līdz noteiktajam laikam izstādei darbus atsūtījuši 44 gleznotāji, 12 grafiķi, 2 skulptori, 2 stikla gleznotāji un 1 keramiķis. Izstādē uzņemtas 117 gleznas, 53 grafikas un akvareļi, 10 skulptūras un 5 stikla gleznojumi. Atsevišķā nodalījumā redzami arī mākslas amatniecības darinājumi.

Šai izstādē piedalās latviešu mākslinieki no visas pasaules.

Glezniecību pārstāv: V. Āboliņš. A. Annus, J. A. Annus, V. Avens, V. Bērziņš, K. Bērziņš, J. Cīrulis, A. Dārziņa, L. Eglītis, J. Gailis, T. Grīnbergs, O. Grunde, A. Hermanovskis, E. Hermanovskis, J. Induss, J. Jablovskis, J. Kalmīte, Elfrida Kalnavārna, Māra Krauze-Krūmiņa, P. Kārkliņš, A. Krūmiņš, M. Krūmiņš, J. Kuga, J. Lauva, E. Liepiņš, J. Matisons, D. Miezājs, J. Muncis, V. Osītis, E. Priedīte, I. Rumpēters, J. Siliņš, Anna Skulte, V. Skulte, O. Skušķis, O. Smiltēns, Guna Šmitchene, A. Treibergs, A. Upelnieks, F. Vīksne, Klāra Zāle, R. Zusters, E. Žilinskis un V. Maris.

Grafikā: R. Āboliņš, U. Āboliņš, R. Mazjānis, A. Hermanovskis, L. Mieriņš, Maija Miesniece - Bērziņa, Marija Muceniece - Induse, J. Soikāns, I. Šteins, R. Veko, S. Vidbergs un Klāra Zāle.

Skulptūrā: Anna Māra Annus, un V. Jansons.

Stikla glezniecībā: L. Linauts un J. Pontags.

Keramikā: T. Puziriuss.

Šo patiešām izcilo latviešu mākslas skati ieteicams apmeklēt ikvienam, kam vien Redinga sasniedzama. Skate ilgs līdz 6. maijam.

Jaunākais eskimu mākslā

Tiem lasītājiem, kas varbūt gribētu brīnīties vai eskimiem vispār ir kāda māksla, vispirms gribētu norādīt, ka eskimu devums Kanadas mākslas pasaulei ir nesalīdzināmi lielāks par visu eskimu kopskaitu.

Pat vēl vairāk, tiklīdz Kanada grib reprezentēties ar šai zemei īpatnējiem mākslas darbiem, izvēle jo bieži pievēršas eskimu devumam.

Vairākas eskimu primitīvo mākslas darbu kollekcijas arī šo brīdi ceļo ap pasauli, no valsts uz valsti, visur izsaukdamas apbrīnu un sajūsmu. Pat 5. UNICEF Ziemassvētku kartes, uz kuŗām bija Kanadas eskimu zīmējumu reprodukcijas, ierosināja atzinīgus komentārus laikrakstos no Francijas līdz Peru, no Norvēģijas līdz Filipīnām.

Visvecākais un reizē arī plašākais, publikai visvairāk pazīstamais eskimu mākslas veids ir — eskimu primitīvās akmens skulptūras. Šīs skulptūras, parasti nelielas vai pat miniatūras savos izmēros, ir cilvēku, dzīvnieku, putnu vai kādu notikumu attēli ar parastajiem mājas rīkiem — cirvi, nazi, vīli — izgriezti no mīksta — steatite — akmeņa (soapstone).

Tā kā tuvākā laikā visas Kanadas un arī daža laba Savienoto Valstu avīze rakstīs par eskimu jaunāko mākslas veidu, šķiet, būs pareizāk atstāt skulptūras citai reizei un iepazīstināt latviešu lasītāju ar jaunāko.

Notikums, par kuŗu rakstīs, ir tas, ka aprīļa sākumā mākslas cienītāji gūs iespēju iepazīties ar West Baffin eskimu kooperātīvā apvienoto mākslinieku 1961. gada zīmējumu novilkumu klāstu. Šis notikums atkal saviļņos mākslas pasauli, un galerijas un mākslas veikali, tāpat kā iepriekšējos divos gados, jau cīnās par iespējām iegūt pārdošanai vismaz kādu daļu jaunō darbu. Jau tagad var spriest, ka arī šogad darbu skaits būs par mazu, lai apmierinātu visus pieprasījumus Kanadā un Savienotās Valstīs, par Eiropu un citu kontinentu mākslas cienītājiem nemaz nerunājot.

Pirmie eskimu zīmējumu novilkumi — grafikas — parādījās atklātībā 1959. gadā Stratfordas festivālā. Atsaucība, ar kādu mākslas pasaule un publika tos uzņēma, pārsniedza visas iespējamās cerības. Kaut tā bija pirmā reize, kad eskimi mākslas darbu radīšanai bija lietojuši papīru un krāsas, viņu radītais guva visu atsaucību, to, kas mākslu un arī to personu, kas zina vienīgi, kas viņiem patīk. Šie Dorsetas mākslinieku darbi tagad atrodami gan Kanadas nacionālās galerijās, Ņujorkas modernās mākslas, gan arī daudzu citu mūzeju un slavenu privātu krājēju kollekcijās.

Lai pilnībā aprakstītu, kas ir tas, kas pievelk un padara šos darbus tik populārus, vajaga būt īstam mākslas pazinējam un sapratējam. Taču arī parastā mirstīgā acs nevar nepamanīt izteiksmīgo zīmējuma līniju, kas jo sevišķi pārsteidz tāpēc, ka autoriem bieži nav nekādas skolas izglītības, par kādu formālu mākslinieciskū skološanos nemaz nerunājot. Saista arī īpatnējais krāsu vai tonējumu sakārtojums, kaut gan parasti zīmējumi ir melni - balta kompozicija. Pēdējā laikā eskimu mākslinieki sākuši vairāk lietot rūpniecībā gatavotas krāsvielas, bet vēl var atrast darbus, kur vēl joprojām lietotas uz vietas atrodamas krāsvielas, kā roņa eļļas lampas sodrēji melnam vai rāvas tvaicējumi brūni - sarkanam.

Ļoti neparasta ir darbu tematika. Bez sadzīves un ikdienas notikumu skatiem nereti attēlotas dažas vīzijas, leģendas, sapņi, gari. Un dažu labu darbu vērojot jādomā, ka mūsdienu modernists ar visām viņa ilgajām studijām, šķiet, nav necik tālu no primitīvā mākslinieka aizgājis.

Eskima dzīve, tik tālu projām no modernās civīlizācijas, rādās zināma mistērija. Šo mistēriju katrā ziņā izjūt arī eskimu mākslas darba vērotājs. Un tas varbūt ir labākais pierādījums, ka viņu mākslas darbs runā tiešu valodu uz skatītāju, jo arī darba radīšana eskimu māksliniekam nav vienkārši zīmēšana, bet gan — skatāmā objekta gara iemūžināšana. Ja, veidojot akmeņa skulptūriņu, eskims cenšas atbrīvot akmens gabalā ieslēgto putnu, zvēru vai cilvēku, tad zīmējumā viņš cenšas piesaistīt uz papīra attiecīgās lietas vai dzīvnieka garu. Jo labāks zīmējums, jo labāk izdevies garu notvert.

Interesi rada arī technika, kādā šie darbi veidoti. Zīmējumu novilkumi veikti uz roņādas, steatita vai linoleuma stenciliem. Oriģinālzīmējums vispirms ir atveidots kādā no iepriekš minētajiem trīs materiāliem, pēc tam no šiem atveidiem ir izdarīti novilkumi, no katra oriģināla ne vairāk par 50.

Ja stencilam lieto roņādu, zīmējumu izgriež tajā, pēc tam stencilu novieto uz papīra un izgriezumu vietas ar attiecīgiem pašu izveidotiem rīkiem piepilda ar krāsvielu, ar attiecīgu biezumu un izklājumu iegūstot vajadzīgo efektu. Ja stencilam izvēlās steatitu (soapstone), tad zīmējumu iegravē akmenī. Kad vēlās novilkumu, gravējumu pārklāj ar krāsvielu, pēc tam uzliek attiecīgu papīru un, viegli ar roku vai atbilstoši konstruētiem rīkiem paberžot to, iegūst zīmējuma atveidu. — Linoleumu eskimi sākuši izmēģināt tikai pašā pēdējā laikā. Ja pēdējais jau ir pārņēmums no baltajiem, tad iepriekšējiem diviem veidiem sākums ir atrodams viņu pašu gadu simtiem pazīstamā ādu aplikācijā apģērbiem un zīmējumos akmenī un kaulā.

Cape Dorset ciems ir mazs punktiņš ap 64. parallēli austrumu Arktikas kartē. Ciems ir neliels apjomā un cilvēku skaitā, bet ar savu mākslinieku devumu mākslas pasaulē tas īsā brīdī izaudzis par milzi.

Al. Sprudžs

MĀKSLAS CHRONIKA

◎ Mārtiņa Zīverta kopoto lugu izdošanu paātrinās un šogad iznāks četras līdz piecas lugas. Līdz šim jau izdotas sešas Zīverta lugas.

◎ Kalifornijā, ASV, 85 gadu vecumā miris pazīstamais diriģents Bruno Valters. Viņš savā laikā iespaidoja vai visu Eiropas mūzikālo dzīvi un diriģēja operas un simfoniskos orķestrus Hamburgā, Vīnē ,Leipcigā, Berlīnē, Zalcburgā, Lucernā, Florencē un beigās Ņujorkas simfonisko orķestri ASV.

● Klasiskās mūzikas jomā pagājušā gadā visvairāk pieprasītā skaņu plate bijusi Bēthovena vijoļkoncerts ar Jehudi Menuhinu kā solistu un Furtvengleru kā diriģentu. Otrā vietā bijusi Bēthovena 5. simfonija, diriģents Furtvenglers, bet trešā — Šuberta Ziemas ceļojums, ko iedziedājusi Fišere - Dieskaua.

Arnolds Lūsis

CILVĒKS BEZ MĀJAS

ATMIŅAS.

21. turpinājums

Stacijā daudz bēgļu, vecu cilvēku, sieviešu, bērnu. Tie visi ir noplīsuši, novārguši. Bērniem tik bālas un izmocītas sejiņas, ka žēl skatīties. Un tad — šie kaŗavīri! Kas gan vairs palicis pāri no vācu brašās, cīņas prieka apgarotās armijas! Tie, ko redzēju, bija netīri, noplīsuši, ilgi nemazgājušies un novārguši kaŗa kalpi, svešstautieši — vācu uniformās. Dzirdēju tos sarunājamies valoņu, franču, krievu un vēl citās, man nesaprotamās valodās.

Uz grīdas, dubļos un netīrumos, gulēja krievi — gūstekņi. Tie bija tik nespēcīgi un novārguši, ka nemaz nekustējās, ja sargs vai kāds no gaŗāmgājējiem tiem kādreiz iespēra ar kāju. . . Daži bija novilkuši kreklus un ķēra kukaiņus. Kādā telpas stūrī jauna meiča tīrīja augoni kaŗavīra padusē! Aizdurvē, nemaz nekautrējoties no zobgalīgajiem vērotājiem, kāds iekaisis unterofíciers uzmācās formā tērptai izpalīdzei . . . Skats bija riebīgs, atbaidošs.

Lielu pārsteigumu sagādāja tikšanās ar kādu „tautieti" no Daugavpils, kas runāja Marijas ielas dialektā. Teica, ka esot mani tūdaļ pazinis. Gribēja stāstīt par savām dēkainām gaitām, bet es ieteicu viņam pēdējā brīdī nepazaudēt galvu un, paša labā, vairīties pat no vispazīstamākiem cilvēkiem.

Šim vīram ir iemesls priecāties. Visas zīmes liecina, ka šīs dienas iezvana beigu iesākumu. Vācija ir nospiesta uz ceļiem. Nupat noklausījos Virspavēlniecības ziņojumu. Angļi un amerikāņi ielauzušies Šafenburgā un Vircburgā. Atsauc baumas, ka amerikāņi jau aizsnieguši Nirnbergu. Bet — vai tās ir tikai baumas?

Vissāpīgāk mūs tomēr skaŗ ziņojums: Kurzemes frontē cīņas notiek „austrumos no Ventspils." Vai tas nozīmē, ka Kurzemes fronte sākusi ļodzīties? Ak Dievs, stāvi klāt mūsu mīļajiem dzimtenes krastā! Acis ir sausas, bet sirdī dzeļ asas sāpes. Tauta dzimtenē šodien iet Lielās Piektdienas ceļu! Brāļi! Māsas! Dievs lai jūs sargā! Dievs lai ļauj mums atkal satikties un kopā sagaidīt Lieldienu rītu. Tas reiz nāks. Tam ir jānāk!

Lielā Piektdienā, Koburgas stacijā,
30. martā, 1945.

★

Vēl arvien gaidām vilcienu, kas mūs aizvestu uz Zonnenbergu. Tam vajadzēja atiet jau pirms sešām stundām. Kad jautāju, cik vēl būs jāgaida, dzelzceļnieki rupji uzbrēc, lai liekot viņus mierā un netraucējot. Liekas, ka vilcienu atiešanas laiks tagad tiek uzskatīts par militāru noslēpumu.

Gluži nejauši atklāju kādu dokumentu, kas runā skaidru valodu par to, kādi bijuši vācu nodomi Baltijā. Zināmai vajadzībai sagrieztā avīzē „Sonnenberger Zeitung" lasu paziņojumu, ka apgabala komisārs saņēmis daudzus pieprasījumus piešķirt zemes īpašumus Baltijas telpā. Kreisleiters ziņo, ka reģistrācija pagaidām pārtraukta, to atjaunošot nākotnē; zemes gribētājus par to savlaicīgi informēšot.

Kāda divkosība! Žēl, ka mēs to agrāk nezinājām! Nevarēju noskaidrot, kad šis paziņojums publicēts. Pārējās lapiņas bija jau izlietotas. Bet papīrs izlikās krietni nodzeltējis. Acīmredzot, laikraksts uzglabājies no tiem laikiem, kad vācu armija izcīnīja savas spožākās uzvaras un atradās ceļā uz Maskavu.

30. martā, 1945.
Koburgas stacijā.

★

Diezin, vai Eiropā ir kāda cita pilsētiņa, kuŗai tik gaŗš un grūti izrunājams nosaukums kā tam ciematam Tīringenas kalnos, kuŗā tagad esam atraduši patvērumu.

Šī vieta saucās „Mengersgereuth-Hammern". Glītās, mazās ciema mājiņas ar raibiem šīfera plākšņu jumtiem un sienām saceltas ielejā, ko apņem skaisti, skabārdu un egļu mežiem apauguši kalni. Nekādas kaŗa rūpniecības te nav. Miera laikos ciema iedzīvotāji gatavojuši dažādas bērnu rotaļlietas. Tāpēc gandrīz katrā mājā reiz dzīvojis kāds amatnieks - meistars savā arodā. Viens gatavojis skaistus kuģus un buŗu laivas, kas stalti peldejušas dažādos ūdeņos, sagādājot daudz prieka saviem īpašniekiem. Otrs — kokā veidojis vilcienus, kas mazam zēnam, droši vien, izlikušies vēl ātrāki un īstāki kā ekspreši, kas krusto daudzu zemju robežas . . . Ak, katrā logā te redz visdažādākās rotaļlietiņas, un, liekas, ka šai ciemā, kuŗā dzīvojuši cilvēki, kas vēlējušies sagādāt prieku bērniem, nevajadzētu pazīt ne bēdas, ne ļaunumu! Tā tas, diemžēl, tomēr nav. Visi ciema vīrieši, kas spējīgi nest ieročus, atrodas frontē. Daudzi jau krituši. Daudzi pazuduši bez vēsts vai aizvesti uz slimnīcām. Te palikušas tikai sievietes; gandrīz katra trešā no tām jau staigā melnās sēru drānās; sievietes, bērni, sirmgalvji — un bēgļi. No izbumbotām pilsētām to ir saradies tik daudz, ka ciema iedzīvotāju skaits esot desmitkāršojies. Piecu simtu vietā šeit tagad dzīvojot pieci tūkstoši. Tas radot lielas grūtības pārtikas sagādē. Vienīgā ciema maiznīca varot dienā izcept tikai divi simti kukuļus maizes. Visi tomēr raugās nākotnē ar paļāvību. Gaida, ka apstākļi drīz uzlabosies.

Esam noguruši no tālā ceļa. Bet nogurumu izklaidē sirsnība, ar kādu Jānis un viņa ģimene mūs sagaidīja. Beidzot ir tāda sajūta, ka esam nokļuvuši vietā, kuŗai, varbūt, varētu dot mājas cēlo vārdu. Tālāk mums vairs nav, kur iet. Lai notiek, kas notikdams, ir jāpaliek tepat.

Nevaru atcerēties, kad pēdējo reizi esmu varējis vannā kārtīgi nomazgāties. Tagad Jānis ir ienesis lielu koka kublu un silda ūdeni, lai, ceļa putekļus noskalojuši, mēs varētum sagaidīt Lieldienas.

31. martā 1945.
Mengersgereuthā.

★

Lieldienu rīts atnāk pelēks, lietains un nemīlīgs. Ar Jāni aizejam uz dievkalpojumu luterāņu baznīcā un iepazīstamies ar mācītāju, vecāku vīru, kas ir armijā iesauktā draudzes gana aizvietotājs.

Pēc dievkalpojuma brīdi pastaigājamies pa ciemu, un Jānis stāsta par šejieniešu paražām un dīvainībām.

„Ej vienmēr pa ielas vidu," viņš saka: „ja iesi gar ielas malu, tev kādreiz var uzliet uz galvas samazgas vai citu, vēl nepatīkamāku, šķidrumu. Redzi, kādas te dziļas rensteles. Uz tām balstās visa pilsētas kanālizācija. Sestdienu vakaros tās palo un burbuļo kā strauti pavasaros. Tad arī tiek aizskaloti visi netīrumi, kas nedēļas laikā sakrājušies.

Necenties klausīties, ko tev kāds saka: šejienieši runā tādā izloksnē, ka tu tik un tā neko nesapratīsi. Pats runā skaļi, ātri un pārliecinoši, tad vietējie izjutīs pret tevi lielāku cienību.

Iepazīsties ar kādu no vietējiem krodziniekiem. Krodziņu te ir daudz. Tur vēl var dabūt pliekanu alu un dažreiz arī ūdeni, kuŗā novārītas desas vai kauli. Kādā krodziņā tev jākļūst par „Stammgastu". Ja tu nedzersi alu, neviens tevi te par kārtīgu cilvēku neuzskatīs.

Jā — un vēl kas! Ja kaut kur uz ielas redzi zirgābolus, uzlasi tos nekavējoties un uzdāvini mūsu dzīvokļa saimniecei. Viņa tos izlietos dārziņa mēslošanai un būs tev ļoti pateicīga. Varbūt, ka iedos tev pat kādu olu. Bet — maz gan cerību, ka atradīsi. Tādu mantu te katrs tūdaļ pievāc."

Mājās pārnākuši, uzzinām, ka Pičiņš izcīnījis smagu kauju ar saimnieces lielo gaili, kas mūsu mazam brālītim uzbrucis saimnieces dārziņā. Labi, ka cīņas troksni dzirdējusi Pulkstenu Maijiņa. Steigusies palīgā un novērsusi nelaimi. Gailis, varbūt, būtu izknābis zēnam acis! Kādas kļūmes gan cilvēku apdraud jau viņa „laimīgā" bērnībā . . .

Stundām ilgi runājam par bēgļu gaitās redzēto un pārdzīvoto. Arī Jānim gājis grūti. Bet viņš savus pieredzējumus māk stāstīt tā, ka klausītājs nezina, ko darīt: raudāt vai smieties?

Lieldienās, 1. aprīlī 1945.
Mengersgereuthā - Hammernā.

★

Mengersgereuthu aplido skumja vēsts: kritis armijā iesauktais ciema mācītājs. Paliekot sieva ar divi maziem bērniņiem. Un tam vajadzēja notikt tieši tagad, kad kaŗš tuvojas beigu cēlienam! Ak, Dievs, kad beigsies šīs ciešanas! Kāda jēga tagad vēl pretoties, ja uzvaras izredzes zudušas? . . .

Mēs stāvam uz bada sliekšņa. Saņēmām jaunās pārtikas kartītes! Pirmajā nedēļā dabūsim pusotra, un nākošajās — tikai vienu kilogrammu maizes! Bērni — tikai pus kilogramma maizes nedēļā! Arī gaļas deva tāda, ka nedēļas normu varēs apēst vienā maltītē! Cik ilgi tā iztiksim?

Mūsu ciemā trauksmes sirēna vairs negaudo. Esot samaitājusies. Labi, ka tā. Sirēnas kaukšana maitā tikai nervus. Te nav ne kur bēgt, ne kur paslēpties.

Vakar bijis uzlidojums diviem kaimiņu ciematiem. Vienā sabumbota kokzāģētava, otrā — pienotava. Tiešām — svarīgi militāri objekti!

Aiz kalna, Laušā, dzīvo tēvs - archibīskaps. Tikko palīks saulainākš laiks, mēģināšu viņu apmeklēt.

4. aprīlī 1945.

★

Mākoņi ir izklīdusi un debesis atkal ir dzidri zilas. Piecelos agrāk kā citos rītos, un eju uz Laušu pie archibīskapa. Izvēlos taisnāko ceļu, caur lielo mežu, gar Augustentāli un Steinachu . . .

(Turpinājums sekos)

LATVIEŠU NAMS

Latviešu sirds un asins saglabāšanai iepretim draudīgajam aklimatizēšanās lietuvēnam, neviens upuris nevar būt par lielu, neviena ziedošanās nespētu būt bez jēgas un nozīmes. Vienalga, kāds personības dokuments Tavā vai manā kabatā: Tavi un mani latviskā vidē iedzimtie vaibsti, stāja un saistība ar mūsu izcelsmes zemi — Latviju paliks nemainīgi. Tādēļ daudz vairāk, kā mirdzošāko dārgakmeņu dēļ, ir vērta un vērtējama katra rīcība, katrs solis, kas mūs notur šai nacionālā pašapziņā un lepnumā par savu tautu, tās kultūru un vēsturi, kas nevar un nedrīkst izplēnēt svešā vidē, ja mēs paši tai nepakļausimies.

Visas tautiskie vaibsti un savas sūtības apziņa ir katrai tautai no Dieva piešķirtās dāvanas, kuras nevar nomest kā vecas savalkātas drānas, bet kam ir nepārejoša vērtība. Tādēļ saprotami, ka mūsu nolūkos un pienākumā ir pavelkt visu iespējamo, lai vienā vai otrā veidā radītu apstākļus, kas mums palīdzētu saglabāt mūsu tautisko seju.

Protams, šādu apstākļu radīšanai vispirms vajadzīga vienprātīga un saliedēta rīcība, saskaņa domās un darbos, savstarpēja cieņa un uzticēšanās.

Nav vairs šaubu par to, ka Toronto tautieši to atradusi un apzinās nopietnību, kādu materiāli izraisa savā nama celšana. Bet arī šo upuri neviens neuzskatīs par lielu slodzi, apzinoties un izprotot, ka aiz tā kā granīta klints pacelsies un izaugs fiziskās kontūrās zīmēta iespēja — pašiem savā namā risināt un turpināt latviskās kultūras tradīcijas, kopt un spodrināt latviskos vaibstus, saglabāt spožos vēstures rakstus un visam pāri ... nedz domās, nedz aktivitātē par tēvzemes Latvijas brīvības atgūšanu. Šis staltais nams būs ne tikai Toronto latviešu, bet arī visu latviešu nacionālais bastions!

Bet, lai liktu akmeni uz akmeņa, neizjūtot spēka apsīkumu, ir nepieciešama arī priekšzīmīga, saprotoša un iedvesmes apgarota darba vadība, kas prot un spēj iedvesmot katru darītāju ar pilnīgas uzticības sajūtu. Toronto ir tūkstošiem mūsu tautiešu, un tamdēļ šeit iespējams ļoti daudz ar labas reputācijas spēku izlasi gan teicamā izrīcībā, gan idejiskā vadībā.

Toronto latviešu nama idejas realizēšana atgādina ainu no cīņu laukiem, kur katram karotājam dots savs uzdevums, lai visus tos saskaņojot, panāktu uzvaru. Nav nekāda pamata šaubām, ka šī uzvara — latviešu nama izskatā — izpaliks. Visi cīnītāji, kas ar drosmīgu rīcību un sparu iesaistījušies šai cīņā zem nacionālās cīņas zīmes, arī šoreiz pierādīs, ko spēj tie, kuru sirdīs Latvija nav mirusi, bet mirgo ar rīta zvaigznes spožumu.

Lai celjamais latviešu nams paturētu šo spožumu, saglabātu koptu to un vēl plašāk izstarotu mūsu latviskos centienus svešuma tumsā!

A. Vilks.

APRIL! APRIL!

Mūsu laikraksta iepriekšējā numurā radušās dažas ziņas, kas pilnībā neatbilst patiesībai.

Pavisam neizskaidrojamu iemeslu dēļ kļūme ieviesusies laikraksta iznākšanas datumā. Svētdienās Kanadā periodiski izdevumi neiznāk, pat tad, ja svētdiena iekrīt 1. aprīlī. Varbūt, ka vainīgs ir tieši pirmais aprīlis, jo raksts „Jānis Niedra kandidēs federālā parlamenta vēlēšanās" izrādījies par A. Pelēkā aprīļa mēneša pirmās dienas gadskārtējo ekskursiju, lai pārbaudītu, cik mūsos vēl saglabājusies laba humora sajūta.

LNAK priekšsēdim Jānim Niedram humora sajūtas trūkumu neviens nevar pierakstīt, jo ievietoto aprīļa joku viņš nemaz nav ņēmis ļaunā. Tāpat viņš nav ņēmis ļaunā laimes vēlējumus un apsveikumus, kas pēc mūsu laikraksta parādīšanās gan telefoniski, gan personīgi viņam izteikti.

Mūsu aprīļa jokam šoreiz bija noticējis arī viens Toronto dienas laikraksts un viena televīzijas stacija. Varbūt, ka tas tikai lieku reizi pierāda, ka pat vecākie kanadieši itin nopietni rēķinās ar mūsu iesaistīšanos Kanadas politiskās dzīves galvenajā arēnā.

Mēs būtu pavisam nelāgi pesimisti, ja pieņemtu, ka nepastāvētu iespējas, ka kādā jaukā dienā kādam latvietim pavērtos durvis uz Kanadas likumdošanas iestādēm.

Nav šaubu, ka LNAK jaunais vadītājs izmantos visas iespējas, lai realizētu tās problēmas, kas mūs visus skar un vēl šodien gaida atrisinājumu. Viņam tas izdosies, jo Jānis Niedra ir ne vien labs runātājs, bet arī nopietns darba darītājs.

Mākslinieks Alfreds Brūveris patlaban man manīts mērojot agrās rīta stundās Roncesvalles ielas garumu. Otrai izstādei viņš gan gatavojas, bet vai šī izstāde notiks pie Grenadieru diķa, kur Alfreds ar maizes garozīņām parasti baro izlepušās parka pīlītes, ir gan jāšaubās.

Nav slikti vismaz reizi gadā pajokoties. Tiem, kas mūsu nevainīgos jokus uzņēmuši pavisam nopietni, atliek tikai teikt: „April! April!" P. A.

KANADĀ

TORONTO

● Inženieru un technīķu kopas sanāksmē piektdien, 6. aprīlī, pl. 8 vakarā, DV namā, 123 Huron st., inž. J. Riekstiņš referēs par temu „Dabiskā un mākslīgā kaučuka izmantošana rūpniecībā". Sekos pārrunas.

● Toronto latviešu b-bas un Vanadžu kopas sadraudzības vakars „Atkusnis" pag. piektdienas vakarā bija pulcinājis ap 75 apmeklētāju, kas omulībā pavadīja jaukas stundas. Vakara viesus sveica Vanadžu kopas pr-ce Rasma Zamlovska, izsakot prieku par parādīto atsaucību. Dāmas bija rūpējušās par cienastu. Vakara programmas daļā rež. H. Miķelsons nolasīja noveli „Dakteris Rū". Jautru noskaņu ienesa tā saukto „Ulčišu" J. Millera un V. Ādlera ģitāres pavadījumā dziedātās laikmetīgās dziesmas. Aplausus izpelnījās arī B. Stars ar deklamācijām „Kenča lūgšana" un „Vistu kūts". A. Kūlainis tēloja apcerējumu par sievietes lomu sabiedriskā dzīvē. Bija jauks vakars.

● TLB drāmatiskais ansamblis sācis iestudēt R. Blaumaņa lugu „Ugunī".

● 8. aprīlī diskusiju pēcpusdienā, 245 College ielā, plkst. 2.30 p. p., J. Popelis referēs par tematu: Kas darbā svarīgāks, zināšanas vai saprašanās? Pārrunas vadīs Z. Miezītis un asistēs: no vecākās paaudzes V. Slavieša un E. Tiltiņš, no jaunākās — L. Zuntaka un O. Puķītis.

● TLB ziedojusi Ziemeļamerikas kultūras fondam $10.-, TTAL ģimnazijai caur teātra izrādi — $289,-, TLB sestdienas skolai — $43,-, Tērvetes skautiem — $10.- un Latviešu nama fonda komitejas darbvedībai — $10.-.

Saņemti dāvinājumi: mākslinieka O. Grebžes dekorāciju ietērps un izvietojums kostīmu vakarā, E. Plūmes laimests loterijai (ieņemti apm. $50.-), A. Kazerovskas ziedotie rokdarbi, kā arī A. Retiga, E. Vilciņas un E. Plūmes dāvinājumi naudā.

● Š. g. 11. maijā TLB Diždancis atzīmēs 10 nodejotus gadus.

● Vīru koŗa Viesturs Toronto vienības koncerts par labu TLB sestdienas skolai notiks sestdien, 14. aprīlī, plkst. 7.30 vak., Sv. Andreja baznīcas zālē. Piedalās soliste E. Zīverte (soprāns) un pianiste A. Ramiņa.

● Viesturiešu gadskārtējais groziņu vakars pag. sestdien bija pulcinājis ap 50 koristu ar piederīgiem, kas dziesmās un dejās aizvadīja patīkamu vakaru. Priekšnesumu daļā dziedāja Malpils Kuzes un Fr. Vilmaņa Rucavieša apdziedājumi, bet P. Ziediņš ar humoristiskiem dzejoļiem raksturoja koristus.

● Kanadas trešo dziesmu svētku filmas pirmizrāde svētdien, 15. aprīlī, Sv. Andreja baznīcas zālē. Izrāde ilgst apm. 1 stundu un to rādīs 2 seansos. Pirmā seansa sākums plkst. 6 vak., bet otrā — plkst. 7.30 vak.

HAMILTONA

● DV Hamiltonas nodaļas valde sirsnīgi pateicas latviešu saimnieciskajo pasākumu īpašniekiem par dāvātajām balvām karnevālā masku godalgošanai: M. Jākobsona kundzei „Jacobson's Beauty Salon", I. Haas kundzei „Mohawk Beauty Centre", O. Andersona kungam — „Anderson's Delicatessen", M. Zītmaņa kungam — „Atlantic Jewellery", G. Elkerta kungam — „Cannon Drugs", E. Bērziņa kungam — „Northland Groceries", O. Zvirgzdgrauda kungam — nometne „Riga", E. Sebriņa un T. Krigera kungiem — „ ACE Hardware", J. Gailiša kungam — „Latvija Amerikā", kā arī A. Robežgruntnieka kundzei par jaunajiem sienu zīmējumiem. Sirsnīgs paldies ikvienam, kas veicinājis sarīkojuma labo izdošanos.

DV Hamiltonas nodaļas valde.

VALTERA ZIEDIŅA SPIESTUVE
GREENWOOD PRINTERS

Izpilda augstas kvalitātes drukas darbus latviešu valodā /Letterpress - Offset/. Mūsu darbus atzinīgi vērtējuši daudz latvieši un organizācijas A. S. V. un Kanadā. Ja Jūsu problēma, kur iespiest drukas darbus, kā piem.: vizītkartes, iesvētību, kāzu, jubileju, organizāciju sarīkojumu un cita veida sarīkojumu ielūgumus, programmas, aploksnes, vēstuļu papīru, katalogus, brošūras, kam kvalitātē jāatbilst šī kontinenta prasībām, lūdzam rakstīt: Greenwood Printers, 218 Greenwood Ave., Toronto 8, Canada. Telefons: 465-8646. Pasūtinājumiem no A. S. V. "Air Mail Parcel Post".

LATVIEŠU UZŅĒMĒJU PANĀKUMI

Akciju sabiedrības Ultraline Cabinets Ltd. vadība — K. Lote, E. Kubis un U. Āboliņš — kopā ar padomniekiem — mäksl. D. Miezāju un Zuntaka jaunkundzi — firmas īpatnējā novietnē lielajā celtniecības skatē Toronto. Foto JAK

Kanada vēl šodien ir neierobežotu iespēju zeme. Neticiet?

Bez kāda pamatkapitāla un tikai ar labu draugu aizdotiem pāris simts dolariem 1957. gadā tautieši Edvards Kubis un Uldis Āboliņš pavisam necilā Toronto pamalē noorganizēja nelielu galdnieku darbnīciņu. Vēlāk firmai pievienojas arī trešais direktors Kārļa Lotes personā.

Šodien darbnīcā strādā pāri par 20 kvalificētu darbinieku, un uzņēmums labprāt darbā saistītu vēl kādus tautiešus, kas atbilstu darba prasībām. Mūsu tautiešu pasākums ar savu izcili augstās kvalitātes darbu ir pazīstams no Atlantijas līdz Klusajam okeānam. Pat Kanadas bankas jaunais direktors Razminskis labi pazīst „Ultraline cabinets Ltd.", jo viņa biroja un arī mājas jaunākās mēbeles gatavojuši latviešu amatnieki ..

Latviešu akciju sabiedrības gatavotās mēbeles šodien atrodamas daudzu pazīstamu Kanadas kultūrālās un saimnieciskās dzīves vadītāju mājās. Tāpat arī Toronto universitātē, izglītības pārvaldē, daudzos birojos, kas augsti ciena kvalitātes darbu, atrodami Ultraline darinātie ražojumi.

Vienam otram būs grūti ticēt, ka modernāko un skaistāko mēbeļu ražotāju firmas vadītāji Kanadā iebrauca kā vienkārši strādnieki, bet ceļa somā tiem bija krietna porcija uzticības sev un latviešu darba krietnumam.

Mūsu tautieši šonedēļ var iepazīties ar Ultraline ražojumiem gadskārtējā Better Home Show, Nacionālās izstādes Kolizeja celtnē. Uzņēmīgo tautiešu novietne ir viegli atrodama skates ziemeļaustrumu spārnā un novietnes numurs ir 1031.

JAUNA LATVIEŠU ĀRSTE TORONTO

Ārste Dr. G. Niedra - Zepe beigusi Bonnas universitāti, Vācijā. Pēc obligātās slimnīcu prakses nostrādāšanas Toronto Sv. Miķeļa un Woman's College slimnīcās, nolikusi pārbaudījumus un ieguvusi ārstes prakses tiesības Kanadā. Strādājusi Vindsoras Metropolitana slimnīcā, bet pēc tam pārcēlusies uz Toronto un patlaban nodarbināta Princeses Margaretas slimnīcā vēža pētīšanas un ārstēšanas nozarē. Ar 1. aprīli Dr. G. Niedra - Zepe atver privāto praksi 137 High Park Ave.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

7. aprīlī — DV futbolistu balle ar „Miss Football" vēlēšanām Ungāru kluba telpās, 245 College ielā.
7. aprīlī — Omartija kundze, Vašingtonas teātra viesizrāde.
8. aprīlī — TLB referātu pēcpusdiena. J. Popelis „Kas svarīgāks, zināšanas vai saprašanās?" 245 College St., Toronto
14. aprīlī — Viestura koŗa koncerts TLB sestdienas skolai, Sv. Andreja baznīcas sar. zālē.
15. aprīlī — Dziesmu svētku filmas izrāde Sv. Andreja b-cas telpās, plkst. 6 vakarā.
26. aprīlī pianistes Ilzes Štrāls - Didrichsones klavieŗu koncerts.
28. aprīlī — teātŗa izrāde „Pilnsapulce Čučičingā" ar M. Vētru.
29. aprīlī — pēc dievkalpojuma Trīsvienības baznīcā notiks „Draudzes vakars".
5. maijā — dziedones Līnas Karlsones koncerts. Koncertapvienības sarīkojums.
5. maijā — Ziedu balle, Palace Pier, DV Toronto nodaļas sarīkojumā.
6. maijā — Ģimenes diena TLB sestdienas skolā, Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē.
11. maijā — Diždanča priekšnesumu vakars.
12. maijā — Kurzemes cietokšņa krišanas piemiņas salidojums Toronto, Igauņu namā, 958 Broadview Ave., pl. 5 p.p.
12. maijā plkst. 8.00 vakarā, Sv. Andreja baznīcā 1. latv. ev.-lut. draudzes koŗa 10. gadskārtējais koncerts.
20. maijā Sv. Barnabas b-cā, pl. 4 p.p. Martas Tūteres klavieŗu studijas audzēkņu pēcpusdiena.
26. maijā, plkst. 7.00 vakarā TLTA Sestdienas ģimnazijas izlaiduma akts Sv. Andreja b-cas sarīkojumu telpās.
27. maijā - Pavasaŗa svētki Sidrabenē.
3. jūnijā — izlaiduma akts TLB sestdienas skolā, Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē.
23. jūnijā — Līgo svētku uzvedums ar deju Sidrabenē.

No 30. jūnija līdz 8. jūlijam — gaidu - skautu 11. lielā nometne.

1.—3. sept. — Tautas deju svētki Sidrabenē.

ST. KATARINES

15. aprīlī — teātŗa uzvedums „Pilnsapulce Čučičingā, plkst. 4 p. p., Maywood skolā, Haig St. Latviešu skolas sarīkojums.
29. aprīlī — Kanadas latviešu skautu - gaidu pavasaŗa parāde un dievkalpojums.

HAMILTONĀ

5. maijā, plkst. 7.30 HLB rīko Maija balli Rainbow zālē (Sanford un King).

LONDONĀ, ONT.

8. aprīlī — L. L. kopas studiju sekcijas literāra pēcpusdiena par J. Medeņa dzeju ar Dr. P. Vasariņa referātu.
2. jūnijā — DV Maija balle Crumlin sporta klubā.
23. jūnijā — Līgo svētki Dorčestrā, Londonas organizāciju kopīgs sarīkojums.

NIAGARĀ

28./29. jūlijā — Draudzības un jaunatnes dienas.

Arī mēs varam piedalīties vēža apkaŗošanā

Aprīļa mēnesī Kanadas Vēža apkaŗošanas savienības (Canadian Cancer Society) Toronto nodaļa vāks ziedojumus savu mērķu sekmēšanai. Pirmā šāda veida ziedojumu vākšanas akcija notika 1946. g., un ik gadus Toronto iedzīvotāji atsaucīgi devuši savu ārtavu nopietnu pētījumu atbalstam.

Nacionālais Vēža institūts uztur vairāk kā 150 vēža pētniecības pasākumu un ap 80 proc. savākto līdzekļu nodos tieši šo pasākumu sekmēšanai.

Bez šiem Toronto slimnīcās, universitātē un Princeses Margaretas slimnīcā darbojas ap 20 atsevišķu vēžu pētniecības pasākumu.

Ziedojumi paredzēti arī kvalificētu ārstu un zinātnieku stipendijām, dodot tiem iespēju turpināt studijas kā Kanadā, tā ārzemēs.

Iegūtie līdzekļi arī palīdzēs īstenot plaši pasākto sabiedrības apmācības programmu, kas apgādā katru ar brīvu informāciju par jaunākiem atklājumiem vēža ārstniecībā.

Canadian Cancer Society mītne atrodas 443 Mount Pleasant Rd., Toronto.

Ritmo-plastiskās mākslas paidagoge I. Kajaka - Ķeniņa savā audzēkņu vakarā atskatījās uz Toronto studijas sekmīgiem 10 darba gadiem.

I. Andrejsons C. L. U.
41 MUIRCREST DRIVE,
DON MILLS, ONT. — HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

ALEKSANDRA KĀNBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave., Toronto,
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3 2667

LASITAJU VĒSTULES

VĒLREIZ PAR MĒS

Atbilde Niagarietim LA 3. marta numurā.

Šī vēstule ir ne tikai atbilde Niagarietim, kas 3. martā izrakstījās par Jaunatnes apgāda izdevumiem, kuŗus pats nav lasījis, bet atbilde arī tiem jauniešu vecākiem, kas gan savas domas nav publicējuši, kā to darījis Niagarietis, bet kuŗu rīcība un nostāja ir līdzīga Niagarietim, kas nobažījušies, ka jaunietim jeb viņiem pašiem varētu būt uzkrauts „par daudz".

Piedāvājot žurnālu Mēs, ir bieži dzirdēts aizbildinājums „par daudz". Šos par daudz saoītājus varētu iedalīt 3 grupās: Vieni, kas saka, ka viņa bērns žurnālu nelasīs, jo tam jau tā kā tā esot „par daudz" ko darīt angļu skolā. Otrie, kas saka, ka jaunietis „par daudz" jau atsvešinājies no latviskā vārda. Beidzot trešie, kas domā, ka žurnāls izmaksā „par daudz".

Pirmajiem un otriem man gribētos jautāt V. Nollendorfa vārdiem Niagarietim LA 21. martā atbildē: Kā vispār jaunās paaudzes latviskai audzināšanai var būt kas „par daudz"?

Ne tikai latviešu skolai un latviešu rakstītā vārda paudējiem vien ir jārūpējas par jauniešu audzināšanu latviskā garā, bet tas jo vairāk jādara vecākiem pašiem. Vai vecāku pienākums nebūtu gādāt saviem bērniem latvisku lasāmvielu, tā atgādinot bērniem latviskā vārda esamību?

Paši jaunieši to nemeklēs, jo latviešu jauniešu žurnāls Mēs, nedz bērnu žurnāls Mazputniņš nav atrodami to daudzo žurnālu starpā, kas simtos un simtos pilda „Drug Storu", grāmatnīcu un lielo pārtikas veikalu plauktus. Tā kā tāds jaunietis latviešu laikrakstus nelasa, tad viņam nav arī interese un zināšanas par tāda latviešu žurnāla esamību. Bet interese rodas, ja tā tiek modināta. Te nu būtu vecāku pienākums gādāt, lai žurnāls, kas domāts jaunietim, atrastos uz jaunieša galda. Bieži taisnība sakāmvārdam: Ko acs redz, to sirds iekāro! Te nu nāks ar iebildumiem tie vecāki, kuŗu bērni, viņu pašu vainas dēļ, ir aizgājuši jau „par daudz" tālu no visa latviskā. Tas ir ļoti bēdīgi, jo vērtīgs ir tikai tas, kas paliek tas, kas viņš ir. Paliekot latvietim, nenozīmē ignorēt šo zemi, bet to balstīt. Arī šai zemei, kuŗas aizsardzībā ejam darba un mācību gaitās, vajadzīgas nelokāmas personības.

Vai mums nepaliek neērti, kad angļu izcelsmes pilsonis atgādina mums, ka katram jāpaliek tam, kas viņš ir? Un mēs vēl bieži uzsveŗam, ka viena latviski rakstīta žurnāla lasīšana jau ir „par daudz" mūsu bērnu galvām. Tādiem to būtu ieteicams mācīt jau kā svešvalodu . . .

Ir arī tādi, kas saka, ka tas izmaksā „par daudz" Man jāsaka, ka nav tādas latviešu ģimenes, kas nevarētu atļauties pāris latviešu žurnālu saviem bērniem — Mazputniņu mazākajiem, kas gadā maksā $ 6.00, vai žurnālu Mēs jauniešiem, kā gada maksa ir tikai $ 4.-. Es pati esmu redzējusi mātes, kuŗu līdzekļi ir stipri ierobežoti, iepērkoties nedēļas pārtiku lielajos veikalos, ieliekot ne vienu vien žurnālu stumjamos ratiņos pie pārtikas precēm. Kaut arī žurnāli maksā 15—45 ¢, tad, pērkot kaut vai lētākos, gadā sanāks krietna summa, ar kuŗu salīdzinot Mazputniņa un Mēs gada abonementu, pēdējo maksa neliksies liela.

Esmu tik daudz runājusi par mums visiem sāpīgām lietām, ka nemaz nepaguvu „sadot" Niagarietim, kas patiesībā ir visas šīs runāšanas cēlonis.

Lai varētu ar Niagarieti visu par žurnāliem pārrunāt, tad laipni lūdzu ierasties uz tējas tasi. Apsolu iedot visus trīs Jaunatnes apgāda žurnālus — Mazputniņu, Mēs un Jauno Gaitu —, kuŗus aboneju, iepazīšanai, kā arī apsolu neizpaust viņa vārdu.

Erika Šteinbacha, Niagarā.

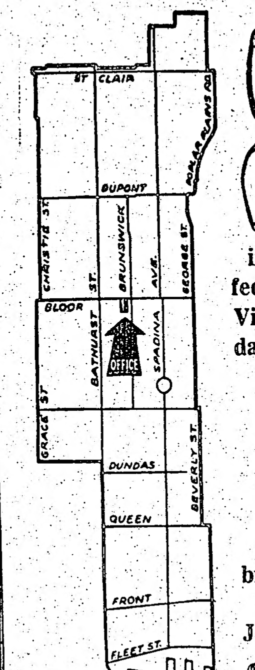

John **BASSETT**

ir konservātīvo partijas kandidāts federālās vēlēšanās Spadina iecirknī. Viņa vēlēšanu kampaņas birojs sācis darboties — 485 BLOOR STREET, W., TORONTO 4.

Ja jūs dzīvojat

SPADINA
vēlēšanu rajonā,

birojs jums labprāt nāks talkā katrā jautājumā, lai atbalstītu J. Dīfenbēkera valdību Otavā.

● Biroja personāls paskaidrojumus sniedz ikvienā valodā.
Tālr.: 924 - 3369, 924 - 3360.

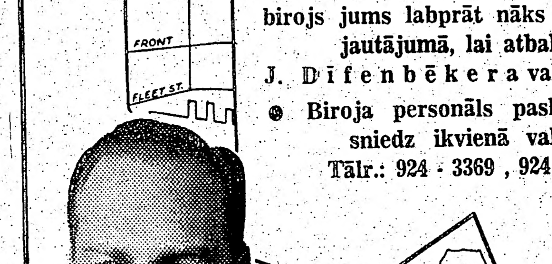

(Published by the Spadina Riding Progressive Conservative Association)

PANĀKUMI UN... DRA...

Vidienes apgabala mācītāju un draudžu darbinieku konference, kas notika š. g. 24. un 25. martā Milvokos, Milvoku latviešu ev. - lut. draudzes un Milvoku latviešu ev. - lut. Sv. Jāņa draudzes nesen kopīgi iepirktās baznīcas paspārnē, bija pulcējusi pārstāvjus no visām Vidienes apgabala latviešu draudzēm, izņemot divas.

Tas ir jauks pierādījums mūsu kopā turēšanās gribai, jo Latviešu ev. - lut. draudžu apvienība Amerikā (LELDAA) jau faktiski savās rokās nekādu varu netur: šīs draudzes vienot, tās nāk kopā labprātīgi. Konference ievērojama arī ar izteikto vienprātības garu. Mūsu mācītāji nepavisam nav pazīstami kā „jā, jā" teicēji, tāpat arī draudžu priekšnieki, tomēr parastās individuālisma parādīšanas, kas izpaužas pretimrunāšanā, vienalga, kam, šeit nemanīja.

Konference sākās ar lūgšanu, ko vadīja māc. Kalnājs. Konferenci vadīja Vidienes apgabala garīgais vadītājs māc. P. Ķirsons.

Pēc veca un jauka paraduma vispirms konference noklausījās bībeles stundu, šoreiz no Pāvila I vēst. korintiešiem (1, 13-31), ko lasīja māc. Piebalgs. Mācītājs tik labi prata parādīt Dieva vārda pārlaicīgumu, ka Pāvila teiktais „jūdi prasa zīmes un grieķi meklē gudrību, bet mēs sludinām Kristu, krustā sisto", izklausījās tīri laikmetīgi. Jo vēl aizvien, tāpat kā vecos laikos, mūsu apliecinātais Krustā Sistais pasaules varenajiem ir nepieņemams savas pazemības dēļ un pasaules gudrajiem neizprotams, ja tie nav dzirdējuši Tā Kunga vārdu. Šīs bībeles stundas ietekme vijās cauri konferencei.

Mācītājs Veinbergs, LELDAA's pr-dis, apskatīja apvienības darbu un problēmas, īpaši kavējoties pie problēmām. To starpā bija jautājums par draudžu satversmi, mācītāju un draudžu balstiesību attieksmēm apvienībā, ārpus apvienības palikušām draudzēm, nodevu maksāšanas grūtībām u. tml. Māc. Veinbergs atgādināja, ka Latvijas ev. - lut. draudžu statūti pirms inkorporēšanas jāiesniedz Baznīcas virsvaldei apstiprināšanai. Amerikā pašreiz ir 25 tūkst. latviešu luterāņu, no tiem 17 tūkst. iesvētīto. Ja katrs izpildītu savu pienākumu un nomaksātu $1,- gadā draudžu apvienības uzturēšanai, darbs ietu uz priekšu daudz veiksmīgāk. Amerikāņu draudzes savām sinodēm atvēl $18,- no locekļa gadā, mums sanāk ap 49 centi...

Pie prezidija galda no kreisās: m... Steinbergs, prāv. Rumpētera k-dz... vad. māc. Ķirsons. R...

I. Andrejsons C.L.U.
41 MUIRCREST DRIVE,
DON MILLS, ONT. — HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veidu apdrošināšana.

ALEKSANDRA KĀNBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
65 Perrier Ave., Toronto,
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3 2667

LASĪTĀJU vēstules

VĒLREIZ PAR MĒS

Atbilde Niagarietim LA 3. marta numurā.

Šī vēstule ir tikai atbilde Niagarietim, kas 3. martā izrakstījās par Jaunatnes apgāda izdevumiem, kurus pats nav lasījis, bet atbilde arī tiem jauniešu vecākiem, kas gan savas domas nav publicējuši, kā to darījis Niagarietis, bet kuru rīcība un nostāja ir līdzīga Niagarietim, kas nobažījušies, ka jaunietim jeb viņiem pašiem varētu būt uzkrauts „par daudz".

Piedāvājot žurnālu Mēs, ir bieži dzirdēts aizbildinājums „par daudz". Šos par daudz sacītājus varētu iedalīt 3 grupās: Vieni, kas saka, ka viņa bērns žurnālu nelasīs, jo tam jau tā kā tā esot „par daudz" ko darīt angļu skolā. Otrie, kas saka, ka jaunietis „par daudz" jau atsvešinājies no latviskā vārda. Beidzot trešie, kas domā, ka žurnāls izmaksā „par daudz".

Pirmajiem un otriem man gribētos jautāt V. Nollendorfa vārdiem Niagarietim LA 21. martā atbildē: Kā vispār jaunās paaudzes latviskai audzināšanai var būt kas „par daudz"?

Ne tikai latviešu skolai un latviešu rakstītā vārda paudējiem vien ir jārūpējas par jauniešu audzināšanu latviskā garā, bet tas jo vairāk jādara vecākiem pašiem. Vai vecāku pienākums nebūtu gādāt saviem bērniem latvisku lasāmvielu, tā atgādinot bērniem latviskā vārda esamību?

Paši jaunieši to nemeklēs, jo latviešu jauniešu žurnāls Mēs, nedz bērnu žurnāls Mazputniņš nav atrodami to daudzo žurnālu starpā, kas simtos un simtos pilda „Drug Storu", grāmatnīcu un lielo pārtikas veikalu plauktus. Tā kā tādu jaunietis latviskus laikrakstus nelasa, tad viņam nav arī interese un jāinteresējas par tāda latviešu žurnāla esamību. Bet interese rodas, ja tā tiek modināta. [illegible] Bieži taisnība sakāmvārdam: Ko acs redz, to sirds iekāro! Te nu nāks ar iebildumiem tie vecāki, kuru bērni, viņu pašu vainas dēļ, ir aizgājuši jau „par daudz" tālu no visa latviskā. Tas ir ļoti bēdīgi, jo vērtīgs ir tikai tas, kas paliek tas, kas viņš ir. Paliekot latvietim, tiem nenozīmē ignorēt šo zemi, bet to balstīt. Arī šai zemei, kuras aizsardzībā [illegible] vajadzīgas nelokāmas personības.

Vai mums nepaliek neērti, kad angļu izcelsmes pilsonis atgādina mums, ka katram jāpaliek tam, kas viņš ir? Un mēs vēl bieži uzsveram, ka viena latviski rakstīta grāmata lasīšana jau ir „par daudz" mūsu bērnu galvām. Tādiem to būtu ieteicams mācīt jau kā svešvalodu . .

Ir arī tādi, kas saka, ka tie izmaksā „par daudz". Man jāsaka, ka nav tādas latviešu ģimenes, kas nevarētu atļauties pāris latviešu žurnālu saviem bērniem — Mazputniņu mazākajiem, kas gadā maksā $ 6.00, vai žurnālu Mēs jaunietim, kā gada maksa ir tikai $ 4.-. Es pati esmu redzējusi mātes, kuru līdzekļi ir stipri ierobežoti, iepērkoties nedēļas pārtiku lielajos veikalos, ieliekot ne vienu vien žurnālu stumjamos ratiņos pie pārtikas precēm. Kaut arī žurnāli maksā 15—45 ¢, tad, pērkot kaut arī lētākos, gadā sanāks krietna summa, ar kuru salīdzinot Mazputniņa un Mēs gada abonementu, pēdējo maksa neliksies liela.

Esmu tik daudz runājusi par mums visiem sāpīgām lietām, ka nemaz nepaguvu „sadot" Niagarietim, kas patiesībā ir visas šīs runāšanas cēlonis.

Lai varētu ar Niagarieti visu par žurnāliem pārrunāt, tad laipni lūdzu ierasties uz tējas tasi. Apsolu iedot visus trīs Jaunatnes apgāda žurnālus — Mazputniņu, Mēs un Jauno Gaitu — kurus abonēju, iepazīšanai, kā arī apsolu neizpaust viņa vārdu.

Erika Steinbacha, Niagarā.

LATVIEŠU DZĪVE SAV. VALSTĪS

PANĀKUMI UN PROBLĒMAS LATVIEŠU DRAUDŽU DARBĀ

Vidienes apgabala mācītāju un draudžu darbinieku konference, kas notika š. g. 24. un 25. martā Milvokos, Milvoku latviešu ev. - lut. draudzes un Milvoku latviešu ev. - lut. Sv. Jāņa draudzes nesen kopīgi iepirktās baznīcas paspārnē, bija pulcējusi pārstāvjus no visām Vidienes apgabala latviešu draudzēm, izņemot divas.

Tas ir jauks pierādījums mūsu kopā turēšanās gribai, jo Latviešu ev. - lut. draudžu apvienība Amerikā (LELDAA) jau faktiski savās rokās nekādu varu netur šīs draudzes vienot, tās nāk kopā labprātīgi. Konference ievērojama arī ar izteikto vienprātības garu. Mūsu mācītāji nepavisam nav pazīstami kā „jā, jā" teicēji, tāpat arī draudžu priekšnieki, tomēr parastās individuālisma parādīšanas, kas izpaužas pretimrunāšanā, vienalga, kam, šeit nemanīja.

Konference sākās ar lūgšanu, ko vadīja māc. Kalnājs. Konferenci vadīja Vidienes apgabala garīgais vadītājs māc. P. Ķirsons.

Pēc veca un jauka paraduma vispirms konference noklausījās bībeles stundu, šoreiz no Pāvila I vēst. korintiešiem (1, 13-31), ko lasīja māc. Piebalgs. Mācītājs tik labi prata parādīt Dieva vārda pārlaicīgumu, ka Pāvila teiktais „jūdi prasa zīmes un grieķi meklē gudrību, bet mēs sludinām Kristu, krustā sisto", izklausījās tīri laikmetīgi. Jo vēl aizvien, tāpat kā vecos laikos, mūsu apliecinātais Krustā Sistais pasaules varenajiem ir nepieņemams savas pazemības dēļ un pasaules gudrajiem neizprotams, ja tie nav dzirdējuši Tā Kunga vārdu. Šīs bībeles stundas ietekme vijās cauri konferencei.

Mācītājs Veinbergs, LELDAA's pr-dis, apskatīja apvienības darbu un problēmas, īpaši kavējoties pie problēmām. To starpā bija jautājums par draudžu satversmi, mācītāju un draudžu balstiesību attieksmēm apvienībā, ārpus apvienības palikušām draudzēm, nodevu maksāšanas grūtībām u. tml. Māc. Veinbergs atgādināja, ka Latvijas ev. - lut. draudžu statūti pirms inkorporēšanas jāiesniedz Baznīcas virsvaldei apstiprināšanai. Amerikā pašreiz ir 25 tūkst. latviešu luterāņu, no tiem 17 tūkst. iesvētīto. Ja katrs izpildītu savu pienākumu un nomaksātu $1,- gadā draudžu apvienības uzturēšanai, darbs ietu uz priekšu daudz veiksmīgāk. Amerikāņu draudzes savām sinodēm atvēl $18,- no locekļa gadā, mums sanāk ap 49 centu. Debatēs pārsprieda jautājumu par statūtu vienveidošanu, pie kam daudzi domāja, ka būtu jāpieturas pie Latvijas ev. - lut. baznīcas satversmes.

Vidienas apg. garīgais vadītājs māc. P. Ķirsons norādīja, ka, apciemojot draudzes, viņš vērojis, ka darbinieku netrūkst, un ka tie saprot, kas ir draudze. Mācītājs minēja piemērus par darbiniekiem, kas, visu mūžu strādādami draudzes labā, nekad nav gaidījuši atalgojumu vai godināšanu, bet iespēju darboties uzņēmuši kā Dieva žēlastību.

Mācītājs atļāvās runāt arī par ēnas pusēm, brīdinot, ka draudzes nedrīkst kļūt par „kristīšanas, laulāšanas un apbedīšanas organizācijām", to uzdevums pirmām kārtām ir pasludināt Dieva vārdu. Kamēr vēl pasaulē ir kāds bēglis vai tautietis trūkumā dzimtenē, mūsu morālais pienākums ir vispirms atbalstīt tos.

Latviešu draudzēm Vidienes apgabalā pieder nekustami īpašumi 331 tūkst. dol. vērtībā. Pieskaitot kustamo mantu un noguldījumus, iznāk milzu summa.

Dagmara Vallena stāsta par iespaidiem draudžu vadītāju sanāksmē.

Debatēs pacēlās jautājums par līdzekļu sagādi pārstāvja sūtīšanai uz Pasaules baznīcu apvienības konferenci Helsinkos 1963. g. Ierosinājumu visi vienprātīgi atbalstīja.

Sekoja īsi atsevišķo nozaru darbības atreferējumi. Māc. Nesaule ziņoja par jaunatnes darbu, it sevišķi jaunatnes svētkiem, lūgdams veltīt vairāk vērības studējošās jaunatnes patirēšanai pie baznīcas. Par apgabala svētdienas skolām ziņoja māc. Jesifers, izteikdams pateicību par veikto darbu šai laukā, kā arī izziņodams nākamo svētdienas skolas skolotāju konferenci. Māc. Putniņš ziņoja par dziesmu grāmatas emandācijas komisijas darbu, kas norit jau otro gadu, sijājot veco Dziesmu grāmatu un izvēlot jaunas dziesmas.

LELDAA's svētdienas skolu lietu kārtotājs māc. Ozols ierosināja pārdomas dažuviet sasāpējušā skolu jautājuma atrisināšanai. Mūsu pienākums ir izaudzināt jaunatni par kristīgiem cilvēkiem un tamlīdz latviešiem. Iesūtītie pārskati rāda, ka no 63 draudzēm 40 darbojas svētdienas skolas.

Māc. Ozola ierosinājumos ietilpa: rūpēties, 1) lai nebūtu nevienas skolas bez ticības mācības; tāpat jāveicina bērnu piedalīšanās dievkalpojumos; 2) lai ticības mācību stundu kvalitāte uzlabotos, papildinot tās ar uzskates materiāliem, grāmatām, rūpējoties par skolotāju speciālu sagatavošanu gan kursos, gan rakstveidā, gan sūtot tos uz konferencēm; 3) lai visās vietās notiktu arī jauniešu mācības, jo iemācīto visvieglāk pazaudēt taisni straujajā pārmaiņu periodā 13—17 g. v.; 4) lai būtu iespēja rīkot vasaras nometnes, kas izrādījušās neatsveŗamas kristīgu paražu ieaudzināšanā; nometnē jābūt kristīgi latviskai programmai.

Pēdējo sestdien konferencē dzirdēja māc. Kuškevica referātu par luteriskiem apliecības rakstiem, kur viņš izskaidroja Konkordijas grāmatas saturu, kas definē luterāņus kā konfesiju teoloģiskā nozīmē. Noslēgumā referents uzsvēra, ka tieši tās luterāņu draudzes, kur reformācijas mantojumu ņem nopietni un tur to godā un cieņā, uzrāda aizvienu jaunu rosību un uzplaukumu.

Svētdienas rītā māc. Ozols referēja par mūsu baznīcas ārlietām — pienākumiem un iespējām pret ateistiskā komūnisma ekspansiju, uzsvērdams, ka baznīca šai ziņā nedrīkst būt indiferenta. Jāsadarbojas ar sekulārām organizācijām, pie kam baznīcai piekristu šejienes aprindu neizpratnes gaisināšana.

Referātam sekojošās debatēs konferences dalībnieki stāstīja par savu pieredzi šai darbības laukā.

Pēdējais pēc skaita, bet ne svarīguma ziņā, bija māc. Ernstsona priekšlasījums par dāmu komiteju darbu draudžu garīgās un materiālās dzīves celšanai.

Šī priekšlasījuma ierosināta, konference nolēma pie apgabala nodibināt īpašu Dāmu komiteju nozari, par tās vadītāju izvēlot prāv. Rumpēteŗa kundzi, kas rūpēsies par ikgadēju Dāmu komiteju konferenci, tāpat mēģinās noorganizēt īpašu apkārtrakstu pašiniciātīves celšanai un darbības koordinācijai. Sekojošie runātāji visi pateicās par neatsveŗamo dāmu komiteju darbu; to starpā arī māc. Nesaule, ārmisijas daļas vadītājs, kas pateicās par pag. gadā ziedotiem $1.200,-, kas nākuši no dāmu komitejām.

Konference nosūtīja apsveikuma telegrammas archibīskapam Dr. T. Grīnbergam, prof. K.Kundziņam un Baznīcas virsvaldei.

Liekas, ka konferenci labi raksturoja māc. Ķirsona atvadu vārdi: „Reizēm, dzīvojot tikai savā draudzē, dažās lietās var aiziet it kā sānis. Tikai kopā sanākot, varat pārbaudīt paši savu darbu. Jūs esat liels spēks, varat viegli lietas uz priekšu virzīt, un tikpat viegli tās bremzēt. Lai darām visu Kungam Pestītājam par godu, lai stāvētu atkal Dieva gaismā, bez kuras nevaram pastāvēt."

Konference noslēdzās ar kopīgu dievkalpojumu ar dievgaldu, kur piedalījās māc. Ķirsons, māc. Kalnājs, māc. Putniņš, māc. Turks. Spredikoja māc. Ozols. Dievkalpojumā pieminēja nesen aizgājušos — prāv. Rumpēteri Milvokos un vikāri Johannu Osi Rīgā. Dievkalpojumu kuplināja Jānis Sakalovskis ar dziesmām.

Pie prezidija galda no kreisās: māc. Putniņš, draudzes pr-ks Šteinbergs, prāv. Rumpēteŗa k-dze un Vidienes apg. garīgais vad. māc. Ķirsons. Runā māc. Ozols.

LĪDIJAI RITMANEI 70 GADI

Uz nodzīvotiem 70 gadiem atskatījās Līdija Ritmane. Jubilāri sveica draudzes vadība, biedrības valdes sveicienus un puķes nodeva A. Berķe. No jaunības dienām sveica V. Orle un no Latvijas laiku darbīgā posma — Dr. T. Staprans. Rakstiski sveicieni bija no dzimtenes, Austrālijas, Kanadas, plašām Sav. Valstīm, bet no zviedru zemes K. Dziļleja bija veltījis dzejoli:

Ko mums saka gadu skaits?
Kamēr solis ir vēl raits —
Sirds no sevis prieku sūks,
Saules dienu nepietrūks!

Jubilāre savu sabiedrisko darbību sākusi pirms pirmā pasaules kaŗa Latviešu izglītības biedrības korī, teātrī. Kaŗa laikā strādājusi par skolotāju latviešu skolā Tērbatā, dziedot arī Alfrēda Kalniņa korī. Bijusi aktīva dalībniece Sieviešu palīdzības korpusā. Ilgus gadus strādājusi skolotāju slimo kasē. Kopā ar savu dzīvesbiedru, inženieri un skolotāju Ritmani, savās mājās Meža parkā pulcēja latviešu literātu, dziedoņu un aktieŗu saimi. Trimdas gadi Vācijā pavadīti Flensburgā, bet te laimīgā mājā dzīvo pie saviem brīvā pasaulē esošiem dēliem — literāta Zigurda un ārsta Andŗa, priecājoties par saviem mazbērniem — Brigitu un Albertu.

V. R.

ČIKAGĀ
abonementi un sludinājumi pieteicami pie
P. DARDZĀNA
5539 N. Canfield Ave.,
tel. RO 3-6058.

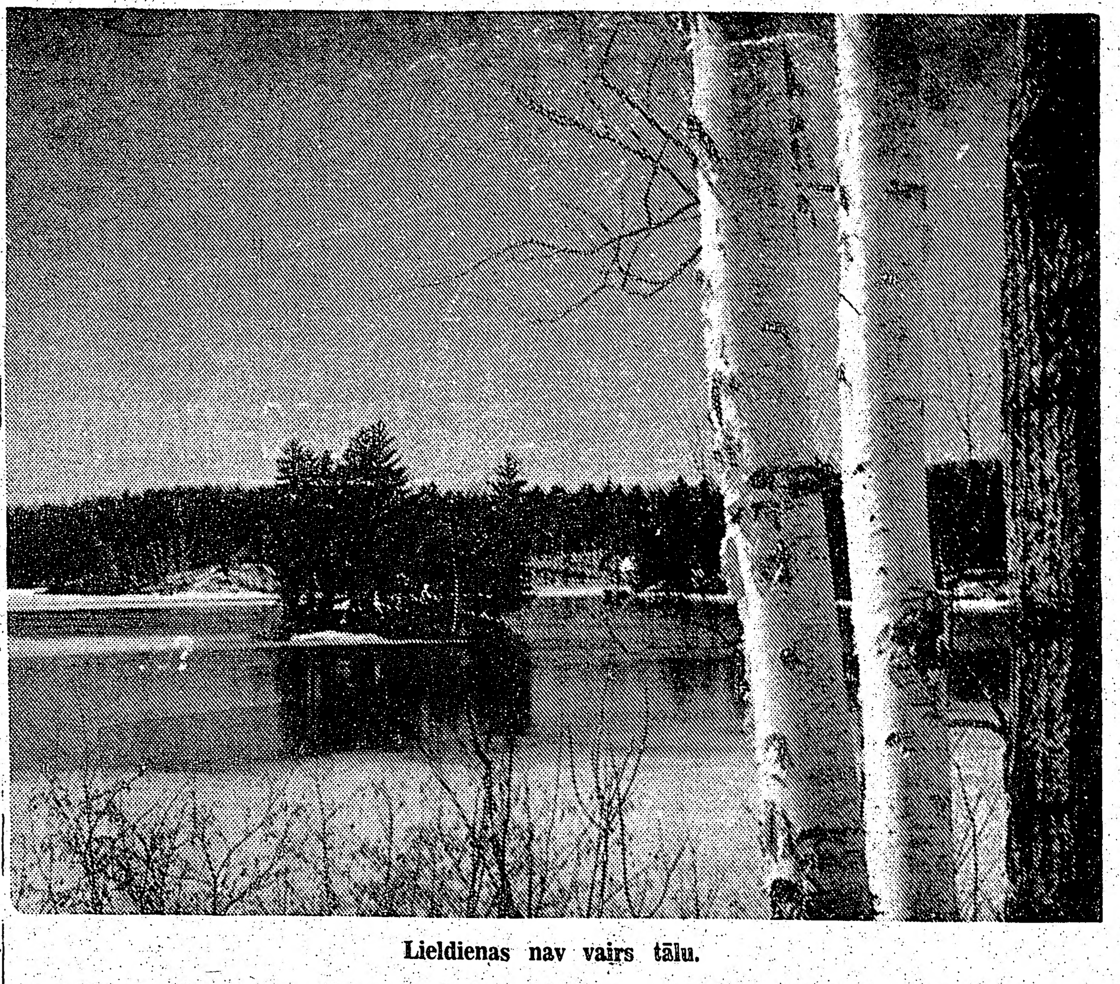

Lieldienas nav vairs tālu.

KLUSIE DARBA DARĪTĀJI

Vērojot labi sagatavotos sarīkojumus un sanāksmes Ņujorkā, jādomā par tiem, kas tos gatavo un veic priekšdarbus. Organizāciju priekšniekiem un sarīkojumu vadītājiem parasti pateicas par novadītu sapulci vai labu sarīkojumu, bet tos, kas palīdzējuši veikt sarīkojumu darbus, bieži vien pilnīgi aizmirst, pat neiedomājas, ka tādi bijuši. Pie lielākām Ņujorkas organizācijām pastāv dāmu komitejas, bez kuŗām daudzi sarīkojumi nevarētu notikt.

Lielākajai Ņujorkas latviešu lut. draudzei — ir vairākas dāmu komitejas. Centrālajā dāmu komitejā ir Manhatenas, Bronksas un Bruklinas dāmas, ar pārstāvēm arī no Ņudžersijas un Vestčesteras. Ņujorkas pilsētas ceturtajā daļā — Kvīnsā — ir atsevišķas draudzes dāmu komiteja Džamaikā, bet Longailendā ir trīs atsevišķas dāmu komitejas — Port Vašingtonā, Frīportā un Beišorā. Kā draudzes dāmu komitejas lielākais veikums ikgadus uzskatāma loterija draudzes lauku īpašumam par labu, kas katru gadu dod 3.000—4.000 dolaru atlikuma, bet gandrīz neviens nepadomā, cik daudz darba pielikts šī atlikuma sagādei. Ik reizes, kad dievkalpojumu vietās notiek sarīkojums apakšējā zālē, dāmu komiteja ir tā, kas rūpējas, lai viesiem būtu kafija un maizītes, ko atspirdzināties, bet cik ir palūkojušies, kā virtuvē pēc tam dāmas mazgā traukus vai kā pa dievkalpojuma laiku gatavo maizītes un vāra kafiju? Dāmu komiteja vēl rīkojusi izstādes, modes skates, atsevišķās vietās arī rakstnieku vakarus un citus sabiedriskus sarīkojumus. No šī gada atlikuma iegādāts draudzes namā dīvāns ar klubkrēsliem, dziesmu grāmatas, trauki un izdarīti citi uzlabojumi. Bronksas rajonā dāmu komiteja ir tikai neoficiāli, kad šinī rajonā dzīvojošās dāmas palīdz sarīkojumu sagatavošanā, bet lielākos sarīkojumus gatavo kopīgā draudzes dāmu komiteja. Plašāks sarīkojums paredzēts Bronksā 6. maijā, kad nekustamā īpašuma iegādes fonds paredzējis rīkot pirmo reizi Ņujorkā bērnu svētkus. Sarīkojuma galvenie organizētāji ir Ņujorkas skauti un gaidas, kā arī draudzes dāmu komiteja.

Bez dāmu komitejas nevarētu iztikt arī Daugavas Vanagi. Kas gan ikmēneša sanāksmēs būtu referāti bez kafijas un maizītēm pēc sarīkojuma? Tas būtu it kā siļķe bez sāls! Bet no DV sarīkojumu apmeklētājiem tikai pavisam retais zinās, kā dāmas virtuvē strādā, lai sagādātu patīkamas stundas sestdienu vakaros. Līdzīgs stāvoklis ir Latviešu b-bai, kas arī ik mēnešus sanāk tajā pašā ēkā, tikai stāvu zemāk.

Savus sabiedriskos darbus klusu un neuzkrītoši pilda skauti un gaidas. Ņujorkā nevarētu notikt neviens lielāks sarīkojums, kur skauti neierādītu apmeklētājiem vietas vai nerūpētos par kārtību, bieži vien piedaloties sarīkojuma organizēšanā. Svinīgos gadījumos skauti un gaidas stāv goda sardzē pie Latvijas un ASV karogiem. Skauti un gaidas ir neiztrūkstoši dalībnieki Lojālitātes gājienā, kas notiek aprīļa pēdējā sestdienā. Šogad tas notiek 29. aprīlī, plkst. 1 p.p., gājienam virzoties pa 5. avēniju no 95. ielas līdz 62. ielai. Šai parādei gan ir daudz latviešu skatītāju, bet gājiena dalībnieku ir pavisam mazs pulciņš. Skauti piedalās arī pirmo bērnu svētku sarīkošanā Ņujorkā 6. maijā, iekārtojot dažādus veiklības stendus. Šos mazos darbiniekus bieži vien pietiekami nenovērtējam, dažreiz pavisam aizmirstam.

Skautu vecāki un daži labvēļi iekārtojuši Manhatenā darbnīcu, kur skauti mācās dažādus latviešu daiļamatniecības veidus. No nolietotas pagraba telpas izveidota svaigi krāsota darbnīca ar darba soliem un darba rīkiem. Mācības notiek vairākas reizes nedēļā metalla apstrādāšanā un kokgriešanā, iespējamas arī apmācības tautiskā aušanā.

Skauti izpalīdz ar saviem darba rīkiem vai ar savu īpašumu citām latviešu organizācijām vai atsevišķiem cilvēkiem. Skolas saviem sarīkojumiem dažreiz aizņēmušās skautu Nameja troni, lielās tautiskās rotājumu saktas vai pat skautu ugunskura atveidojumu.

Ir arī daži atsevišķi cilvēki, dāmas un kungi, kas, aicināti piedalīties kāda sarīkojuma rīkošanā, nekad nav atteikušies. Tie ir tikai nedaudzi no tiem astoņiem vai desmit tūkstošiem latviešu, kas dzīvo Ņujorkā un apkārtnē, kaut arī daži apgalvo, ka šis skaitls ir par lielu. Daudz vairāk ir tādu, kas latviešu sarīkojumus vispār neapmeklē, nerādās vispār nekādos sarīkojumos.

Negribu nevienam no šiem klusajiem darba darītājiem pāri darīt, dažus ievērojot vairāk un citus varbūt aizmirstot. Tāpēc neesmu nevienu minējis vārdā, jo — par kuŗu rakstīsi un kuŗu aizmirsīsi? Visi viņi pelnījuši pateicību, un, apmeklējot sarīkojumu, varbūt padomāsim arī par tiem klusajiem darba darītājiem, kas sēž pie biļešu kases vai programmu galda, kas gatavo maizītes, boli vai loterijas, vai kas citādi domā par sarīkojuma labu izdošanos.

Ezītis

CEĻĀ UZ SADARBĪBU

• Filadelfijas latviešu draudžu un organizāciju centrs pēc ilgākām pārrunām beidzot izraudzījis sev prezidiju nākošam darbības gadam. Kad ne draudzes, ne pārējās organizācijas šo „jumta organizācijas" vadību neuzņēmās, samērā smago un pie tam arī ne visai pateicīgo sadarbības centra prezidiju no savas saimes izraudzījusi Filadelfijas latviešu korporāciju kopa, tā pierādot visai sabiedrībai, ka korporāciju kopā apvienotā akadēmiskā saime atzīst šāda koordinēšanas iestādījuma nepieciešamību un „krizes" brīdī nebaidās uzņemties arī tā vadību. Pagājušā sadarbības centra apspriedē noskaidrojās, ka jaunajā prezidijā par priekšsēdi darbosies Dr. N. Vīksniņš, par sekretāru Dr. Baidiņš un kasieri — Fr. Brunavs.

Sanāksmē samērā plaši pārrunāja iespējas piedalīties Filadelfijas Internacionālā institūta rīkotajā Tautību tirdziņā š. g. 5. un 6. maijā lielākajā Filadelfijas zālē „Convention Hall". Sanāksme vienojās, ka savu īpašu novietni šoreiz nerīkos, bet piedalīsies vienīgi ar priekšnesumiem un ēdienu galdu. Priekšnesumu daļā jau panākta vienošanās ar jaunatnes pulciņa tautas deju ansambļa vadītāju Maiju Medni par uzstāšanos ar tautas dejām.

Izskan ierosinājumi, ka sadarbības centra vadībai jau laikus jāsāk strādāt pie Tautas sēru dienas sarīkojuma priekšdarbiem, kā arī, ka jācenšās panākt ciešāku kontaktu ar mūsu brāļu tautu lietuviešiem un arī ar pārējām apspiestām tautībām. Latvijas neatkarības pasludināšanas svinīgo sarīkojumu šoruden jārīko tieši 18. novembrī, kas iekrīt svētdien, nevis kā iepriekšējā gadā ar nedēļas novēlošanos, kad svinīgā jūsma jau atslābusi .

No jaunatnes pārstāvjiem izskanēja ierosinājums, ka sadarbības centram turpmāk jāmudina visas organizācijas pie šāda plāna arī turēties. Tā novērstu gadījumus, kad vienā laikā sakrīt divi, trīs sarīkojumi reizē. Šo sarīkojumu kalendāru darētu darīt zināmu atklātībai.

Pavasaŗa sezonai tie ir sekojoši:

8. aprīlī — kultūras filmas izrāde Brīvo latvju biedrībā, sākums plkst. 5 p .p. — Izstādes koncerts Redingas mākslas mūzejā, kuŗā piedalās Filadelfijas latviešu vīru dubultkvartets J. Ūdŗa vadībā un Kvēkertaunas latviešu draudzes koris brīvmākslinieces Ārijas Šulces vadībā.

28. aprīlī — Brīvo latvju biedrības bazārs un teātŗa izrāde b-bas telpās. Atlikums par labu bibliotēkas papildināšanai.

29. aprīlī — Sv. Jāņa draudzes svētdienas skolas teātŗa izrāde.

5. maijā — Filadelfijas latviešu koncertapvienības rīkotais Marisa Vētras audzēkņu koncerts.

5. un 6. maijā — Internacionālā institūta rīkotais tautību tirdziņš ar latviešu jaunatnes deju ansambļa piedalīšanos un ēdienu galdu.

11. maijā — Daugavas Vanagu apvienības Filadelfijā teātŗa izrāde.

12. maijā — Dziesmu svētku filmas izrāde Brīvo latvju b-bā.

19. maijā — Filadelfijas latviešu jaunatnes pulciņa gada svētki „Lieder Tafel" telpās ar DV apvienības līdzdalību priekšnesumu daļā.

20. maijā — Sv. Jāņa draudzes rīkotie bērnu svētki.

2. jūnijā — Filadelfijas Brīvo latvju biedrības 70 gadu jubilejas svinības „Town Hall" telpās. Sākums plkst. 7.30 vakarā.

3. jūnijā — Sv. Jāņa draudzes svētdienas skolas izlaidums.

ŅUJORKA

• Pēc Ādolfa Bļodnieka testamenta par Latvijas jaunsaimnieku un sīkgruntnieku partijas līderi un centrālās valdes priekšsēdi nāk līdzšinējais priekšsēža vietnieks Aleksandrs Ozoliņš, bet Ozoliņa vietā A. Dzirkalis. Testamentā ar atzinību minēti arī vairāki citi partijas biedri.

• Kanadas viesa gleznotāja Daiņa Miezāja izstādi var uzskatīt par izdevušos. Nedēļas laikā to apmeklējuši ap 450 skatītāju, bet no 34 izstādītiem darbiem pārdots 21.

• Pārskatu par pagājušā gada literāriem darbiem varēs noklausīties svētdien, 8. aprīlī, Baltijas brīvības namā, Humanitāro zinātņu asociācijas sarīkojumā. Sākums plkst. 11 no rīta. Par prozu referēs J. Bičolis, par dzeju E. Raisters.

• Ņujorkā ir ap 40 latviešu organizāciju, no kurām 32 sastāv Ņujorkas organizāciju padomē. Vēl varētu pieskaitīt 24 studentu korporācijas, un latviešu organizāciju skaits būtu pavisam liels. Daļa no šīm organizācijām pag. gadā neuzrādīja nekādu darbību, bet dažas organizācijas piedalās organizāciju padomē ar divām vai trim grupām, piem., luterāņu draudze, koris un dāmu komiteja, kas tomēr pārstāv tikai vienu draudzi. Lielākās organizācijas ir luterāņu draudze ar pāri par 3600 draudzes locekļiem. Latviešu biedrības ar apmēram 350 biedriem, Daugavas Vanagi un katoļu draudze.

• Katru ceturtdienas vakaru Sv. Toma baznīcā Bronksā ir Ciešanu laika dievkalpojumi, kas ar Ņujorkas mēriem mērojot, ir labi apmeklēti. Ceturtdien, 29. martā sprediķoja māc. O. Gulbis un apmeklētāju bija ap 50. Šinīs ceturtdienu dievkalpojumos parasti piedalās viesu mācītājs no kādas citas latviešu draudzes. I.

ASV BAZNĪCĀS

ŅUJORKĀ

8. aprīlī, plkst. 9.15, Bronksas Sv. Toma baznīcā ar dievgaldu, māc. A. Ozols; plkst. 2, Betlemes baznīcā, māc. A. Ozols; plkst. 2 (nevis plkst. 5.15), Džamaikā, Mūsu Pestītāja baznīcā ar dievgaldu, māc. R. Zariņš; plkst. 3 (nevis plkst. 1), Frīportā, Kristus baznīcā, māc. O. Gulbis; pēc tam apakšējā zālē reliģiskās dzejas pēcpusdiena. Dejas lasīs Karola Dāle, Nikolajs Kalniņš, Herta Krauja, Elza Ķeŗbere, Zenta Liepa un Valda Moora; dāmu komitejas klāts kafijas galds.

Čikagas latviešu ev. - lut. Ciānas draudze, 5015 W. Ferdinand St.

4. aprīlī, plkst. 7.30 vak., evaņģelizācija, mūzikāli priekšnesumi — Anna Tolks un Valdis Treimanis .

5. aprīlī, pl. 7.30 vakarā radio dievvārdi.

6. aprīlī, plkst. 6 vak., mācības iesvētes klasei. Māc. A. Rautenšilds .

8. aprīlī, plkst. 11, Ciešanas laika dievkalpojums ar dievgaldu.

11. aprīlī, plkst. 7.30, evaņģelizācija. Temats: „Jēzus un Pilātus".

Losandželosā, Dienvidkalifornijas latviešu draudzē, 2450 Griffin Ave., L.A. 31. ciešanu laika dievkalpojumi:

1. aprīlī, plkst. 2-os dienā. Māc. E. Caune.

Latvijas ev. - lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1648 So. 11th Ave., Meivudā. Mācītājs Pāvils Ķirsons, tel. FI 3-2420.

Dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 11-os. Svētdienas skola un koŗa mēģinājums plkst. 9.30. Visi laipni aicināti.

ČIKAGAS LATVIEŠU BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi notiek svētdienās, plkst. 11 rītā, 5000 W. Ohio Ave., māc. A. Stefenbergs. Visi laipni aicināti.

Organizācijas sūtīs jauniešus uz svētkiem

Latviešu organizācijas pilnā mērā izprot jaunatnes svētku nozīmi latviskuma saglabāšanā. To norāda apstāklis, ka aizvien vairāk organizācijas nolēmušas atbalstīt jauniešu došanos uz Čikagu šovasar.

Ņebraskas Latviešu b-ba piešķīrusi jaunatnes pulciņam Tālava $ 75.- ceļa izdevumiem. Detroitas latviešu draudzes valde apņēmusies maksāt pusi no ceļa un visiem citiem izdevumiem 3 jauniešiem.

Kalamazū latviešu organizācijas nolēmušas katra sūtīt vienu no jaunākās paaudzes jauniešiem uz jaunatnes svētku 2 x 2 apmetni, maksājot dalības maksu. 2 x 2 ir apmetnes vieta Čikagas tuvumā, kur jaunākie svētku dalībnieki dzīvos 9 dienas, piedaloties interesantajās un vispusīgās nodarbībās, kuŗas vadīs rakstnieks Jānis Klīdzējs, komponists Bruno Skulte un B. Rubess. Nodarbībās būs vieta literātūrai, tautas dziesmām un dejām, plašai sporta programmai un arī moderno deju kursam. Dalības maksa visām 9 dienām, ieskaitot uzturu, ir tikai $50,-.

Pazīmes rāda, ka arī citu koloniju latviešu organizācijas sekos augšminēto priekšzīmei.

Rs

Tāds miglains rīts . . .

UZBRUKUMS NIKOTĪNA JAUNKUNDZEI. BRAUKS PAŠI AR SAVU TĒJU UN BEKONU.

(VĒSTULE NO ANGLIJAS)

(A. P.) Izlasot šo virsrakstu, dažs varbūt iedomāsies, ka rakstīšu rindas pēc kādas jautrākā pavadītas nakts, bet kas tā domā, tas maldās. Naktij šeit, Anglijā, nebūt nav jābūt pavadītai jautrībā, lai, no rīta pamostoties un pametot skatu ārā, izsauktos: „Atkal tāds miglains rīts . . ." Šoziem, paldies Dievam, migla mūs daudz nav traucējusi, bet toties esam ilgāk un stiprāk saluši un piedevām piedzīvojuši vēl divas baigas viesuļvētras naktis.

Šīs pēdējās likstas laikam tomēr vieglāk paciešamas, jo bieži nācies dzirdēt, ka varēja būt vēl ļaunāk — jo, sniegu, ledu, mēs varam no ceļiem notīrīt, sasalušos ūdensvadus — atkausēt, vētras postījumus salabot, bet cīņā pret miglu pagaidām vēl esam bezspēcīgi — tā var noklīst pār pilsētām un atkal izklīst, kad vien tai tīkas. Dažu ziemu tai paticis neizklīst pat divi un trīs nedēļas no vietas. Un ko tas nozīmē — visu laiku ieelpot miglā uzsūktos dūmus un fabrikas dūmeņu izkūpinātos melnos mākoņus un citas indīgas vielas, to zinās tikai tas, kuram nāsis, elpojot, pašam pārvērtušās par melnu dūmeni un kam plaušas un krūtis pilnas melnajiem nogulšņiem.

Lai cīnītos ar šo nāvekli, daudzas pilsētas, to starpā arī Bradforda, pamazām ieved tā sauc. bezdūmu joslas, kuru robežās nav vairs atļauts lietot kā kurināmo ogles, bet šim nolūkam lietojams kokss vai kāds cits bezdūmu kurināmais. Par šī aizsardzības soļa ietekmi gan varēs spriest tikai pēc tam, kad pamazām visa pilsēta būs pārvērsta par vienu lielu bezdūmu joslu, bet tas prasīs vēl gadus. Šai sakarībā jauniem kurināmiem jāpiemēro angļu dievinātie kamīni un jāgādā par strauji augošā elektrības patēriņa apmierināšanu, jo, šķiroties no mīļajām oglēm un patīkamās kvēlošanas kamīnā, ļaudis aizvien vairāk sāk lietot elektriskās apkures ierīces.

Arī jaunie apstākļi jau nenovērsīs „tādus miglainus rītus", bet tomēr ir cerība, ka to būs tikai retāk un mazāk kaitīgi veselībai.

*

Bet tagad dažus vārdus par kādu citu miglu, resp. dūmiem, ko rada dažu dievinātā, bet citu nīstā cigarete. Šai sakarībā atzīmēsim, ka britu ārstu apvienība nule kā publicējusi paziņojumu, kurā norāda uz cigarešu smēķēšanas bīstamību veselībai, jo neesot noliedzams, ka tai ir ciešs sakars ar plaušu vēža rašanos. [illegible] patēriņu, ārsti ieteic tām paaugstināt akcīzi, bet samazināt to pīpju tabakai un cigāriem.

Nebija šī publicējuma tinte vēl nožuvusi, kad vārdu ņēma arī cigarešu ražotāji, no savas puses uzsverot, ka arī viņi jau kopš gadiem pētot jautājumu par cigarešu eventuālu kaitīgumu, bet pierādījumus tam pagaidām tomēr neesot ieguvuši. Neņemos spriest, uz kuru pusi taisnības kauss vairāk nosveras, bet būtu neprātīgi, ja ārstu brīdinājumu pilnīgi ignorētu. Arī dažās citās valstīs ārsti taču nākuši pie līdzīgas atziņas un kā šeit, Anglijā, tā arī citur, it sevišķi jaunatnei, ieteic savas veselības labad smēķēšanu nemaz neuzsākt. Atzīmējams, ka Anglijā gan jau pastāv aizliegums veikalniekiem pārdot cigaretes jauniešiem, kas nav sasnieguši 16 g. vecumu, bet līdztekus tam katrā pilsētā atrodi arī simtiem automātu, kur pret attiecīgu vērtību varat iegādāties kādas „markas" vien vēlaties. Un automāts jau nekontrolē un neprasa, cik vecs jūs esat.

Vai akcīzes paaugstināšana cigaretēm dotu ko pozitīvu? Izteiktas domas, ka kaislīgs smēķētājs „knapināsies" kur citur, lai tikai iespētu turpināt uzvilkt kuplo, kaut arī dārgāk palikušo, dūmu. Pīpe un cigārs viņam, droši vien, „negaršotu". Un vai vispār varētu sagaidīt šai publicējuma lietā kādu rīcību no valdības puses, ko daži tai ieteic darīt? Domāju, ka to 800 milj. mārciņu dēļ, ko valdība gadā iegūst no tabakas nodokļa, sevišķi spēcīgu balsi tā nevēlēsies celt. Un kādu reakciju publikā radījis šis publicējums? Nupat izlasīju, ka pēc ārstu balss publicēšanas cigarešu „noiets" samazinājies par apm. 20 milj. dienā, un cigarešu ražotāju uzņēmumu akciju vērtība kritusies un aiz[illegible]. Piedevām, „tautas balss" prasa aizliegt [illegible] atmetot. Vēl varētu atzīmēt dažu [illegible] aizliegt smēķēšanu publiskos satiksmes līdzekļos, kinoteātros un pat restorānos. Un nav noklusējams arī ieteikums jaunkundzēm iet uz randiņu tikai ar tādiem boy friend'iem, kas nesmēķē. Bet šie pēdējie ieteikumi jau laikam nāk no tā sauc. „antipipeļnistu" puses, kas Nikotīna jaunkundzes skāvienos nekad nav atradušies. Tāpēc tāda liela drosme.

☆

Bet nobeigumam vēl kādu bezdūmu pulveri . . .

Pametot skatu kalendāra datos, konstatēju, ka vajadzētu būt jau pavasarim, bet tas vēl tāds ziemains — vairāk drebina nekā glāsta. Bet nenovēršami taču tuvosimies arī vasarai un līdz ar to atvaļinājumu periodiem. Ir labi, ja tam jau sagatvojas laikus, it sevišķi, ja esat nodomājuši to pavadīt ārzemēs. Tā ir domājuši arī tie 80 angļu ogļrači, kas, vēlēdamies arī šogad pavadīt savas 15 dienas kādā Itālijas kūrortā, aizsūtījuši turp „izlūkus", ar uzdevumu nokārtot jautājumus, kam sakars ar kulināriju, jo pag. vasarā, kad tur sauļojušies, maltīšu reizēs nepavisam nav garšojuši itāļu ēdieni. Ak, šausmas! Kaut vismaz makaroni nebijuši tik gari un glumi!

Atzīmējams, ka piesardzības dēļ ogļrači jau pagājušā gadā bija paņēmuši līdz lielus krājumus dažādu „savas gaumes" produktu, bet šāda rīcība nav patikusi apmešanās vietas šefa kungam, resp. tās galvenajam pavāram, un, tai atkārtojoties, viņš solījies ielēkt Adrijas jūrā. Lai saudzētu viņa dzīvību, ogļrači nolēmuši nākošā atvaļinājumā ņemt līdz vairs tikai . . . bekonu un tēju.

Interesanti būtu zināt, kurp šefa kungs lēktu, ja mēs aizbrauktu ar cūkas šņukuru vai desiņām un skābiem kāpostiem?

VĀCU VĒSTURNIEKS SAGRAUJ PADOMJU SAVIENĪBAS „PĀRĀKUMA" MĪTU . . .

„EAST MINUS WEST - ZERO" by Werner Keller, G. P. Putnam's Sons (Kanadā - Longmans, Green & Co.) izdevums, 384 lpp. Cena — $ 8.50.

„Šī grāmata ir aukstā kaŗa daļa. To atgrūdīs tie, kas ir pārāk izvēlīgi, pārāk nobaidīti, pārāk vieglprātīgi vai pārāk vientiesīgi, lai piedalītos cīņā, kas tagad norisinās, lai izšķirtu cilvēces nākotni, un vēl vairāk tie, kas vēlās totālitāriešu uzvaru. Bet tiem, kas šai cīņā ir ieinteresēti un tanī iesaistījušies, tā kontastē svarīgas tēzes." Tā šo grāmatas angļu izdevumu ievada tās tulkotājs un pazīstamais rakstnieks C. FitzGibbon's.

Dr. Kellers pēc vairākiem Krievijas studijām veltītiem gadiem neapšaubāmi ar vēsturiskiem faktiem pierāda, ka pretēji marksistu komūnistu revolūcijas un tagadējās Krievijas varas interpretācijai, Krievija visā savā vēsturē kultūras, zinātnes, saimniecības, politikas un militārās zinātnes ziņā ir bijusi pilnīgi atkarīga no Rietumu pasaules līdz pat pēdējam laikam. Dr. Kellers sagrauj krievu „pārākuma" mītu. Tas nepārprotami pierāda, ka, ja no daudzinātās austrumu kultūras atņem rietumu aizguvumus, tad paliek tieši apaļa nulle! Ja nebūtu bijusi Eiropa un Sav. Valstis, tad Krievija šodien būtu otrās šķiras pasaules vara. To novērsa neaprobežota rietumu palīdzība austrumnieciskai Krievijai.

Autors parāda, ka ne tikai Krievijas cari „importēja" civilizāciju no rietumiem, bet arī tagadējie Krievijas valdnieki to darījuši ne mazākā mērā. Staļins visai ātri izprata, ka Ļeņina maksimu: „Komūnisms nozīmē padomju varu plus visas zemes elektrifikāciju" varēs īstenot tikai ar rietumu techniķu palīdzību. 1920-tos un 1930-tos gados Krups, Fords un vesels bars Amerikas un Eiropas inženieŗu sadevās rokās, lai ar savu prasmi palīdzētu Krievijai iekļūt modernā pasaulē. Izņemot, varbūt, Lomonosovu un pāris citu zinātnieku, Krievija nekad visā savā vēsturē nav varējusi dot kādu zinātnieku, kas varētu pretendēt uz radoša ģēnija nosaukumu. Krievu zinātne sekoja iemītās rietumu zinātnes pēdās. Tā pārņēma rietumu metodes, aizņēmās uzkrātās zināšanas, un uz šī drošā pamata uzcēla daudzināto „jauno sociālistisko zinātni". Grāmatā atstāstīta pilnīga vēsture, kas atklāj ‚ka komūnisti dieleja, aizņēmās un zaga militāros un rūpniecības izgudrojumus. Citiem vārdiem, grāmata pilnīgi sagrauj padomju mītu . . .

MARKU KRĀJĒJAM

PASTMARKU KRĀJĒJU TIPI

I

Sav. Valstīs pazīstamā E. P. L. Apfelbauma pastmarku tirdzniecības uzņēmuma katalogos var atrast interesantas atzīmes un atstāstījumus par marku krāšanu un krājējiem. Tā kādā no šiem katalogiem ir aprakstīti sekojoši 26 marku krājēju tipi, kādus droši saskatīsim starp saviem paziņām un atradīsim piemērotu aprakstu arī sev.

Krājējs A. ir aizņemts cilvēks. Bet, neskatoties uz nevaļu darbā un sabiedriskā dzīvē, viņš arvien atceras zēna gados sākto nodarbību. Viņš kaut vai uz 15 minūtēm iegriežas marku veikalā vai kādā izsolē. Ieguvumus viņš ievieto marku krājumu grāmatā, bet nu ir jau vairāk kā pāris gadu, kopš viņš šos ieguvumus būs sakārtojis albumā. Pēc 20 gadiem, kad nākotne būs nodrošināta, viņš kļūs par ievērojamu filatelistu.

B. ir krājējs īstā nozīmē. Viņš taupa un krāj visu, ko vien iedomājas: grāmatas, sērkociņu kārbiņas, spēļu kārtis un, saprotams, arī markas. Daudzo interešu un plašās vispusības dēļ viņa marku kolekcija ir primitīva, bet tiek regulāri papildināta. Viņš izraksta un izlasa vismaz 3 žurnālus, sastāv pāris vietējos klubos un var stāstīt bezgalīgus un apnikstošus gadījumus par atradumiem un lētiem ieguvumiem.

C. ir mūžīgs krājējs. Markas viņš arvien ir krājis un krās līdz mūža pēdējai dienai. Vairākkārt viņš sakrātās markas ir pārdevis, bet tūliņ sācis krāt atkal. Viņš seko visām ziņām un katrā brīdī var pateikt, kādas markas viņam vēl trūkst no pašreiz krājamām markām. Viņam ir interesanti piedzīvojumi marku krāšanā, bet tos viņš nevienam nestāsta.

Krājējs D. ir filatelijas ziņu enciklopēdija. Viņš zina visu. Ievērojama ir viņa spēja kritizēt citu klāstus un norādīt uz pielaistām kļūdām gan sakārtojumā, gan aprakstā. Cik savādi arī būtu, bet neviens nav redzējis viņa kolekciju un neviens nav drošs par tādas esamību vispār.

E. ir vientuļa persona, kas nespēj atrast sev draugus vai piemērotu paziņu pulciņu. Metodiskā marku krāšanā šī persona atradusi sev draugu, kas arvien ir tiešā tuvumā un ar kuŗu var pavadīt laiku patīkamā veidā. Ar maz līdzekļiem, bet ar iegūtām zināšanām, ar apdomu un pacietību veidojas atzīstama un izskatīga kolekcija.

Krājēju F. markas patiesībā neinteresē. Viņu interesē „taisīt naudu" un, gadījuma dēļ, viņš iedomājies to veikt ar marku krāšanu. Viņš markas pērk tikai pēc paša sastādīto sevišķo vērtību sarakstu salīdzināšanas. Viņš neveido nekādu kolekciju, jo baiļojas no iespējamiem zaudējumiem naudā, ko kolekciju veidošana varētu nest. Viņa vienīgās domas sakarā ar filateliju ir — cik markas katrā izdevumā izdotas.

G. ir nodomājis reiz kļūt par pastmarku tirgotāju. Ar šo nodomu viņš pērk vairāk markas nekā tās viņa kolekcijai vajadzīgas. Viņa mājas skapjos drēbes un citas lietas ir sabāztas cieši kopā, lai būtu vietas cigāru un kurpju kastēm ar markām. Viņš varbūt nekad nekļūs par tirgotāju, bet kas par aizraujošu nodarbību plānot marku tirdzniecības uzņēmumu!

H. ir nopietns savā nodarbībā. Pēc profesijas garīdznieks, viņš ir metodisks katrā lietā un viņa marku kolekcija rāda rūpību, uzmanību un pētnieka pieeju filatelijai.

I. nav pats ieinteresēts marku krāšanā, bet viņam patīk nodarboties ar bērniem. Lai būtu kas kopīgs ar tiem, viņš pērk markas un dāvina tās. Viņš jāuzskata par sabiedrisku darbinieku. Saprotams, viņam ir arī pašam viens vai divi albumi markām, bet to piepildīšana viņam nav svarīga. Kad viņa bērni sasniegs vecumu, kurā zēns sastop meiteni, viņš arī izbeigs marku pirkšanu un krāšanu.

VAI LAIKRAKSTU SAŅEMAT KĀRTĪGI? Vai esat nokārtojuši abonementu?

APKĀRT ZEMES LODEI

Tā kā Itālijā ļoti populāri kļuvuši visādi astrologu sastādīti horoskopi, tad, vēršoties pret tiem, Vatikāna laikraksts „Osservatore della Domenica" ticēšanu šādiem niekiem ir pasludinājis par grēku.

★

Pēc Tibetas okupantu — sarkano ķīniešu sniegtajām ziņām viņi tagad esot pamatīgi izremontējuši un atjaunojuši Dalai Lamas pamesto rezidenci un cīņās smagi cietušo Potalu, kuŗu dēvē arī par Dieva cietoksni. Šī Dalai Lamas pils — Potala, kā zināms, ir viena no lielākajām un greznākajām pasaules celtnēm, kas sākta būvēt apmēram 7. g. s. pēc Kristus teiksmainā ķēniņa Song - Tsen vadībā, bet līdzšinējā izskatā nobeigta apmēram pirms 300 gadiem 5. Dalai Lamas, Lob-Saod-Gija-Tos, laikā. Potala ir 13 stāvu augsta un tajā ir daudzas zāles un vairāk kā 1000 dažādu telpu, kuŗas tur bijušie apzīmē par mākslas un technikas brīnumu.

☆

Arabu zemju bagātniekiem ļoti patīk eiropietes, un tā, piemēram, pirms gada Kuveitas princis Abdulla Al-Jabers, viesodamies Vācijā, salaulājās Ķīlē ar 19 gadu vecu vācieti Heidi Dichteri. Trīs nedēļas pēc laulībām arabu princis šo laulību pats šķīra pēc korāna priekšrakstiem, 3 reizes pateikdams — es atgrūžu tevi. Heide vairs nebija princese . . . Kad Heides tēvs un vācu juristi Kuveitas princim sāka draudēt ar nepatikšanām, viņš piekrita arī laulības šķiršanai pēc Eiropas likumiem un mierīgu prātu savai bijušajai sievai samaksājis 1 miljonu marku sāpju naudas.

DRUMSTALAS SMAIDAM

Uz pēdējo partijas kongresu Maskavā aizbraukuši arī Gomulka ar Cirankeviču. Abus saņem ar lielu godu un nometina greznās telpās. Naktī pēkšņi Gomulka sāk brēkt: „Nost ar Chruščevu! N-o-o-st!"

„Vjačeslav, vai tu traks, ko tu brēc! Vai nezini, ka te visur mikrofoni?" Cirankevičs pārbijies purina draugu.

„Kā nē, es jau tikai pa murgiem," atrūc Gomulka, „redz', sapņoju, ka esam atbraukuši uz partijas divdesmit trešo kongresu . . ."

☆

Austrumu gudrā pamācība: Nemēģini pāraudzināt savu sievu, jo var gadīties, ka, pārveidodams viņas sliktās īpašības, tu būsi pārveidojis taisni tās, kuŗu dēļ tu viņu iemīlēji. —

LAIKRAKSTA ABONEMENTU
jūs variet pieteikt arī pa tālruni. Toronto apgāda numurs ir
EM 8-0792.

KĀDAS LIELAS VARONĪBAS TRAĢISKAIS NOSLĒGUMS

VIŅA PĒDĒJĀ ATZĪME DIENAS GRĀMATĀ BIJA RAKSTĪTA 29. MARTĀ . . .

(A. P.) Pagājuši jau 50 gadi kopš tās tālās dienas, kad mūžīgā aukstuma un sala zemē — dienvidus polā, marta mēnesī traģiski aizvērās kāda liela ciešanu un varonības pilna vēstures lapas puse. Mēs, vecākās paaudzes gada gājumi, par to jau esam mācījušies vai dzirdējuši skolas solā sēdēdami, un, šai stāstā klausīdamies, esam dziļi līdzi jutuši šīs vēstures rakstītājiem.

Šīs atmiņas lai ir veltītas lielajam britu polārpētniekam — kapt. Robertam Falkonam Skotam, kas pirms 50 g. kopā ar saviem līdzgaitniekiem bija dalībnieki līdz tam vēstures lielākajā skriešanas sacensībā. Tā bija lielā cīņa par dienvidpola atklājēja godu, un tā beidzās ar galantā zaudētāja traģisko nāvi mūžīgajos ledus laukos. Kapt. Skots, kā zināms, gan nokļuva dienvidpolā 1912. gada 17. janvārī, bet, tur nokļūstot, konstatēja traģisko patiesību, ka par veselām trim dienām viņam priekšā pasteidzies norvēģu sāncensis — Amundzens.

Par šīs lielās sacensības sākuma laiku vēsture min 1910. gada jūnija mēnesi, kad kapt. Skots, jau ceļā uz polu savā „Terra Novā", kādu dienu saņēmis Amundzena telegrammu ar vēsti, ka arī viņš devies šī paša mērķa virzienā. A. savukārt kuģoja Nansena kuģī „Fram". Nokļūšana dienvidpolā kā pirmam kapt. Skotam bija goda jautājums, jo vadot kādu citu antarktikas ekspedīciju jau 1901. gadā, viņš apņēmās pola atklāšanu stādīt par savas dzīves galveno uzdevumu.

Skota kuģis „Terra Nova" sasniedza mūžīgā ledus joslu 1911. g. janvārī, un kapteinis tūliņ stājās pie kamanu suņu un Sibirijas zirdziņu- poniju trenēšanas, ledus klajuma pārvarēšanai. Uzsākot pārgājienu, galvenai grupai līdzi gāja arī divas mazākas ar visai svarīgo uzdevumu — ierīkot pārtikas bazes galvenās grupas atpakaļceļam. Šo atbalsta punktu iekārtotāji atgriezās uz kuģa, bet Skots ar 4 pavadoņiem — Vilsonu, Evansu, kapt. Oatesu un leitn. Boveru uzsāka pēdējo etapu. Salā un ceļa grūtībās izvārguši, polārpētnieki beidzot 17. janvārī arī sasniedza savu mērķi, bet gala punktā atklāja traģisko patiesību, ka Amundzens polu jau atklājis 14. janvārī. Ir grūti iedomāties, ko šinī brīdī pārdzīvoja visi ekspedīcijas dalībnieki, bet it sevišķi kapt. Skots, jo viņa dzīves lielākais sapnis nu bija sadragāts. Uzvaras lauri palika nešķīti un skumju sirdi un nospiestu garastāvokli bija jāuzsāk garais atpakaļceļš. Arī laika apstākļi kļuva pētniekiem nelabvēlīgi, tie pasliktinājās un virzīšanās uz priekšu dažudien bija neiespējama. Jau atpakaļceļa sākuma periods iezīmējās ar traģēdiju — pēc kāda visai nelaimīga kritiena 17. februārī mira grupas dalībnieks Evans. Tālāk ceļā traģēdija skāra Kapt. Oatesu, kas apsaldēto kāju dēļ tikko vairs spēja kustēties. Ceļa biedri gan izmisuši palīdzēja, bet, redzot, kādu lielu uzupurēšanos šī palīdzība prasa, kapt. O. izšķīrās par lielu un varonīgu lēmumu — nemanot viņš atstāja telteni, lai tajā nekad vairs neatgrieztos. Šinī brīdī ārā trakoja liela sniega vētra . . . Nav šaubu, ka kapt. O. izšķīrās par šo traģisko soli cerībā, ka atlikušajiem trim biedriem — Skotam, Vilsonam un Voveram būs vieglāki pārvarēt atlikušo ceļa posmu. Arī viņa lielais upuris izrādījās velts. Atlikušie trīs vīri gan izmisīgi cīnījās ar trakojošiem dabas spēkiem un salu līdz par marta mēnesim, kad laika apstākļiem kļūstot vēl ļaunākiem, kādu dienu viņu mītni — telteni pilnīgi ieputināja. Izmisumu pavairoja arī izsīkušie pārtikas krājumi — to bija atlicis vairs tikai divi dienām. Pagāja arī tās un kapt. Skots varēja izdarīt pēdējo ierakstu savā dienas grāmatā.

Pagāja astoņi gaŗi mēneši, līdz kāda glābšanas ekspedīcija atrada ieputināto telteni līdz ar visu trīs polārpētnieku sasalušiem līķiem un dienas grāmatu, kuŗā pēdējais ieraksts bija 29. martā.

IZMANTOJIET IZDEVĪBU IEPRIECINĀT TUVINIEKUS UN DRAUGUS NOSŪTOT SAINĪŠUS CAUR

IMANTA PARCEL SERVICE A/S

IMANTA

PĀRTIKAS PREČU JAUNAIS SARAKSTS

Sūtot pārtikas saiņus saviem piederīgajiem un draugiem uz okupēto Latviju vai arī Krieviju, varat paši kombinēt šo sūtījumu saturu no zemāk minētajām precēm pēc savas patikas. Mēs nosūtām kvalitātīvi labākās preces par zemākajām cenām. Pārliecinieties un salīdziniet.

Sastādot šādu individuālu saini, iesaiņojumam jārezervē: sainim līdz 5 kg — 1 kg; sainim līdz 10 kg — 1,5 kg; sainim līdz 15 kg — 1,5 kg; sainim līdz 20 kg (maksimālais atļautais bruto svars) — 2 kg. Lūdzam to respektēt, jo pretējā gadījumā mums jātaupa iesaiņojums vai preces svars.

Tālāk — individuālo saiņu priekšmetu vai produktu cenām jāpieskaita šādi izdevumi licencei, apdrošināšanai un pārsūtīšanai (iesāktus 5 kg, rēķinot par pilniem 5 kg): par saini līdz 5 kg — $6.95 (uz Āzijas Krieviju $7.95); 5—10 kg — $8.95 ($9.95); 10—15 kg — $10.75 ($11.95); 15—20 kg — $11.95 ($14.75).

Pārtikas saiņiem atļauts pievienot cigaretes un ziepes, kā arī atsevišķus darba rīkus (piem. stikla griežamo u. c.), bet ne citas t. s. rūpniecības preces (drānas, apavus u.t.t.).

PĀRTIKAS PRODUKTI UN KOLONIĀLPRECES
(krievu muitu ieskaitot).

Āboli, žāv., 1 kg	$1.45	Marmelāde, dažāda, 450/800	0.96
Aprikozes, žāv. 1 kg	1.10	Medus, bišu, 454/850	1.25
Augļi, žāv., 1 kg	1.25	Milti kviešu, baltie, 1 kg	0.46
Auzu pārslas, 1 kg	0.50	Olu dzelt. pulv., 500/650	3.15
Augu tauki (Palmin), 1 kg	0.90	Olīveļļa, 900/1200	2.90
Bēkons, 1 kg	2.40	Ovomaltīns, 227/350	1.20
Biskvīti, 200 g n/250 g b	0.50	Paprika, 100 g	0.35
Biskvīti, pildīti 370/420	0.85	Piena pulv. bundžā, 500/600	1.15
Buljona kubi, 50 g	0.25	Pipari, melnie vai baltie, 100 g	0.35
Cepamais pulveris, 30 g	0.10	Piparkūkas, 500 g	1.15
Citroneļļa, pud. 10/75	0.20	Plūmes, žāv. pac. 250/300	0.40
Cukurs, smalkais / graudu, 1 kg	0.50	Plūmes, žāv., vaļējas, 1 kg	1.15
Cūku tauki, pac., 1 kg	1.65	Raugs, sausais, 250/330	1.15
Dateles, žāv. 170/200	0.45	Raugs parastais, 100 g	0.25
Dūmdesa īstā, Salami, 1 kg	2.95	Rīsi, 1 kg	0.60
Ēdamā eļļa, 1000/1300	1.60	Rieksti, daž. (lazdu u.c.) 1 kg	1.25
Kafija, malta vai pupiņās, 1 kg	3.95	Rozīnes, Kalif., pac., 340/390	0.50
Kafija bundžā (Maxwell) 454/620	2.15	Rozīnes, Kalif. vaļ. 1 kg	0.95
Kafijas konc. Neskafé, 50/125	0.65	Safrāns, pud. 5 g /100	1.45
Kakao pac., 1 kg	3.95	Siers, kausēts, 6 daž., 170/290	0.55
Kakao bundžā, 454/630	1.95	Siers „Maribo" u.c., 500 g	0.95
Kakao bundžā, 225/300	1.20	Sinepju pulv., 112/160	0.55
Kanēlis, standz. vai pulv., 100 g	0.25	Speķis, žāv., 1 kg	2.20
Karameles (īrisi) bundžā, 225/350	0.75	Stērķele, 1 kg	0.55
Karameles (īrisi), 454/650	1.35	Sviests, pac., 500 g	1.25
Karameles (luksa, pild. šok.) 454/750	1.95	Šķiņķis, spec. sāl., žāv., 3 kg	8.70
Karbonāde, žāv. 1 kg	3.30	Šokolāde, daž., 100 g	0.45
Kardemons, graudos / malts, 100 g	0.85	Šokolāde, Šveices vai Holandes (krēj., rūgtā, riekstu) 100 g	0.55
Konfektes bundžā, 340/450	0.95	Tēja, pac. (Ridgway), 100 g	0.70
Krējuma pulv., 40%, 112/190	0.45	Tēja bundžā, 454/650	3.25
Krustnagliņas, 100 g	0.35	Vaniļas standz., 100 g	2.95
Košļ. gumija, 250 gab. 400 g	1.45	Vīģes, žāv., 1 kg	1.15
Lauru lapas, 100 g	0.15	Vīnogu cukurs, pac., 250 g	0.55
Makaroni, 1 kg	0.85	Vīrces, 100 g	0.35
Mandeles, 1 kg	2.25	Zupas konc. pac., 50 g daž.	0.30
Mannā, 1 kg	0.45	Zivju eļļa, 150/200	1.70
Margarīns, vitaminizēts, 500 g	0.80	u.t.t., u.t.t.	

Atsevišķo preču svaros, ja nav īpašu atzīmju, neto svars ir arī bruto svars. Tālāk tekstā pirmais skaitlis nozīmē neto, otrs — bruto, g = grami.

Pieprasiet mūsu katalogu!

Šeit minēsim tikai dažu saiņu piemērus (visas nodevas ir ieskaitītas):

C—9 — 9 kg smalkā vai graudu cukura, mannas vai miltu (svars pēc pasūtinātāja vēlēšanās) un 40 cigarešu. Svars 10 kg .... $ 13.50
C—18 — 19 kg smalkā vai graudu cukura, mannas vai miltu (svars pēc pasūtinātāja vēlēšanās). 20 kg br. $ 19.90
K—1 — 2,5 kg cukura. 2,5 kg rīsu, 2 kg bēkona un 2 kg miltu. 10 kg bruto .... $ 17.40
K—2 — 2 kg miltu, 2 kg rīsu, 2,5 kg cukura un 2,5 kg īstās dūmdesas, 10 kg bruto .... $ 19.70
Z—9 — 9 kg žāvēta cūkas speķa, bēkona vai sviesta. Bruto 10 kg .... $ 29.75
„K—luxus" — 500 g pupiņu kafijas, 500 g kakao, 500 g šokolādes, 1 kg ēd. eļļas, 1 kg cukura, 1 kg rīsu, 500 g siera, 1 kg bēkona, 1 kg šķiņķa, 1 kg žāv. jauktu augļu. 10 kg bruto .... $ 28.90
„Īstenība" — 500 g pupiņu kafijas, 500 g kakao, 500 g šokolādes, 200 g tējas, 1 kg konfekšu, 1 kg cukura, 340 g rozīņu, 300 g zemes riekstu, 5 kg bruto .... $ 21.70

Mēs sūtām arī drānu komplektus uzvalkiem, kostīmiem, mēteļiem, kleitām u.t.t. Mūsu rīcībā ir simtiem dažādu audumu, krāsu un kvalitāšu drānu. Pieprasiet paraugus! Nosūtām veļu, lakatus, gatavus apģērbus, segas, ādas, apavus, tualetes piederumus, kažokus, medicīniskus piederumus, darba rīkus, pulksteņus, mūzikas instrumentus, mājturības piederumus, medību bises, velosipēdu / motociklu / mazauto riepas un „šļaukas", rokas un kājminamās šujammašīnas u. t. t., u. t. t. Tuvākas ziņas par visu mūsu katalogā, kas sastādīts latviešu un angļu valodā.

Nosūtām iepriekš minēto arī uz Poliju, Vāciju, Ungāriju u.c.

IMANTAS PĀRSTĀVIS
Daugavas Vanagu sainīšu nodaļa,
123 Huron St., TORONTO 2-B, Ont., Canada.

AMERIKAS LATVIEŠU
VAŠINGTONAS ANSA
VIESIZRĀD
ar
Anšlava Eglīša komē
OMART
KUNDZ
MONTREĀLĀ, P. Q.: Piektdien, 6. ap
Van Horne skolas zālē, Victoria
Biļetes: $ 3.00; $ 2.50; $ 2.00, s
12 g., $ 1.00. Iepriekšpārdoša
2057 Maplewood Ave., Apt. 7.
TORONTO, Ont.: Sestdien, 7. aprīlī,
Komercskolas auditorijā, 570
Biļetes: $ 3.00; $ 2.50; $ 2.00, s
Iepriekšpārd Lotus puķu veika
Izrādes dienā, 7. apr., tikai pie
Izrādē piedalās: MILDA ZĪLAVA,
MARGARITA FREIVALDE, OSVA
OĻĢERTS PARŅICKIS, KĀRLIS
JĀNIS NEIMANIS.
Režisors: Osvalds U r
Skatuves gleznotājs: Harijs

LATVIEŠU TĪR
LENARDS CLEA
985 COLLEGE ST (pie Rusholme). Te
Pirmklasīgs darbs ar modernām
uzņēmumā. ● Aizveda

NOSŪTĀM DĀVAN
uz
PADOMJU LATVIJU un CI
(PARASTIE NOTEIK
PIEPRASIET CE
DV SAINĪŠU NO
123 HURON ST., TORONTO
TEL. EM 8-0792 no plkst. 9.00

DIANA WALT
LATVIEŠU PUĶU
2481 Bloor St., W., pie Jane S
Tel. 763 - 4556.

JAUNATNES APGĀDS
(MAZPUTNIŅŠ # MĒS #
izdevis svaigu, interesantu
V. Krāslavieša
AR LAIKA D
(Cena $ 3.00).
Pieprasāms apgādā: BOX 549, ADE
TORONTO, ONT., CA
vai pie autora: 3307 WEST GALENA
WIS., U.S.A.
Vēl ierobežotā skaitā
J. KRĒSLIŅA
TOMĒR, ES AT
(Cena $ 2.80).

LATVIJAS
AMERIKĀ
M
S
T
PIEŅEM VISĀDA VEID
IESPIEDUMDARBU P
● LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪ
● VIZĪTKARTES,
● DOKUMENTUS BIEDRĪBU
● KONCERTU PROGRAMM
● SARĪKOJUMU BIĻETES
● PLAKĀTUS, DZIESMU
● GRĀMATAS un ŽU
● VESTUĻU VEIDL
u. c.
PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM:
LA BIROJĀ, 123 HURON IELĀ
ONT., CANADA.
● Pasūtinājumus lūdzam no

IBAS TRAĢISKAIS
UMS

BIJA RAKSTĪTA 29. MARTĀ . . .

i divi die- s un kapt pēdējo ie- matā. ēneši, līdz | kāda glābšanas ekspedīcija atrada ieputināto telteni līdz ar visu trīs polārpētnieku sasalušiem līķiem un dienas grāmatu, kurā pēdējais ieraksts bija 29. martā.

T IZDEVĪBU IEPRIECINĀT
IEKUS UN DRAUGUS
TOT SAINĪŠUS CAUR
IMANTA PARCEI
SERVICE A/S
PĀRTIKAS PREČU
JAUNAIS SARAKSTS

iņus saviem piederīgajiem un draugiem vai arī Krieviju, varat paši kombinēt šo emāk minētajām precēm pēc savas patialitātīvi labākās preces par zemākajām un salīdziniet.
ividuālu saini, iesaiņojumam jārezervē: kg; sainim līdz 10 kg — 1,5 kg; sainim ainim līdz 20 kg (maksimālais atļautais Lūdzam to respektēt, jo pretējā gadījusaiņojums vai preces svars.
ālo saiņu priekšmetu vai produktu ceizdevumi licencei, apdrošināšanai un 5 kg, rēķinot par pilniem 5 kg): par 95 (uz Āzijas Krieviju $7.95); 5—10 kg 5 kg — $10.75 ($11.95); 15—20 kg —
atļauts pievienot cigaretes un ziepes, kā ikus (piem. stikla griežamo u. c.), bet as preces (drānas, apavus u.t.t.).

DUKTI UN KOLONIĀLPRECES
evu muitu ieskaitot).

$1.45	Marmelāde, dažāda, 450/800	0.85
1.10		
1.25	Medus, bišu, 454/850	1.25
0.50	Milti kviešu, baltie, 1 kg	0.45
0.90	Olu dzelt. pulv., 500/650	3.15
2.40	Olīveļļa, 900/1200	2.90
0.50	Ovomaltīns, 227/350	1.20
0.85	Paprika, 100 g	0.35
0.25	Piena pulv. bundžā, 500/600	1.15
0.10		
0.20	Pipari, melnie vai baltie, 100 g	0.35
0.50	Piparkūkas, 500 g	1.15
1.65	Plūmes, žāv. pac. 250/300	0.40
0.45	Plūmes, žāv., vaļējas, 1 kg	1.15
2.95	Raugs, sausais, 250/330	1.15
1.60	Raugs ,parastais, 100 g	0.25
	Rīsi, 1 kg	0.60
3.95	Rieksti, daž. (lazdu u.c.) 1 kg	1.25
2.15	Rozīnes, Kalif., pac., 340/390	0.50
0.65	Rozīnes, Kalif. vaļ. 1 kg	0.95
3.95	Safrāns, pud. 5 g /100	1.45
1.95	Siers, kausēts, 6 daž., 170/290	0.55
1.20		
	Siers „Maribo" u.c., 500 g	0.95
0.25	Sinepju pulv., 112/160	0.55
	Speķis, žāv., 1 kg	2.20
0.75	Stērķele, 1 kg	0.55
1.35	Sviests, pac., 500 g	1.25
1.95	Šķiņķis, spec. sāl., žāv., 3 kg	8.70
3.30	Šokolāde, daž., 100 g	0.45
0.85	Šokolāde, Šveices vai Holandes (krēj., rūgtā, riekstu) 100 g	0.55
0.95	Tēja, pac. (Ridgway), 100 g	0.70
.45	Tēja bundžā, 454/650	3.25
.35	Vaniļas standz., 100 g	2.95
	Vīģes, žāv., 1 kg	1.15
.45	Vīnogu cukurs, pac., 250 g	0.55
.15		
.85	Virces, 100 g	0.35
.25	Zupas konc. pac., 50 g	
.45	daž.	0.30
	Zivju eļļa, 150/200	1.70
80	u.t.t., u.t.t.	

, ja nav īpašu atzīmju,neto svars ekstā pirmais skaitlis nozīmē neto,

u!
u saiņu piemērus (visas nodevas ir

ai graudu cukura, mannas vai milnātāja vēlēšanās) un 40 cigarešu. $ 13.50
vai graudu cukura, mannas vai tinātāja vēlēšanās). 20 kg br. $ 19.90
2,5 kg rīsu, 2 kg bēkona un 2 kg $ 17.40
g rīsu, 2,5 kg cukura un 2,5 kg isbruto $ 19.70
ūkas speķa, bēkona vai sviesta. $ 29.75
u kafijas, 500 g kakao, 500 g šo- 1 kg cukura, 1 kg rīsu, 500 g sieg šķiņķa, 1 kg žāv. jauktu augļu. $ 28.90
kafijas, 500 g kakao, 500 g šokokg konfekšu, 1 kg cukura, 340 g iekstu, 5 kg bruto $ 21.70
omplektus uzvalkiem, kostīmiem, su rīcībā ir simtiem dažādu auānu. Pieprasiet paraugus! Nosūpģērbus, segas, ādas, apavus, tuamedicīniskus piederumus, darba nstrumentus, mājturības piederu- / motociklu / mazauto riepas minamās šujammašīnas u. t. t., isu mūsu katalogā, kas sastādīts

uz Poliju, Vāciju, Ungāriju u.c.
PĀRSTĀVIS
gu sainīšu nodaļa,
NTO 2-B, Ont., Canada.

AMERIKAS LATVIEŠU TEĀTŖA
VAŠINGTONAS ANSAMBĻA
VIESIZRĀDES
ar
Anšlava Eglīša komēdiju 8 ainās

OMARTIJA KUNDZE

MONTREĀLĀ, P. Q.: Piektdien, 6. aprīlī, plkst. 8.00 vak., Van Horne skolas zālē, Victoria & Van Horne Ave. Biļetes: $ 3.00; $ 2.50; $ 2.00, skolēniem, sākot ar 12 g., $ 1.00. Iepriekšpārdošanā pie E. Mazutis, 2057 Maplewood Ave., Apt. 7. Telfons: RE 3-5511.

TORONTO, Ont.: Sestdien, 7. aprīlī, plkst. 8.00 vakarā, Komercskolas auditorijā, 570 Shaw Street. Biļetes: $ 3.00; $ 2.50; $ 2.00, skolēniem puscenas. Iepriekšpārd Lotus puķu veikalā, 802 Bathurst St. Izrādes dienā, 7. apr., tikai pie ieejas, no pl. 7 vak.

Izrādē piedalās: MILDA ZĪLAVA, HILDA PRINCE, MARGARITA FREIVALDE, OSVALDS URSTEINS, OĻĢERTS PARNICKIS, KĀRLIS ĢERMANIS un JĀNIS NEIMANIS.

Režisors: Osvalds Uršteins.

Skatuves gleznotājs: Harijs Grīcēvičs.

LATVIEŠU TĪRĪTAVA
LENARDS CLEANERS
985 COLLEGE ST (pie Rusholme). Tel. LE 1-5166, Toronto.

Pirmklasīgs darbs ar modernām mašīnām pašu uzņēmumā. • Aizvedam un pievedam.

NOSŪTĀM DĀVANU SAIŅUS
uz
PADOMJU LATVIJU un CITĀM ZEMĒM.
(PARASTIE NOTEIKUMI)
PIEPRASIET CENRĀŽUS.
DV SAINĪŠU NODAĻA,
123 HURON ST., TORONTO 2-B, ONT.
TEL. EM 8-0792 no plkst. 9.00 — plkst. 18.00.

DIANA WALTERS
LATVIEŠU PUĶU VEIKALS,
2481 Bloor St., W., pie Jane St., Toronto 9.
Tel. 763 - 4556.

JAUNATNES APGĀDS CEĻINIEKS
(MAZPUTNIŅŠ # MĒS # JAUNĀ GAITA)
izdevis svaigu, interesantu dzeju krājumu
V. Krāslavieša
AR LAIKA DEGLI
(Cena $ 3.00).
Pieprasāms apgādā: BOX 549, ADELAIDE ST. P. O., TORONTO, ONT., CANADA,
vai pie autora: 3307 WEST GALENA ST,, MILWAUKEE 8, WIS., U.S.A.

Vēl ierobežotā skaitā dabūjama
J. KRĒSLIŅA
TOMĒR, ES ATCEROS.
(Cena $ 2.80).

LATVIJAS AMERIKĀ
MODERNĀ
SPIESTUVE TORONTO

PIEŅEM VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBU PASŪTINĀJUMUS:
- LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES.
- VIZĪTKARTES,
- DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM,
- KONCERTU PROGRAMMAS,
- SARĪKOJUMU BIĻETES,
- PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS,
- GRĀMATAS un ŽURNĀLUS,
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES u. c.

PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM:
LA BIROJĀ, 123 HURON IELĀ, TORONTO, 2-B, ONT., CANADA. TEL.: EM 8-0792.
• *Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.*

KAD ŽURNĀLISTS PRETENDĒ UZ VĒSTURNIEKA LOMU

„THE RED PHOENIX — RUSSIA SINCE WORLD WAR II" by Harry Schwarz, Frederick A. Praeger (Kanadā - Burns & Mac Eachern Ltd.) izdevums, 427 lpp., cena — $ 6.95.

Pazīstamā žurnālista H. E. Salisberija lauri, ko tas guva ar savu Maskavas reportāžu publicēšanu atsevišķā grāmatā un šīs grāmatas jauno un papildināto izdevumu, liekas, pamudinājuši arī otru „New York Times" žurnālistu un apskatāmā izdevuma autoru darīt to pašu . . . Mēs jau, apskatot Salisberija jaunāko grāmatu, atzīmējām, ka tas atklāti atzinies, ka ārzemju žurnālistu galvenais informācijas avots ir padomju laikraksti, radio raidījumi un oficiālie izdevumi, kuŗus tie papildina ar pašu žurnālistu saklausītām vai izgudrotām plāpām. Tomēr arī visai šai „autentiskai" informācijai ir jāiet caur padomju cenzoru žņaugiem. Dabiski, ja ārzemju žurnālisti grib palikt Maskavā un grib turpināt ziņot saviem laikrakstiem vai ziņu aģentūrām, tiem jāraksta tas, ko tiem ir izredzes dabūt cauri cenzora sietam. Citiem vārdiem — galvenām kārtām tādu informāciju, kas vai nu ir visai labvēlīga padomju politikai, vai vismaz tai nevar kaitēt . . .

Tāpēc nav brīnums, ka apskatāmais darbs ir izvērties, neraugoties uz autora tanī iespraustajiem papildus paskaidrojumiem, nevis par Pad. Savienības attīstības objektīvu vēsturi kopš 2. pasaules kaŗa nosleguma, uz ko tas it kā, spriežot pēc virsraksta, pretendē, bet gan par izcilāko Pad. Savienības technisko un politisko sasniegumu vienpusīgu apjūsmošanu un žurnālista reportāžu sakopojumu. Šo grāmatu tikpat labi būtu varējusi izdot arī Pad. Savienības grāmatu izdevniecība Maskavā. To varētu padomju iestādes atļaut pat izplatīt Pad. Savienībā. Tāpat kā tas laikraksts, kur šīs reportāžas bija vispirms iespiestas, arī šī grāmata nekalpo brīvās pasaules interesēm aukstajā kaŗā, ko Pad. Savienība ar tādu neatlaidību turpina, lai „gūtu uzvaru bez kaŗa", kā to apzīmēja N. H. Mager un J. Katels tāda pat nosaukuma grāmatā, kurā tās abi minētie redaktori bija sakopojuši paša Chruščeva runas un rakstus, kas šo nolūku visai skaidri izteica pat bez redaktoru komentāriem.

AKL.

DAŽĀDAS KRĀSU FILMAS
ATTĪSTĪŠANAI UN KOPĒŠANAI.
ĀTRA UN PIRMKLASĪGA APDARE DAŽĀDOS LIELUMOS.
PIEŅEM:
DV. GRĀMATNĪCA, 123 HURON ST., TORONTO 2-B,
Darba laiks no pl. 9—5, sestdienās no pl. 9—1 dienā.

MARISA VĒTRAS
REŽIJĀ
INGRIDAS VĪKSNAS romantiskā satīra
PILNSAPULCE ČUČIČINGĀ

Tēlotāji: VALIJA LĀMA, MARISS VĒTRA, EDGARS ĀBELE, HEINRICHS PUĶĪTE.

Dekorātors: KĀRLIS LANGENFELDS.

IZRĀDES:

TORONTO — sestdien, 28. aprīlī, pl. 8.00 vakarā, KOMERCSKOLAS auditorijā, 570 Shaw Street. Biļetes: $ 2.50, $ 2.00, $ 1.50. Skolēniem puscenas.

Iepriekšpārdošanā Lotus puķu veikalā, 802 Bathurst St. Izrādes dienā, 28. aprīlī, tikai pie ieejas no pl. 7.00 vakarā.

ST. CATHARINES — svētdien, 15. aprīlī, pl. 4 p. p., HAYWOOD skolas auditorijā. Haig St.

Ieejas cenas: $ 2.50, $ 2.00. Skolēniem $ 1.00.

APKAROJIET
VĒZI
Lieciet sevi pārbaudīt un nosūtiet savu ziedojumu jau tagad!
CANADIAN CANCER SOCIETY
443 Mount Pleasant Rd., Toronto.

ALFRED STIKUTS
TORONTO REAL ESTATE BOARD
REALTOR
481-0431

WASAGA BEACH
— mazā vasaras atpūtas vietā
PĀRDODAMAS
VASARNĪCAS - KABĪNES
ar virtuvēm.
Pilnīgi iekārtotas, ar visām mēbelēm. Var dzīvot arī ziemā.
Zvanīt pēc plkst. 5.00 vakarā — OX 1-2049, Toronto.

LA ATSEVIŠĶI EKSEMPLĀRI
dabūjami
O. ANDERSONA
DELIKATEŠU VEIKALĀ
26 Market St., Hamilton, Ont.,
kā arī
„NORTHLAND GROCERIES",
120 Barton St., E., Hamilton, Ont.

Penmans
WARRANTED HIGH GRADE PENMANS KNIT-GOODS
GP 2-5
APAKŠVEĻA - ZEĶES - T-KREKLI

OPTIĶIS LUNSKY
470 COLLEGE St., Toronto
WA 1-3924.

WEST TORONTO T. V. RENTALS
Izīrē televīzijas aparātus kopš 1954. gada.
• LIELĀ IZVĒLĒ LIETOTI T. V. APARĀTI. •
T. V. un RADIO labošana.
924 College St., Toronto.
LE 5-9646. E. BĒRZPUMPURS

Vass & Rendek
ADVOKĀTS — NOTĀRS
455 Spadina Ave., Apt. 403,
(College un Spadina ielas stūrī).
Tel. birojā — WA 2-6111,
WA 2-6112, TORONTO.

TRANSPORTA FIRMA
KAKTIŅŠ
Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt katrā laikā:
LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS
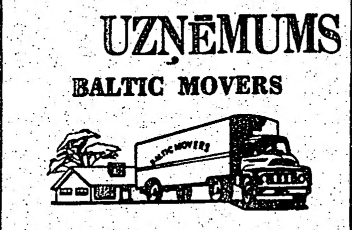
VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM.
Tel. LE 4-1403.

Dr. ROMAN PNEWSKY
Ilggadīga prakse slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē.
Speciālists iekšķīgās, sieviešu un veneriskās slimībās.
3537 PARK AVE., MONTREAL, P.Q., tel. VI 5-7623, Montreal.
Runā vāciski un krieviski. Pieņem no pl. 8—9 vakarā.

†

Mans mīļais vīrs un tēvs

ROBERTS AUZIŅŠ

dzimis 1902. g. 5. oktobrī Latvijā, miris 1962. g. 23. martā Kičenerā.

Par viņu sēro:

SIEVA un MEITAS KANADĀ.

DĀMU FRIZIERSALONS „VENTA'
3 Westmoreland Ave. (Bloor - Dovercourt),
Tel. LE 6-9544, Toronto.

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

K. Valters — TICĪBAS MĀCĪBA (Vecās deribas stāsti)	$2.25
V. Strēlerte — ŽĒLASTĪBAS GADI, dzejoļi	$3.25
LATVIJAS ATBRĪVOŠANAS KAŖA VĒSTURE	$6.00
A. Dziļuma — CILVĒKI VĒTRĀ, romāns	$4.50
E. M. Remarks — DEBESĪM NAV LUTEKĻU, romāns	$3.80
K. Ķezbera — RĪGAS MOZAĪKA, stāsti	$2.80
J. Miesnieka — DZĪVĪBAS SAPNIS, romāns	$3.60
A. Voitkus — BET ES JUMS SAKU — romāns	$3.60
A. Niedra — SIEVIETE AR SARKANIEM ĒRKŠĶIEM — romāns	$3.60
J. Plaudis — ĢIMNAZISTI — romāns	$3.60
A. P. Mierkalns — MILAS UNIVERSS ...dzejoļi	$3.50
A. Dziļums — NOKALTIS ZARS — romāns	$3.20
J. Ziemeļnieka — KOPOTI STĀSTI	$4.50
T. Zeltiņa — DRUPU REPUBLIKA — romāns	$5.20
KAPEVALA — Somu tautas eps	$8.40
V. Toma — MOŽIGĀ SPĒLE — sonetu izlase	$2.95
Māc. A. Ozols STĀSTI PAR JĒZU	$0.90
Māc. A. Ozols TICĪBAS MĀCĪBA, 3.—4. kl.	1.50
MAZAIS KATECHISMS	$0.50
J. Ezergailis — ANDRIEVS NIEDRA	$4.80
L. Pērlupe — ZAĻOJOŠAIS ZARS — romāns	$3.80
T. Vesoss MELNIE ZIRGI — romāns	$3.80
K. Zariņš — KAUGURIEŠI — romāns	$3.60
Anšl. Eglītis — MALACHITA DIEVS, romāns	$4.50
A. Simsone — ATMIŅAS, atmiņas	$4.00
Klāra Zāle — MĒNESS KOKLE — dzejoļi	$2.50
Velta Sniķere — NEMITAS MINAMAIS — dzejoļi	$2.80
TEODORS REITERS UN VIŅA KORI — J. Rudzīša redakcijā	$6.00
Prof. P. Jurēvičs — KULTŪRAS SEJAS — esejas	$5.75
S. Lazdiņš — SADEGUSIE SPĀRNI — romāns	$3.90
H. Kreicers — CEĻI UN GĀJĒJI — atmiņas	$5.50
M. Zeberiņš — ZELTA LIELCEĻI — romāns	$5.50
T. Zeltiņš — SKUMJĀ PASE — dzejoļi	$3.00
Z. Mauriņa — DZELZS AIZBĪDŅI LŪST	$5.00
Z. Mauriņa — DIVAS KULTŪRAS SAKNES	$2.40
Dr. T. Dūlija — DEGOŠAIS KALNS — romāns	$4.50
Kristine Arnoti — DIEVS IR AIZKAVĒJIES — romāns	$2.95
Aleksandrs — ZILĀ APLOKSNE — spēļu galtas	$3.75
Ed. Freimanis — DAIGĀS ROTAĻAS, stāsti un noveles	$3.20
A. Brigadere — KVĒLOŠĀ LOKĀ — romāns I-II	$6.00
Ž Zono — PASAULES DZIESMA — romāns	$3.80
F. E. Sillanpē — VIRA CEĻŠ — romāns	$3.20
K. Hamsuns — SIEVAS PIE AKAS — romāns	$3.80
J. Cīrulis — MŪZIKANTA PIEZĪMES — atmiņas	$3.50
J. Veselis — TĒRAUDA DVĒSELE, — romāns	$3.00
F. Cielēns — LAIKMETU MAIŅĀ — apcer.	$6.00
K. Ķezbers — RŪĶĪŠU PASAULES CEĻOJUMS	$3.50
K. Ķezbers — USMAS ZĒNU DĒKAS	$2.80
P. Klāns — RIGA - DETOUR	$4.50
A. Eglīts — VAI TE VAR DABŪT ALU — romāns	$4.50
V. Čika un A. Šmits — SPORTA SMAIDS	$3.00
O. Krolls — ELGA — stāsti	$2.75

DV GRĀMATNĪCĀ,
123 Huron Street, Toronto 2-B, Ontario.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ,
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada.

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ
līdz .... uz .... mēnešiem uz šādu adresi:
Adrese: ....
Mr., Mrs., Miss ....
Pievienoju Money Order', čeku vai skaidrā naudā $ ....
.... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot).

Paraksts ....

Abonēšanas maksa: $ 1.50 par 1 mēn., $ 4.50 par 3 mēn. $ 8.50 par 6 mēn., $ 16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanagi, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar pārstāvjiem:

SAV. VALSTĪS:
A. Lāci, 101 Brigthtwater Court, Brooklyn 35, N.Y.
J. Lāci, 611 Argyle Rd., Brooklyn 30, N. Y.
V. Zuti, 32 Dayton St., Newark 14, N. J.
A. Lībieti, 2528 W Becher St., Milwaukee 15, Wisc.
J. Ezergaili, 12102 Miles Ave., Cleveland 5, Ohio.
V. Hermani - Daly, 368 Heine St., Elgin, Ill.
A. Ozoliņu, 1643 N. Orchard St., Chicago 14, Ill.
V. Miķelsonu, 426 N. Prairie Ave., Kalamazoo, Mich.
V. Zirnīti, 138 Barklay N. E., Grand Rapids, Mich.
V. Irbi, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y.

KANADĀ:
J. Gailīti, 12 Green Meadow Rd., Hamilton, Ont.
H. Grebli, 85 Maple St., St. Catharines, Ont.
J. Līgeri, 2325 Dunn St., Niagara Falls, Ont.
A. Cauku, 350 Maitland St., London, Ont.
J. Roni, 57 David St., Brampton, Ont.,
M. Ķivīti, 236 First Ave., Ottawa, Ont.

ANGLIJĀ:
DVF Grmatnīcu, 72 Queensborough Terrace, London.
J. Turciņu, 64 Sholebroke Ave., Leeds.

ZVIEDRIJĀ:
DV Stokholmas nodaļa, P. O. 220, Stockholm.

TĒRVETES SKAUTU GADA SVĒTKOS

Tērvetes mazskauti gada svētkos saņem atzinības zīmes.

Tērvetes skautu vienības 7 gadu darbības atceres sarīkojumā vakarā bija pulcējušies ap 150 lielo un mazo viesu. Atceres vakara svētbrīdi vadīja māc. A. Lūsis.

Vecāku padomes pr-dis A. Ticmanis pieminēja vadītāju veikumus un pateicās sabiedrībai par sniegto atbalstu, īpaši tencinot DV nodaļas pretimnākšanu, atvēlot telpas nodarbībām.

Vecāku pad. loc. E. Brence apveltīja vadītājus S. Leimani un A. Martinsoni ar rožu ziediem. Vecāku pad. pr-dis A. Ticmanis arī norādīja, ka 1962. gads ir Toronto latviešu celtniecības gads un arī tērvetieši piedalās ar akciju latviešu nama komitejā. Tāpat skautiem būs jāpieliek pūles sava zemes gabala uzpošanai Tālavā. Simbolizējot celtniecības uzdevumus, nodeva darba rīkus mazskautam (cirvis), skautam (zāģis), dižskautam (āmurs) un roveram (lāpsta). Garo sveicinātāju rindu ievadīja gaidu jendas pr-ce vad. A. Martinsone, nesot arī TLB skolas sveicienus. Skautu jendas pr-ks vad. St. Leimanis nesot sveicienus par sekmīgu darbību, pasniedza atzinības rakstus mazskautu pulciņa vadītājam Ed. Ozolam, skautu pulc. vad. J. Treimanim, roveru dzimtas vad. J. Deksnim un vienības vad. A. Budrēvicam.

Seaton skautu novada pr-ks F. Mortons, nododot sveicienus, pasniedza kanadiešu skautu vad. kursu apliecību vad. J. Treimanim. DV Toronto nod. sveicienus teica A. Kūlainis (aploksne), Toronto latviešu b-bas — pr-ks J. Briedis. E. Broders sveicināja no Rīgas skautu vienības un vecāku padomes, vad. M. Vilka no Gaujas gaidām, vad. R. Zālamans no Saulkrastu gaidu un vad. E. Jēkabsons no Jelgavas skautu vienības Niagarā - Sv. Katarīnēs.

Sveicienus vēl nodeva kanadiešu skautu novada darbinieki S. Starvejs, V. Brauns un N. Mc. Rejs. Rakstiski sveicināja Ventas gaidu vienība no Hamiltonas. Pateicās vienības pr-ks vad. A. Budrevics.

Mazskautu pulciņa vad. Ed. Ozols paziņoja, ka raženā stabradzēna pakāpi ieguvuši 6 mazskauti — Elmārs Bērziņš, Gunts Bērziņš, Dainis Ķivlenieks, Pēteris Krūka un Pēteris Mukts. Katrs no viņiem arī izpelnījies 2 darba zīmes. Jaunās pakāpes ieguvējus apsveica jendas skautu pr-ks St. Leimanis.

Vakara priekšnesumu programmu pie mirgojošā ugunskura vadīja v. v. J. Dreifelds. Kopīgās dziesmas vadīja vad. K. Porietis, A. Brumelis un V. Treimanis, kas atjautīgi veica arī svinību programmas priekšnesumus. Priekšnesumus sniedza A. Porietis un U. Kundrats, E. Bērziņš, D. Ķivlenieks. Jautrību sagādāja roveru J. Ķeniņa un P. Andersona „baleta uzvedums". Vecāku padome bija rūpējusies par cienastu. Dejas un rotaļas ievadīja ar polonēzi.

O. K.

AR RAKSTĪTU VĀRDU CĪŅĀ PAR LATVIJAS BRĪVĪBU

DVF informācijas darbinieku darba sanāksmē Notinghamā, Anglijā, š. g. 24. un 25. martā, Poļu lidotāju biedrības klubā pulcējās DVF nodaļu un kopu informācijas nozaru vadītāji un citi DVF informācijas un sabiedriski darbinieki. Sanāksmē piedalījās LNPL pr-dis A. Abakuks un LNPL informācijas daļas vadītājs J. Ranka.

Sanāksmi atklāja DV CV un DVF ID vadītājs J. Frišvalds, sveicot sanāksmes dalībniekus un aicinot klātesošos ar klusuma brīdi godināt aizsaulē aizsaukto informācijas darba darītāju un bijušo DVF Koventrijas nodaļas IN vadītāju K. Salmiņu — Drūmo.

LNPL informācijas daļas vadītājs J. Ranka savukārt sveicot klātesošos uzsvēra: „Tikai kopēji strādājot mēs panāksim daudz vairāk un kļūsim par vārda bruņiniekiem."

DV ORGANIZĀCIJAS INFORMĀCIJAS DARBS

Referātā DV CV IN vad. J. Frišvalds vispirms norādīja, ka informācijas darbs ir nepatīkams ienaidniekam. To liecina viņa mēģinājumi graut un nomelnot šo organizāciju darbu un darbiniekus.

Lielu informācijas darbu nes LNPS, bet 1957. g. 25. maijā Kopenhāgenā tika pieņemti noteikumi informācijas darbam DV organizācijā. Šis darbs gadu gājumā ir izvērties plašumā un ir devis redzamus panākumus visās brīvajās zemēs, kur darbojas DV organizācijas.

Raksturojis DV informācijas darbu valstīs ārpus Lielbritanijas robežām, referents pievērsās DVF ārējam un iekšējam informācijas darbam, norādot uz sakariem ar citām latviešu un britu pretkomūnistiskām organizācijām. Pie DVF Lielbritanijā 20 nodaļām un kopām darbojas IN vadītāji un nozares. Informācijas darbā daudz atklājās no šo nozaru IN vadītājiem un viņu palīgu rosmes un iniciatīves. Par panākumiem ārējā informācijā liecina biezs DVF ID sakopotais albums ar rakstu izgriezumiem no britu dažādiem laikrakstiem 1961. g., kuros kopā ar daudzajiem foto uzņēmumiem, reportāžām vai lasītāju vēstulēm aizstāvēts vai daudzināts Latvijas vārds, norādīti patiesā apstākļi vai komūnisma patiesā seja. IN vadītāji sniedz arī informāciju latviešu presē par nodaļu un vietējo tautiešu darbu, kā arī sarīkojumu atreferējumus. Vairums nodaļu izdod saviem biedriem apkārtrakstus un apmainās ar kaimiņu nodaļām. Referents aicināja nodaļas izdot šos apkārtrakstus, kuras vēl to nedara un ievēlēt IN vadītājus, kur tie vēl nebūtu. „Neviens cits par Latviju necīnīsies, ja mēs paši to nedarīsim. Kaut Dievs dotu šim pulkam vairoties," runas noslēgumā teica DV informācijas darba vadītājs un saskaņotājs.

PIELIKSIM ROKU MŪSU PRESEI!

Sanāksmes turpinājumā sekoja dzejnieces Margaritas Ausas referāts „Informācija latviešu trimdas presei," kuŗu iesākot viņa norādīja uz pieaugošo dzīves ātrumu ne tikai uz praktiskas dzīves ceļa, bet arī politikā. Mēs tiekam ierauti šai lokā un mums ir jāzina, kas tanī notiek

Mums ir vajadzīga regulāra informācija, kas skar ikdienas dzīvi, sasniegumus dažādās nozarēs, mākslu un kultūru. Tāpat mums ir nepieciešama lokālā informācija par vietējiem veikumiem, likstām, kult. sabiedriskiem darbiem un sarīkojumiem, kur dzīvo latvieši, trimdinieki tuvos un tālos novados un zemēs, kas ir reizē mūsu preses spogulis un bagāts materiālu un ierosinājumu krātuve mūsu organizācijām un darbiniekiem. Tas liecina par rosību mūsu trimdas dzīvē un reizē atgādina apmeklēt sarīkojumus.

Tāpat ir vēlamas trimdas problēmu diskusijas, kas atdzīvina laikrakstu slejas, sporta apskati, un referente ierosina par vēlamu laikrakstos nodaļu „Mēs strādājam" par dažādiem arodiem, darba iespējām dažādās nozarēs, atalgojumiem dažādos darbos trimdinieku informācijai.

Lasītāju vēstules ir preses modrības termometrs, ka lasītāji modri dzīvo līdzi lasītam.

Mēs trimdā varam būt lepni ar latv. daudzo laikrakstu skaitu, kuŗiem nepieciešami rakstītāju kadri, attiecīgs lasītāju skaits, jo pēdējiem iztrūkstot, jācīnās ar materiālām grūtībām. „Kur varam pielikt roku informācijas darbā?" jautāja referente, atbildot: „Ir daudz vietu, kuŗiem nepieciešami rakstījus, nevien tikai sekmējot laikrakstu izplatību, bet reizē mums ir jābūt vienam par visiem un visiem par vienu. Tikai tā mēs stiprināsim savu kopību. Sasauksimies un apmainīsimies uzskatiem! Lielāki panākumi gūstami kopā strādājot. Iespiestais vārds trimdas presē mūs organizē, mudina un stiprina trimdas dzīvi. Pieliksim roku informācijas darbā!"

Pēc referāta izraisījās dzīvas debates jo sevišķi par LNPL inf. daļas vad. J. Rankas ierosinājumu par latv. žurnālistu semināra radīšanas vēlamību, iespējamību un veidu, kā to izvest.

INFORMĀCIJA — KAPITĀLA IEGULDĪJUMS NĀKOTNEI

Sanāksmes turpinājumā otrā diena sākās ar LAK EC un LNPL prezidija pr-ža A. Abakuka referātu „Informācijas darba loma Latvijas brīvības atgūšanai," norādot, ka iekšējā inf. uztur latv. modrību un uzticību Latvijas brīvības atgūšanai un stiprina latviešu sabiedrisko darbinieku un orgainizāciju darbu, bez kuŗa tas apstātos darboties. Ja nebūtu latv. grāmatu un laikrakstu, mēs dzīvotu garīgā tuksnesī. Iekšējā informācija ir kapitālieguldījums latvietības saglabāšanai brīvai Latvijai un arī tur noklīstot. Mūsu trimdas sabiedrisko darbu strādājot mums ir daudz pieredzes, ko varētu likt lietā brīvā Latvijā, ņemot vērā apstākļi, ka tur nonākot mēs sastapsimies ar veseliem problēmu kalniem, sākot ar lauksaimniecības un rūpniecības pārkārtošanu, kā arī ar kult.-sab. un inf. darba atjaunošanu. Bez iekšējās inf. trimdā iestātos garīgs tukšums, apstātos organizāciju darbība un līdz ar to ceļas par Latvijas brīvības atgūšanu.

Ārējā informācija ir mūsu gara ierocis par Latvijas brīvību, kas jātur spodri un gatavi. Šī darba rezultātus dažreiz nevar saskatīt uz reizi, bet referents minēja vairākus gadījumus, kur tie parādās pēc laika un mūsu inf. materiāli tiek izmantoti. Šo darbu norādīdami,mēs daram savu pienākumu pret dzimteni,jo tur dzīvojošie to nevar darīt. Ja nebūtu Latvijas sūtņu un valdības pilnvaru nesēja K. Zariņa un latv. daudzo trimdinieku, daudz mazāk būtu cerību Latvijas atgūšanai.

KREMLIS BAIDĀS NO LATVIEŠU TRIMDINIEKIEM

To uzsvēra un pierādīja ar piemēriem no okupētās Latvijas preses un pat literātūras izvilkumiem savā referātā „Stāvoklis okupētajā Latvijā" DVF ID referents A. Liepiņš.

Latvieši dzimtenē nīst komūnistus un sīksti turas pie savas kultūras un pret pārkrievināšanas centieniem. Citējot piemērus ref. aprādīja viņu propagandistu pūles.

Par dzimtenes nodevību — neatgriešanos dzimtenē pēc Pad. Sav. likuma itin visi trimdinieki sodīti ar nāvi, vienalga, vai viņi nodarbojas ar politiku, vai nē. Maldās tie, kuŗi iedomājas, ka viņi to nedarīdami iemantojuši krievu labvēlību, ja gadījumā tie kristu viņu rokās.

Tālāk ref. raksturoja zemniecības un strādniecības izmantošanu.

Noslēgumā sekoja DVF nodaļu IN vadītāju ziņojumi par viņu inf. darbu nodaļās, viņu centieniem un pūlēm iekšējā un ārējā inf. darba laukā.

Informācijas darbinieki šķīrās lielā sirsnībā, sava lielā darba iedvesmē un pacilātībā, cerībā tikties nākošā gadā daudz kuplākā skaitā.

J. Rolavs.

KĀ LONDONĀ SAGAIDĪJA BRĪVĀS BERLĪNES PĀRSTĀVI

Londonā norisinājās viena no nejēdzīgākām demonstrācijām, kāda ir piedzīvota pēdējā laikā. Londonā bija ieradies kā viesis uz 6 dienām Rietumberlīnes vecākajs Villijs Brandts, kas — blakus Dr. Adenaueram — ir ārkārtīgi ienīsta persona Austrumvācijā un Pad. Savienībā, jo viņš ir nesaudzīgs komūnisma pretinieks un viņam, kā vācu sociāldemokratu līderim, ir liels iespaids vācu tautas masās. Kad Brandts kopā ar angļu strādnieku partijas līderi Geitskellu ieradās kādā atklātā lēboristu partijas sanāksmē, viņu sagaidīja ar tādiem kliedzieniem un svilpieniem, ka Geitskella pirmie apsveikuma vārdi nemaz nebija dzirdami. Atskanēja pret viesi vērsti kliedzieni: „Fašists! Brauc mājās!" u. t. t. No galerijas karājās plakāti: „Izbeigt Vācijas bruņošanos!" Sanāksmes ēkas ārpusi bija ielenkuši atbruņošanās un pacifisma kustības dalībnieki ar plakātiem „Nost ar kaŗu Berlīnes dēļ! Nost ar vācu bazēm Britanijā!" Bija pat jāsauc palīgā policija, kuŗai nācās ar varu iznest no zāles pārāk dedzīgus demonstrantus (šī skaistā bilde redzama britu avīzēs!). Brandts bija tikai pirms dažām stundām ieradies britu galvas pilsētā . . . un varēja gūt ļoti „labu" iespaidu par apstākļiem britu salā un tās attieksmēm pret visu, kas nāk no Vācijas! Pēc tam, kad policijai izdevās nodibināt kārtību, Brandts savā runā pasvītroja, ka vācu jaunā paaudze nav vainīga un viņai nevajadzētu uzkraut viņas tēvu grēkus. „Vienīgā lieta, ko mēs vēlamies, ir — turpināt mūsu zemes jaunuzbūves darbu — mierā, bet arī brīvībā!"

Šī vētrainā scēna kļūst vēl pretīgāka, ja ņemam vērā, ka briti lepojas ar savu viesmīlību, labajām manierēm — un vārda un sapulču brīvību (tiešām — katrs muļķis var brīvi noturēt runu Londonas Haidparka stūrī un pulcināt ap sevi klausītājus!). Šī brīvība, kas ir komūnistiem, pacifistiem u. c., bija liegta brīvās Vācijas pārstāvim. Vācu sociāldemokrāts tika nolamāts par fašistu. Acīm redzot katrs, kas uzstājās pret komūnismu, ir fašists! . . .

Minētais notikums skaidri rāda, kas slēpjas aiz atbruņošanās un pacifistu kustības, un cik labi britu salā darbojas komūnistu aģenti, kādu šeit ir pārāk daudz. Kad šeit ieradās Padomju lidotājs Gagarins, viņu sagaidīja — ar apkampieniem un skūpstiem! . . .

-gs.

SPORTS

LATVIEŠU ŠACHISTI GATAVOJAS RŪPNIEKA A. GARNEJA CEĻOJOŠĀ KAUSA IZCĪŅAI

Jau vairākus gadus pēc kārtas notiek latviešu šachistu sacensības Toronto, kurās izcīna rūpnieka Artūra Garneja dāvāto kausu. Šis sarīkojums parasti spējis pulcināt ne tikai spēcīgākos latviešu šachistus no Toronto, bet arī ārpus Toronto dzīvojošos šachistus, tā ka šo turnīru par plašāko latviešu sarīkojumu Kanadā, kā spēlētāju stipruma, tā arī dalībnieku skaita ziņā. Parasti īpaša balva tiek dota arī gados jaunākiem spēlētājiem. Pirmais A. Garneja kausa ieguvējs bija Alvis Zuntaks, bet pēdējos divos gados to izcīnījis Arnolds Līdacis. Šogad turnīra vadību uzņēmušies Arnolds Līdacis un Modris Lorbergs. Turnīrs notiks aprīļa vidū un interesenti lūgti pieteikties pa tālruni pie A. Līdača, LE 2-0000, vai pie M. Lorberga, West End YMCA'ā, LE 6-1166.

TORONTO LATVIEŠU YMCA's INTERNAIS BASKETBOLA TURNĪRS SESTDIEN, 31. III

Otro gadu pēc kārtas Toronto Latviešu YMCA rīko interno turnīru basketbolā. Vājākās vienības parasti dabū attiecīgu priekšā devumu, tā padarot šīs spēles interesantas, dodot iespēju arī vājākām vienībām cīnīties dēļ uzvaras. Šoreiz turnīrā piedalīsies 5 vienības. Sacīkstes notiks sestdien, 31. martā, Centrālās YMCA's vingrotavās, sākums precīzi plkst. 4.00 p. p. Visu vienību spēlētājiem jābūt vingrotavā pareizējā laikā. Turnīrā izcīna ceļojošo kausu, ko pagājušā gadā ieguva V. Mazūra vadītā vienība.

Toronto Latviešu YMCA

TORONTO LATVIEŠU YMCA's JAUNATNES BASKETBOLA VIENĪBA ZAUDĒ LIETUVIEŠIEM AR 1 PUNKTU

Kārtējās spēles svētdienas basketbola līgā beigušās un Toronto Latviešu YMCA dalīja otro un trešo vietu kopā ar lietuviešu jaunatni. Semifinālā tikās YMCA ar Aušru un noteikumi paredzēja, ka uzvarēs vienība, kas kopā par 2 spēlēm būs ieguvusi visvairāk punktu. Pirmā spēle beidzās neizšķirti — 72:72 un otrai sacensībai bija jāizšķir uzvarētājs. Spēles sākums bija latviešu zēniem veiksmīgs un īsā laikā tie bija vadībā ar 8 punktiem. Punktu pārsvars varēja būt lielāks, ja pāris reižu būtu bumba piespēlēta spēlētājam, kas bija pilnīgi nesegts pie pretinieka groza. Puslaika beigās lietuviešu neatlaidība un dažas YMCAs spēlētāju kļūdainās piespēles deva lietuviešiem iespēju latviešus panākt, un tie nobeidz pirmo spēles posmu savā labā ar 31:27. Ļoti sekmīgi YMCA uzsāka otro puslaiku, un ar labu saspēli un veiksmīgiem metieniem ieguva atkal 8 punktu pārsvaru. Šo pārsvaru lietuviešiem izdevās tālākā spēles gaitā pamazām samazināt un 1 minūti pirms sacensības beigām latviešiem bija vairs tikai viens punkts par labu. Tieši pēdējās minūtēs lietuvieši bija sekmīgi soda metienu izpildītāji, iegūstot arī papildus metienus, kamēr YMCA sodus izpildīja pavisam vāji. 30 sekundes pirms spēles beigām lietuviešiem izdevās iegūt uzvaru nesošo grozu un spēle beidzās 54:53 pretinieku labā. Uzvarēja laimīgākā vienība.

YMCA'ā spēlēja: V. Ozoliņš — 15, M. Ešmits — 12, E. Pelšs — 12, V. Kauliņš — 10, A. Liepa — 4, E. Pilskalnietis, V. Ezers, T. Līdums un P. Akers.

Ž. Z.

Vai jauna Pasternaka afēra Pad. Savienībā?

Parīzes literātu aprindas esot uztrauktas par rakstnieka Michaila Maricas arestu Ļeņingradā — par viņa romāna publicēšanu ārzemēs („Dziesma, kas nebija dziesma"). Autors, kas esot arī skulptors, strādājis par skolotāju Ļeņingradas mākslas akadēmijā. Jau agrāk viņš 2 reizes bijis arestēts. Augšā minētajam romānam esot autobiografisks raksturs, un tanī aprakstīts romāna varoņa arests un nosūtīšana uz koncentrācijas nometni. Autoram izdevies ar lielām grūtībām nosūtīt manuskriptus uz Vāciju.

-gs.

Strādniekus ieslēdz fabrikā

Britu avīzes ziņo par kādu rakstu, kas iespiests Rīgā, — Sovetskaja Latvijā. No tā redzams, ka vairākās Rīgas fabrikās strādniekus pēc viņu darba stundām ieslēdzot fabrikā, lai tā piespiestu viņus noklausīties politiskās audzināšanas lekcijas un pēdējās tādā kārtā būtu „simtprocentīgi apmeklētas". Laikrakstā Sovetskaja Latvija bijusi iespiesta vēstule, kuŗu parakstījuši kādas Rīgas fabrikas strādnieki, žēlojoties par šo ieslēgšanu fabrikā un jautājot, vai tamlīdzīga rīcība „atbilstot likumam"? Kad daži strādnieki ziņojuši kompartijas pārstāvim, ka viņi nevar palikt uz lekciju svarīgu iemeslu dēļ, tas atbildējis: „Jūs varat iet pēc lekcijas, bet ne pirms tās." Daži strādnieki izmisumā kāpuši pār augstai sienai, kas ieslēdz fabriku, lai tiktu ārā. Sovetskaja Latvija nenoliedzot, ka tamlīdzīga rīcība esot plaši izplatīta Padomju Latvijas fabrikās un uzņēmumos.

Šī ziņa, acīm redzot, pārsteidz britus, tādēļ tie min šo Rīgas laikraksta rakstu. Mēs par to nebrīnāmies, jo tamlīdzīgas lietas notika uzņēmumos Latvijā arī 1940. - 1941. g. krievu okupācijas laikā.

-gs.

SAVIENOTĀS VALSTĪS

GRAND RAPIDI, MIČ.

Piektdienas vakarā, 23. martā māc. Kr. Hermanis savas draudzes baznīcā salaulāja stud. Viesturu Felkeru ar Anitu Puriņu.

Š. g. 17. martā uz 50 mūža gadiem atskatījās bij. vilcenietis Emīls Avots. Būdams dzimtenē, viņš saimniekojis savās lauku mājās Vilces pagastā un kopā ar piederīgiem tās izveidojis par priekšzīmi visai apkārtnei. Jubilejas dienā gavilnieka mājās bija pulcējušies viesi jo kuplā skaitā, kas cildināja kluso darba darītāju. E. Avota darbošanos draudzē jo sevišķi pasvītroja Kr. Hermanis, skolot. V. Lībants, skolot. M. Lesniece u. c.

23. martā Mariss Vētra ar savu trupu ieradās Grand Rapidos un deva iespēju skatītājiem vērot Ingridas Vīksnas romantisko satīru „Pilnsapulce Čučičingā". Jāsaka, ka grandrapidieši teātra mākslas ziņā ir izlutināti ļaudis un šo „ciema kukuli" šoreiz uzņēma ar dalītām jūtām. Lai nu kā, apmēram 150 teātra mīļotāji izrādei sekoja ar interesi un beigās neizpalika silti suminājumi, protams, arī ziedi visam četriniekam.

Vienības draudzes dāmu komiteja 24. marta vakarā draudzes sabiedriskās telpās bija rīkojusi literāru vakaru, kuŗam bija arī savdabīgāks nolūks — pievērst un atdzīvināt tautiešos lielāku interesi latviešu grāmatai. Tādā sakarībā skolas pārzine Z. Lapsiņa klausītājus iepazīstināja ar J. Klīdzēja grāmatu „Zilie kalni" un secināja, ka atsevišķa cilvēka un tautas stiprums atkarāsies no tā, par cik indivīds un kopības locekļi meklē latvisko. Ar degsmi, spriegumu un jūsmu varēšot „zilos kalnus" uzcelt ikvienā vietā — teica referente.

Pēc referāta bija dzīvas pārrunas. Vakaru ievadīja Jūlijas Rumbergas lūgšana un dziesma. Sakarā ar draudzes mācītāja un pārējo amatpersonu piedalīšanos Grand Rapidu un apkārtnes ev. - lut. draudzes baznīcas iesvētīšanas svinībās š. g. 8. aprīlī, dievkalpojums šai dienā pašu baznīcā nenotiks.

V. Z.

LONGVJŪ, Vaš.

Longvjū DV apvienība ievēlēja 1962. gadam jaunu apvienības valdi, kas darbus un pienākumus sadalījusi šādi.

Apvienības priekšnieks Jānis Endziņš, vietn. Jānis Grods, biedrzine Velta Vennere, kasieris Adolfs Briedis, sekretārs Jānis A. Cintiņš. Revīzijas kom. prjs Alfreds Venners, vietn. Pēteris Švalbe un sekretārs Alfreds Krūms.

Š. g. 10. martā paplašinātā valdes sēdē, ar rev. kom. un saimniecisko pasākumu piedalīšanos, apv. pr-ks Jānis Endziņš saņēma augstāko DV apbalvojumu — Zelta krūšu nozīmi, ko savam priekšniekam pasniedza DV CV vicepr. un DV ASV pr-ka A. Vanaga vārdā un uzdevumā apv. sekr. J. A. Cintiņš.

OKLANDĒ, CAL.

Sestdien, š. g. 24. martā gavēņu dievkalpojumā māc. G. Kness - Knezinskis uzņēma draudzē vairākus jaunus draudzes locekļus. Dievkalpojumam sekoja mācītāja mājā rīkotais draudzes vakars, kurā draudzes priekšnieks novēlēja dievpalīgu jaunpienākušajiem draudzes locekļiem. Sekoja referāts par Dievu un Viņa radījumu - cilvēku. Otrs referāts bija par baznīcas darbinieku R. fon Thadden - Trieglaff'u un viņa reliģisko kustību: Kristieši ir atbildīgi par to, kas notiek pasaulē.

Draudzes dāmu komiteja vakara dalībniekus pacienāja ar pašu gatavotu azaidu. Paldies rīkotājiem par vērtīgo vakaru!

B-is.

KANADAS BAZNĪCĀS

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331. Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1583.

8. aprīlī, plkst. 11.00 dievkalpojums. Svētdienas skola. Iesvētes mācība.

15. aprīlī, Pūpolu svētdienā, pl. 3.00 dievkalpojums ar dievgaldu.

20. aprīlī, Lielā Piektdienā, pl. 11 dievkalpojums ar dievgaldu. Dziedās draudzes koris.

22. aprīlī, I Lieldienās, plkst. 10 dievkalpojums.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

Sv. Jāņa draudze Toronto

8. aprīlī, plkst. 2 p.p. Sv. Jāņa baznīcā dievkalpojums, svētdienas skola, iesvētes mācība.

15. aprīlī, plkst. 2 p. p. Trīsvienības baznīcā Pūpolu svētdienas dievkalpojums, svētdienas skola.

19. aprīlī, plkst. 6 vakarā, Trīsvienības baznīcā Zaļās ceturtdienas dievkalpojums ar dievgaldu. Mācītāji J. Vējiņš un A. Lūsis.

20. aprīlī, plkst. 5 vakarā Sv. Jāņa baznīcā, Lielās Piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu. Mācītāji J. Vējiņš un A. Lūsis.

Lai novērstu drūzmēšanos baznīcā, dievgaldnieki lūgti jau savlaicīgi pieteikties pie mācītāja.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave

8. aprīlī, plkst. 2.30 p. p. Ciešanu laika dievkalpojums un svētdienas skola.

20. aprīlī — Lielā Piektdienā, plkst. 5 p. p. dievkalpojums ar dievgaldu. Solists J. Flerkovskis.

22. aprīlī — Lieldienu dievkalpojums plkst. 6 rītā. Tūlīt pēc dievkalpojuma kopīgs azaids baznīcas apakšējā zālē.

Bramptonā, 15. aprīlī — Pūpolu svētdienā, plkst. 1.30 p. p. dievkalpojums ar dievgaldu Grace United baznīcā.

Sestdien, 28. aprīlī, plkst. 7.30 vak., draudzes vakars Snelgroves zālē.

LONDONA, ONT.

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5098.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē, Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

8. aprīlī, plkst. 1.30 p.p., Ciešanas laika dievkalpojums; māc. J. Prauliņš.

Sv. Katarīnes latviešu ev. - lut. draudzē, Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

Niagara Falls, latviešu ev.-lut. draudzē, anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 N. Portage Rd.

Otavas latviešu ev. - lut. Miera draudze; māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road. Tel.: RE 3-3906

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, 18 Victoria Ave., South.

8. aprīlī, plkst. 11 pr. p., dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma jaunatnes stunda baznīcā.

NORANDA

15. aprīlī, plkst. 4 p.p. United Church baznīcā, dievkalpojums ar dievgaldu. Prāv. A. Skrodelis.

Sestdien, 14. aprīlī, plkst. 2 p. p. svētdienas skola.

VIRDŽINIJTAUNA

15. aprīlī, plkst. 1 p.p. Anglikāņu baznīcā, dievkalpojums ar dievgaldu. Prāv. A. Skrodelis.

15. aprīlī, plkst. 10 no rīta — svētdienas skola.

MONTREĀLĀ

Māc. A. Voltkus, 5438 Rosedale Ave., Montreal 28, P.Q. Tel. HU 9-3221.

8. aprīlī, plkst. 1.30 p. p. dievkalpojums.

Uzsaukti Juris Jundzis ar Telmu Suksi no Montreālas, un Gunārs Jānis Rūtiņš ar Intu Adamoviču no Ņudžersijas, ASV.

11. aprīlī, plkst. 8 vakarā Bībeles stunda.

15. aprīlī, Pūpolu svētdienā, pl. 1.30 p. p. dievkalpojums ar dievgaldu un svētdienas skola.

20. aprīlī, Lielajā Piektdienā, plkst. 1.30 p. p. dievkalpojums ar dievgaldu. Dziedās operdziedātāja N. Valdovska.

22. aprīlī, 1. Lieldienās, plkst. 6 no rīta, dievkalpojums. Mūzikāli priekšnesumi: operdziedātāja N. Valdovska un trompetes solo — R. Zālīte.

29. aprīlī, plkst. 1.30 p. p. dievkalpojums un svētdienas skola.

Māc. Viesturs Sēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Telef: 484-8394.

Sv. Pāvila ev.-lut. latviešu draudzes Montreālā dievkalpojumi notiek Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

8. aprīlī, plkst. 2 p. p. dievkalpojums.

15. aprīlī, plkst. 2 p. p., Pūpolu svētdienas dievkalpojums.

20. aprīlī, plkst. 11 no rīta Lielās Piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu. Dievgaldnieki lūgti pieteikties baznīcā no plkst. 10—11 pr. pusd.

22. aprīlī, plkst. 6 no rīta agrīns Lieldienu rīta dievkalpojums. Solo J. Tilga.

Kristīta: Ruby Diana Bumbulis, Arvīda Jēkaba un Evgenijas, dzim. Vilumovska, meita.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 4 p. p. un trešdienās pl. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.